A-000190

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

One hundred and tenth day of the First Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 13th July, 1968

The House met at Half past Eight af the clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

RAISING THE AGE OF MARRIAGE

2616—

* 5829 Q.—Dr. T. S. Murthy (Warangal) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Centre has circulated any draft bill seeking to raise the age of marriage, for the opinion of the state;

(b) whether the Government have expressed their views in the matter;

(c) if so, what are they; and

(d) whether a copy of the draft bill will be placed on the Table of the House ?

[The Minister for Revenue and Civil Supplies deputised the Chief Minister and answered the questions Sri V.B. Raju] :—(a) No, Sir.

(b), (c) and (d) Do not arise in view of (a) above (Anakapalli).

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—యూనియన్ హెల్త్ మినిష్టరు శ్రీ చంద్రశేఖర్ గారు మారేజియబుల్ ఏజ్ 18 సంవత్సరములకు పెంచుతూ ఒక డ్రాఫ్టు బిల్లు పంపిస్తున్నామని చెప్పినట్లు పేపర్లలో వచ్చింది. దానిని గురించి మన స్టేటు అభిప్రాయం అడిగారా అసలు మన ప్రభుత్వ ఉద్దేశం ఏమిటి ? మిగిలిన రాష్ట్రాల అభిప్రాయాలుకూడ తెలియచ్చారా ?

Sri V.B. Raju:—The Minister for Health and Family Planning, Government of India in answer to questions in Lok Sabha indicated that there was a proposal for consideration of the Government to raise the minimum age of consent for marriage for boys and girls. It was only in answer to a question on the floor of the House the Minister stated. The State Government has not heard anything from the Government of India and the State Government has not applied its mind on the Subject·

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్నం) :—వయసు పెంచుచేయడం అవసరమే. అదిగాక అస్పృశ్యత పోవడానికి వర్ణాంతర వివాహాలు చేయడానికి, అట్లా వివాహాలు చేసుకున్నవారికి హరిజనులకు వున్న హక్కులు కలిగించడానికి ఒక చట్టం చేయబోతున్నారా? అలాంటిది వుందేమో పూర్యాలు మంత్రిగారు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వేరే ప్రశ్న వేయాలి. ఇది మారేజియబుల్ ఏజ్ తెవెలు విషయం.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :—సెంట్రలు గవర్నమెంటునుంచి కాకపోయినా, మన గవర్నమెంటు ఆలోచన యీ ఫామిలీ ప్లానింగుకు సంబంధించి వున్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రస్తుతం ఆ ఆలోచన ఏమీ వున్నట్లు లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—లోకసభలో ఏదో ప్రశ్నలు జవాబుగా చెప్పారు అని మంత్రిగారు రిఫరెన్సు యిస్తున్నారు. డాక్టరు చంద్రశేఖరుగారు రాత్రింబగళ్లు పత్రికలతోను ఇంకా ఎక్కడపడితే అక్కడ చెబుతున్నారు. అది ప్రభుత్వంవారు చూడలేదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది ప్రభుత్వ నోటీసులో లేదు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—మనం మదరాసు రాష్ట్రంలో వుండగా ఎప్పుడో షైల్డ్ మారేజస్ ఆక్టు ఒకటి పాస్ అయినది. అది వుండగాకూడ యిప్పటికి చిన్న పిల్లలకు పెళ్ళిళ్లు జరుగుతున్నాయి. అటువంటివి ప్రివెంటు చేయడానికి మన ప్రభుత్వం ఏమిచర్య తీసుకుంటుంది?

Sri V.B. Raju :—There is the law which prohibits and the rigorous provisions of the law naturally will have their application.

డాక్టర్ టి.సి. రాజన్ (పలమనేరు) :—ప్రస్తుతం బర్త్ కంట్రోల్ కోసం అనుసరిస్తున్న కాంట్రసెప్టివ్ మెజర్స్ అన్నిటికంటె మారేజియబుల్ ఏజ్ రెయిజ్ చేయడంవల్ల ఎక్కువ ప్రయోజనం వుంటుందని పెద్దలంతా చెబుతున్నదానితో మంత్రిగారు ఏకీభవిస్తారా?

శ్రీ వి .బి రాజు :—అవును, కొంత అవకాశం వుంది.

శ్రీ జి. శివయ్య (పుట్టూరు) :—మారేజియబుల్ ఏజ్ పెంచాలనే ఆలోచన ఎందుకు వచ్చింది? అది ఎక్కువమంది పిల్లలు పుట్టకుండా వుండాలనే వుద్దేశంతో వస్తే, అబార్షన్స్ లీగలైజ్ చేస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

Sri V.B. Raju : -Many of these questions relate to the Healh Minitsr actually. ఇంకా మన ప్రభుత్వం ఆలోచించలేదని మొదట జవాబు లోనే చెప్పాను. సెంట్రల్ మినిష్టరు లోకసభలో ఒక ప్రశ్నకు జవాబుచెబుతూ యీ విషయం చెప్పారు. అంతేగాని స్టేటు గవర్నమెంటుకు వ్రాయలేదని చెప్పాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఒకప్పుడు శారదా ఆక్టు పాస్ అయింది. 18 ఏండ్ల లోపు చిన్నపిల్లలకు పెళ్ళిళ్లు చేయకూడదని. ఎంతవరకు అది అమలులోకి వచ్చింది? ఇప్పటికీ పల్లెటూళ్లలోనే కాకుండా, సిటీలలోకూడ చిన్నపిల్లలకు వివాహాలు చేస్తున్నారు. దానిమీద ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్య కాకుండా, శాసనంలో స్పష్టంగా కోర్టులకు వెడితే రద్దు చేయడమో, శిక్ష విధించడమో చేస్తుంది. అలా వున్నది. Law కు విరుద్ధంగా పోతే కోర్టులు వున్నాయి.

ELECTRICITY ARREARS

2647 --

* 3932 Q.— Sarvasri K. Ramanatham (Mudinepalli) and K. Govinda Rao (Anakapalli): —Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount of arrears due to State Electricity Board up to July, 1967;

(b) the reasons for the delay in collecting the said amount;

(c) whether additional staff has been appointed for immediate collection of the same;

(d) whether the Government have any target time to collect the entire arrears; and

(e) if so, by what time ?

Sri V. B. Raju : - The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board (a) Rs. 1,40,40,222

(b) The reasons for the delay are :

(i) Non-Settlement of dues by the Government departments and local authorities promptly.

(ii) Filing of writ petitions in the High Court by consumers challenging the validity of tariffs etc.,

(iii) Civil suits filed by the Board for recovery of dues still pending disposal in Courts.

(iv) Arrears relating to the period prior to 1-4-59 recoverable under the R. R. Act being pursued with the Revenue Department but with no appreciable progress.

(c) No additional staff has been sanctioned exclusively for collection of arrears.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఎలక్ట్రిసిటీ రెవిన్యూ ఆఫీసులలో తగినంత స్టాఫ్ యివ్వకపోవడం వల్ల యీ బిల్లులు సక్రమంగా తయారు కావపోవడం, ప్రభుత్వానికి ఎంత ఎరియర్సు రావాలి, కన్స్యూమర్ ఎంత చెల్లించాలి తయారుచేయడానికి తగిన సిబ్బంది లేకపోవడం వలన చాల యిబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయనే విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఏమి ఆలోచించబోతున్నారు?

శ్రీ పి. వి. రాజు :—ఇది సిబ్బంది తక్కువ కావడం వల్ల కాదు. వారు యీ బ్రేకప్ చూచినట్లయితే—68 జులై వరకు వున్న పరిస్థితి మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులు 23 లక్షల రూపాయలు యివ్వాలి. లోకల్ బాడీలు 6 లక్షల రూపాయలివ్వాలి. కోర్టులలో రిట్స్ క్రింద వున్నది 23 లక్షల రూపాయలు. ఈ విధంగా పెద్ద పెద్ద మొత్తాలు వుంటున్నాయి. ఇది కేవలం సిబ్బంది వల్ల ఉపయోగం లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు మార్చి 68 నాటికి కొంత ప్రోగ్రెస్ చూపించారు. జూలై 67 లో 140 లక్షలు వుంటే మార్చి 68 నాటికి 133 లక్షలకు తీసుకు రాగలిగారు; ఇంకా ఆ ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్) :—ఈ విధంగా దొంగతనంగా జరిగే పద్ధతిని అరికట్టడానికి ఏమి ప్రయత్నాలు చేశారు? అమలు చేసిన పద్ధతులు ఏమిటి?

శ్రీ పి. వి. రాజు :—దొంగ లెక్కలను అరికట్టడానికి ఒకటే పద్ధతి వుంది. అదే అన్నిటి కంటే మంచి పద్ధతి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు యిట్లా దొంగతనం కాకుండా వుండడం కోసం బల్క్ సప్లయి చేయడం, ఆ ఏరియాలలో పంచాయతి సమితికో, కోఆపరేటివ్స్‌కో బల్క్ కన్స్యూమర్ సప్లయికి యివ్వడం. ఇది తప్ప మార్గంలేదు. పంచాయతి సమితి కూడ యీ విషయం తీసుకుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి):-గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్సు 23 లక్షలు, లోకల్ బాడీలు 3 లక్షలు బకాయిలు వున్నారని చెప్పారు. మొత్తం వంద లక్షల పైచిల్లర వుందన్నారు. గవర్నమెంటు ఆఫీసులు ఆఫీసరులు యింత బకాయిలు పెట్టడానికి కారణాలు ఏమిటి? అట్లా బకాయి పెట్టేటప్పుడు వసూలు యివ్వకపోతే వెంటనే కనెక్షన్సు తీసివేసి తీవ్రమైన చర్య తీసుకుంటే బకాయి వుండేది కాదు కదా. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా దీనికోసం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ పి. వి. రాజు :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మాట నిజమే, Breakup లేని miscellaneous items క్రింద 80 లక్షల రూపాయల arrears ఉన్నది. ఇప్పుడు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులకు తెలియ జేశారు ఒక తారీకులోపల ఇవ్వకపోతే కనెక్షన్సు cut off చేస్తామని అన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఇప్పుడు కనెక్షన్సు విషయంలో effective గానే పని చేస్తున్నది.

శ్రీ బి. గంగ సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి) :—రైతులు ప్రతి నెల 20 వ తేదీలోపల కట్టకపోతే disconnect చేస్తారు, మరల connection కావాలంటే 20. 30 రూపాయలు పెనాల్టి కట్టుకోవాలి. ఇంత పెద్ద ఆఫీసుల విషయంలో ఇట్లా ఎట్లా జరుగుతోంది?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రైతుల విషయంలో ఏ విధంగా వ్యవహరించారో తక్కిన వారి విషయంలో కూడా ఆ విధంగానే వ్యవహరించాలని ప్రభుత్వం కోరుతోంది.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—बी में आप ने कहा कि बकाया नहीं है। तो वह पहले भी बकाया नहीं था या आज बकाया नहीं है क्योंकि आडिट रिपोर्ट में बकाया होना बतलाया गया है।

श्री वी. बी. राजू :—बकाया उस वक्त कुछ था। इस वक्त नही है। ९१९८४२४ ब बिल के बारे में जांच करके तसफिया किया गया।

श्री बदरी विशाल पित्ती :—क्या तसफिया किय क्या माफ कर दिय ?

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—కోర్టు స్టే ఇవ్వడం వల్ల చాలా డబ్బు వసూలు కావడం లేదు అన్నారు. ఇవి financial matters కాబట్టి తొందరగా dicide చేయాలని హైకోర్టుకు చెప్పగలుగుతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—హైకోర్టు dicision కాదు. గవర్నమెంటు ప్లీడర్లు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ప్లీడర్లు శ్రద్ధతీసుకుని కోర్టులలో delay లేకుండా చూస్తున్నారు. ఈ machinery విషయంలో కొంచెంలోపం ఉన్నది. అది సరిచేయబడుతుంది.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—బాకీ పడిన పెద్ద మనుష్యుల పేర్లు చెబుతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—Individuals పేర్లు లేవు-abstract sums ఉన్నాయి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) :—రైతులకు మీటర్ విషయంలో rent తగ్గించటానికి ఏదైనా ఆలోచన ఉన్నదా ? ఇతర రాష్ట్రాలలో agriculture కు ఉచితంగా ఇస్తున్నారని వింటున్నాం.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది separate question, ఇప్పుడు arreas విషయం మాట్లాడుతున్నాము.

శ్రీ జి. శివయ్య :—పంచాయతీ సమితులకు అప్పగిస్తే సరిచేసుకుంటారని అభిప్రాయం ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఆ వివరాలు ముందుగా చెబుతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రస్తుతం details లేవు. bulk supply ఇవ్వడం; సేటు బోర్డుకు institution కు మధ్య పరిష్కారం అవుతుంది. Consumer కు ఎంతకు ఇవ్వాలనేది కూడా పరిష్కారం అవుతుంది.

శ్రీ టి. సి. రాజన్:—గత సంవత్సరం ఇదే ప్రశ్న వేసినపుడు 129 లక్షలు బాకీ పడ్డట్లు చెప్పారు. మాచెర్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీవారు 25 లక్షలు బాకీ ఉన్నట్లు చెప్పారు. Defaulters' list progress అయినది కాని collectors లో progress కాలేదు. బోర్డు సమర్థవంతంగా పని చేయలేదని అనుకోవచ్చునా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఇది ఒక రోజులో వచ్చింది కాదు, ఇవి వెనుక నుంచి వస్తున్న arrears మాచెర్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ గురించి ప్రశ్న వేస్తే చెప్పుతాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు):—Agriculturist electricity charges కట్టకపోతే without any delay disconnect చేస్తున్నారు. అటువంటి సందర్భంలో, పెద్దవారినుంచి బాకీలు ఉంటున్నపుడు. వారినుంచి సెక్యూరిటీ తీసుకుని బాకీ ఇవ్వకపోతే అందులో నుంచి recover చేసే పద్ధతి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఈ సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకుని బోర్డుకు చెబుతాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి:—Bulk supply చేస్తున్నాము అన్నారు. జిల్లాలలో ఎక్కడైనా చేసారా ? ఎవరికి చేసారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఒక్క పంచాయితీ సమితికి ఇచ్చినట్లు ఉన్నది. I think Rayavaram Panchayat Samithi, if I remember correctly, is actually experimenting on this. ఫలితాలు ఇంకా తెలియలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—మొత్తం arrears లో గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు నుంచి ఎంత రావాలి. ప్రవేటు పార్టీలనుంచి ఎంత రావాలి ? ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారు ఈ డిపార్టుమెంటుకు నోటీసులు పంపారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—జూలై 1967 నాటి arrears కు break up ఉంది. గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్సు 23 లక్షల 8 వేలు; లోకల్ బాడీసు 6 లక్షల 62 వేలు; కోర్టు రిట్స్ వల్ల ఆగిపోయినది 22 లక్షల 90 వేలు; రెవెన్యూ రికవరీ యాక్టు క్రింద రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా వసూలు చేయవలసినది 1 లక్ష 96 వేలు, ఇతర కారణాలవల్ల 86 లక్షల 75 వేలు, మొత్తం 140 లక్షల 40 వేలు జూలై 1967 న బకాయి ఉన్నది. అది మార్చి 1968 కి 160 లక్షల 2 వేలకు దిగింది.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్):—ఈ బకాయిలలో పరిశ్రమల నుంచి ఎంత రావాలి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఆ break up ఇక్కడ లేదు, వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య శెట్టి (సింగనమాల):—ఫ్యాక్టరీలవారు, డిపార్టుమెంటులవారు బాకీలు ఉన్నదని చెప్పారు. రైతులకు కూడా పరిస్థితులు బాగా లేనపుడు మూడు నెలలో ఆరు నెలలో గడువు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వేరే ప్రశ్న వేయండి.

SUPPLY OF ELECTRICITY TO RAJAHMUNDRY PAPER MILLS

2648—

* 3929 Q.—Sarvasri K. Ramanatham and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Electricity Board has supplied electricity at reduced rates to the private party who has purchased the Rajahmundry Paper Mills;

(b) whether it is a fact that an amount of nearly Rs. 2½ lakhs is due from the said management to the Board; and

(c) if so, the reasons why the said amount has not been collected so far ?

Sri V. B. Raju :—(a) The Andhra Pradesh State Electricity Board was constituted on 1-4-1959. From that date, the Board continued to charge the same flat rate of 4.5 paise per unit charged earlier by the Gouernment from the Andhra Paper Mills, Rajahmundry which was then under the management of the State Government. The Mills were purchased by a private party viz., Andhra Pradesh Paper Mills Limited on 11-7-1964. According to the agreement between the Board and the Andhra Pradesh Paper Mills, the Board has charged a flat rate of 4.5 paise per unit and a special surcharge at 15% on that rate upto 28-2-1966. From 1-3-65, the Government have increased the rate to 9.675 paise per unit in consultation with the Board and this rate was applied to the Mill upto 30-6-66. From 1-7-1966, the normal tariff applicable to any other H.T. consumer notified by the Government or by the Board from time to time has been made applicable to the Andhra Pradesh Paper Mills also.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం :— విద్యుత్ రేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయనే కారణంచేత రేట్లు తగ్గించాలని పేపర్ మిల్లువారు ఏమైనా విజ్ఞప్తి పంపారా? ఇతర వర్గాలకుకూడా రేట్లు తగ్గించే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అటువంటి విజ్ఞప్తి చేసినట్లు ఫైలులో లేదు.

శ్రీ కె. రామనాథం :—ప్రభుత్వం చేతినుంచి ప్రయివేటువారి చేతిలోనికి పేపర్ మిల్లు మేనేజిమెంటు మారిన తరువాత ప్రత్యేకమైన concession ఎందుకు ఇవ్వవలసి వచ్చింది?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— పేపరు మిల్లు పరిస్థితి బాగా లేక నే ప్రవేటువారికి ఇచ్చి ఉంటారు. మంచిగా ఉంటే ఇవ్వరుకదా. అంతకు ముందు ఏ రేటు ప్రకారం సప్లై చేస్తున్నారో ఆ రేటు ఆ తారీఖు వరకే. తరువాత గవర్నమెంటు వారు పెంచారు, ఇపుడు తక్కిన consumers కు ఉన్న స్థాయిలోనే దానిని కూడా ఉంచారు.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—बी में आप ने कहा कि बकाया नहीं है। तो यह पहले भी बकाया नहीं था या आज बकाया नहीं है क्योंकि आडिट रिपोर्ट में बकाया होना बतलाया गया है।

श्री वी. बी. राजू :—बकाया उस वक्त कुछ था। इस वक्त नहीं है। ९१९८४२४ के बिल के बारे में जांच करके तसफिया किया गया।

श्री बदरी विशाल पित्ती :—क्या तसफिया किय क्या माफ कर दिय ?

Sri V. B. Raju :- I will read the relevant portion.

" After examining the request of the Andhra Pradesh Mills Limited, for limiting the contracted demand to the transfarmer capacity, that has been accepted by the Board for the reason the supply of the same was restricted on account of the low capacity of the transfarmer. Consequently, the amount, the excess bill, namely Rs. 91,984·24 paise has to be withdrawn and the Bill was withdrawn as the contracted demand adopted earlier was not equivalent to power actually available to them. Hence, Rs. 91 894 24 paise is also not due to the Board."

శ్రీ కె. బుచ్చిరామయ్య :— పొజేషను బాగులేనప్పుడు ప్రయివేటు ఫ్యాక్టరీ మాత్రం యెలా కొంటారు అనే సమస్య ఉంది. ఈ కన్సెషన్సుయివ్వడం వల్ల ప్రభుత్వానికి యెంత నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వారికి సమర్థత యెక్కువ ఉంది. అనుభవంఎక్కువ ఉంది. శ్రద్ధ యెక్కువ ఉండవలె. ఆ తారతమ్యం అన్ని లెవెల్సులో కనబడుతూనే ఉంది. ఒకరు శక్తివంతంగా చేస్తారు. ప్రభుత్వంకాదు యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అగ్రిమెంటు చేసుకున్నది. ఈ కన్సెషన్సు ఒక్కొక్క యిండస్ట్రీకి యిస్తూనే ఉంటుంది.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—పబ్లికు సెక్టారులో లేని సౌకర్యములు ప్రయివేటు సెక్టారుకు పోయిన తరువాత యిచ్చామన్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు:— లేని సౌకర్యము యివ్వలేదు. ప్రభుత్వ వశంలో ఉన్నప్పుడు యూనిట్కు $4\frac{1}{2}$ పైసల చొప్పున యిచ్చినట్లు కనబడుతోంది. దానిని

28-2-65 వరకు 15 % సర్చార్జివేసి అగ్రిమెంటు చేసుకున్నది. అంతకుముందు లేని సౌకర్యము లేదు. అంతకుముందు ఉంటూఉన్న సౌకర్యమును కంటిన్యూ చేసినది కొంతకాలంవరకు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ప్రభుత్వం పేపరు మిల్లుమీద చూపిన ఔదార్యము కష్టజీవులైన రైతులకు యెలక్ట్రిసిటీ యివ్వడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—నాకు తెలిసినంతవరకు అగ్రికల్చర్ లోడుకు లోయరు రేటుమీదనే సప్లయి చేయబడుతున్నది. It is not higher than the Indu-trial rates.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—రీసెంటుగా పెంచారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—డెయెర్నెసు అలవెన్సు పెరిగింది కాబట్టి పెంచి ఉంటారు.

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం) :—మంత్రిగారు శలవిస్తూ రాజమండ్రి పేపరు మిల్సు ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో ఉన్నప్పుడు 4.54 పెన్ పెర్ యూనిట్టు యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డుతో అగ్రిమెంటు చేశామన్నారు. అదే పేపరు మిల్లు ప్రయివేటు మానేజిమెంటు క్రిందకు వచ్చినప్పుడు దానికి కన్సైను అయి ఉండాలి వారు చెప్పిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం 5 % సర్చార్జి చేశారు. 9 67 నయాపైసల ప్రకారం 28-2-66 వరకు అగ్రిమెంటు యిచ్చారు అన్నారు అయితే ప్రస్తుతం యీరేట్సు యెనాన్సు చేస్తే యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారికి పేపరు మిల్సుకి మధ్య యేమయినా అగ్రిమెంటు ఉందా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా. అనేక విషయాలు చెప్పారు. ప్రశ్నకు జవాబు చదివాను. మళ్లా చదువుతాను. "According to the agreement between the Board and the A P.paper Mills, the Board has charged a flat rate of 4.5 paise perunit and a special surcharge of 15 perceent ఇంతకుముందు 4½ పైసలు ప్లాటురేటు వసూలు చేస్తే దానికి 15 % సర్చార్జి up to 28-2-1962 వరకుచేశారు. Form 1-3-1963, the Government have increased the rate to ·6/ paise per unit in consultation with the Board and this rate was appilied to the Mills up to 30-6-66. 4 5 టు 15 మొట్టమొదటి స్టేజి. తరువాత 9.67 కి యిన్క్రీజ్ చేసినది. From 1.7.1966, the normal traiff applicable to any other consumer, i.e. the High tension consumer, notified by the Government or by the Board, from time to time, has been made applicable to Andhra Pradesh Paper Mills also గ్రాడ్యువలుగా వారిని అందరిసాయికి తీసుకువచ్చింది.

శ్రీ వి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు పెట్టుబడిదారులు. చాలా సమర్థులు, అనుభవం ఉన్నవారని చెబుతున్నారు. దానితోపాటు చాలా కనికరం చూపించారు 91 వేల రూపాయలు రావలసి ఉన్నప్పటికి రైటాఫ్ చేశారు. జరిగినది యేదో జరిగింది గాని పార్టీ యెలక్షను ఫండు యేమయినా యిచ్చారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ యిన్ఫర్మేషను యిక్కడ లేదు. వారికి తెలిసి ఉండి చెబితే కనుక్కుంటాము.

శ్రీ కె. రామనాథం :—మిల్లు అమ్మివేసినప్పుడు చాలా నష్టం వచ్చింది. అనుభవం ఉన్నది కనుక అమ్మినారంటే చాలా విచారకరమైన విషయం. ప్రయివేటు రంగంలో యెక్కువ అనుభవం ఉంటే లాభాలు యెక్కువ రావచ్చు. కాని ప్రభుత్వ ఆస్తి అమ్మడం సబబు కాదు. 1966 వరకు 5 సంవత్సరాలకు తీసుకున్నామని యెక్కువయినట్లు చెబుతున్నారు. అప్పుడు ఖర్చు రేటు యెంత ఉందో చెబుతారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ యిన్ఫర్మేషను లేదు.

TENDERS FOR WOOLLEN SOCKS, ETC.

2649 –

*5362 (P) Q.—Sri K. Rajamallu (Chinnur) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether it is a fact that tenders were called on 16-2-67 by the Inspector-General of Police for Woollen Socks, Woollen Khaki, hosetops etc ;

(b) if so, whether it is a fact that the tender of the lowest tenderer was rejected ;

(c) is it also a fact that the person who has offered lowest tender is a local manufacturer ; if so, why the local manufacturer who offered low price was rejected and a tender of the high price of an outsider was accepted.

(d) whether the same material was purchased by the Central Stores Purchase Department at lowest rates when the purchases of Government were centralised in them ; and

(e) whether the established practice of accepting lowest tender will be followed in future at least and given encouragement to the local manufacturers ; if not the reasons therefor ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir The lowest tender was rejected as the samples were of an inferior quality.

(c) No. Sir. There are no local manufacturers of socks and hosetops as such. The so called local manufacturers are only local agents or middlemen for products manufactured outside the State and they are not local manufacturers.

(d) Central Stores Purchase Department will not purchase inferior quality of articles not useful for the concerned Department.

(e) This is always done, subject to the Stores tendered for being of good quality and atisfying the prescribeed specifications.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—రాష్ట్రంలోనూ రాష్ట్రం బయటా యెవరెవరు టెండర్లు పెట్టారు? ఎవరికిచ్చారు?

Sri V. B. Raju :—There is a Board to accept the tenders and to scrutinise the tenders. The tenders received for woollen socks, hosetops etc., have been scrutinised by the Board of survey consisting of the Deputy Inspector General (Administration) as Chairman, Deputy Commissioner of Police, Headquarters and Commandant

Special Armed Reserve, Central Police Lines, as members. The Board of Survey has examined throughly all the tenders and samples and approved the sample of Launly socks and hosetops at Rs. 5.80 paise per pair submitted by M/s. Abdul Kareem & Sons, Bangalore as Launly Production of the British India Corporation Limited, Kanpur Branch was considered to be vastly superior to all the samples that were inspected by them.

శ్రీ వాంపిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, ఎవరెవరు tenders ఇచ్చారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఎవరి tenders ఒప్పుకొన్నారు అంటే చెప్పాను.

శ్రీ వాంపిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎవరెవరు tenders ఇచ్చారు ? Contract మొత్తము ఎంత ?

Sri V. B. Raju :—M/s. Vijaya Corporation of Hyderabad has quoted Rs. 2.25 per pair and this has been the lowest quotation so far within the State is concerned and taking the quotation from outside the State is concerned, Sri Ram Hosiery Works, Ludhiana was the lowest tender i. e. Rs. 1.92 per pair. As their samples were of inferior quality, their quotations could not obviously be accepted by the Board.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— అధ్యక్షా, Central Stores Purchase Department సప్లై చేసేది ఏదైనా సరే చాల inferior గా కన్పిస్తున్నది. అంతకంటె బజారులో మంచి quality తోను cheap గాను వస్తున్నవి. దీనిని దర్యాప్తు చేయించి rectify చేయిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— Inferior quality అనే lowest tender accept చేయరు. Concerned Departments Heads వుంటారు. అక్కడ కూర్చొని వారికి కావలసిన quality ని చూసుకొంటారు ఒక మనిషి ఏరు కొనేది కాదు. Screening, Probing, Surveying అవుతుంది. That is taken care of and we shall see that such things do not happen.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :— అధ్యక్షా, Lowest tenders ని reject చేశామని, Highest tender ని accept చేశామని అంటున్నారు. దానికి, దీనికి ఎన్ని లక్షల రూపాయలు తేడా వున్నదో చెబుతారా ?

Sri V. B. Raju :—I am sorry Sir. That information i. e. what exactly the hon. Member wants, is not there.

శ్రీ జి. శివయ్య :— అధ్యక్షా, ఏదిమంచిదో, ఏదిచెడ్డదో తెలుసుకోవాలని పోలీసు ఆఫీషియల్స్‌తో కూడిన ఒక బోర్డును వేశారని శెలవిచ్చారు. ఈబోర్డులో వున్న వారికి textile, woolen పైన ఏమైన పరిచయము వున్నదా ? ఇప్పుడు

కంపెనీలనుంచి qualities తెప్పించి ఎంతనిజమువున్నదీ ఎంత న్యాయము వున్నదీ పరిశీలన చేయిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు: —ఈ బోర్డులో వున్నవారు experts అవునో కాదో తెలియదు. బహుశా Stores Purchage Department లో ఒక్కొక్క శాఖకు సంబంధించిన experts వుంటారు. Industries Department వారి సహాయము తీసుకొని వుంటారు; Woolen socks వారు ఉపయోగిస్తూనే వున్నారు. Policemen కి ఇస్తున్నారు ఉపయోగించే మనకు తెలుస్తుంది. ఇదేమి బ్రహ్మవిద్యకాదు. I do not think that there has been any deficiency of knowledge

Smt B. Jayaprada (Vinukonda) ;—Everybody knows that Launley products are best in the country

Sri V. B Raju: —I thank the hon member for adding knowledge actually to the information Sir

FUNDS TO FILM INDUSTRY

2650—

*5157 Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Janasambandha Sharmika Manthri be pleased to state.

(a) whether the Government decided to allot funds to film industry ; and

(b) if so, what amount does Government propose to allot ?

The Janasambandha Sharmika Mantri (Sri Konda Lakshman Bapuji) :—(a) Yes, Sir.

(b) During the current year (1968-69) a sum of Rs. 6.8 lakhs has been provided under films.

FILM STUDIOS

2651—

* 5156 Q.—Sri C.V.K. Rao :—Will the hon. Janasambhanda and Shramika Mantri be pleased to state :

(a) whether the Chief Minister laid the fundation stone of two film studios in Filmland, Hyderabad on November 1st; and

(b) if so, when the film studios are going to function ?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) Yes, Sir.

(b) The studios will start functioning after their construction is completed and equipment is installed for which action is being pursued by the concerns.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: —అధ్యక్షా, entertainment tax లో 90% మునిసిపాలిటీలకు ఇస్తున్నారు. అదిసరిపోక ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వాలని వారు అడుగుతున్నారు. అందులో కొంతభాగము film stars కి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వమువారు అనుకొన్నారా ? Film stars కి మన cabinet కి

సంబంధము ఏమిటి? 2 studio start చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటే చాల studios start చేస్తామని మంత్రిగారు అన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చినది. ఎన్ని studios start చేయుదలచుకొన్నారు?

Mr Speaker :—There are very important questions Please do not try to waste the time

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ :— ఇది film stars కి ఇచ్చే సహాయము కాదు. ఇక్కడ films ని produce చేసినవారికి 5 వేల రూపాయలు subsidy ఇచ్చే స్కీము వున్నది. మన documentary film production కూడ ఈ స్కీములో వున్నది. film studios construction కొరకు ఇవ్వవలసిన సహాయము ఇందులో చేరలేదు. అది వేరే loan గా ఇవ్వడము జరుగుతుంది. ఇది కేవలము film development యే కాకుండా fine arts development ఉద్దేశ్యము కూడ ఇందులో వున్నది. 2% allocate చేయాలని, దానికి సంబంధించి చట్టములో మార్పు తీసుకొనిరావాలని ప్రభుత్వము నిర్ణయము చేసినది.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— అధ్యక్షా, Films లో act చేయడానికి సినీనటులు వచ్చినపుడు ప్రత్యేకముగా వారికి వసతులు చేస్తున్నారని పత్రికలలో చూశాను. వసతులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? శాసనసభ్యులు సినీమాలలో నటించాలి అంటే ప్రోత్సాహ మిస్తారా?

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ :— వెంకటనారాయణగారు సిద్ధమయితే నేను సిఫార్సు చేస్తాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా, ఈ స్కీము క్రింద ఏయే film company లకు ఎంతెంత ధనము సహాయము చేశారో చెబుతారా?

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ :— ఈ స్కీము క్రింద film companies కి సహాయము చేసే సంగతి లేదు. ఇక్కడ produce చేసిన film కి-15 films కంటె ఎక్కువే వుంటాయి- subsidy ఇవ్వడము జరిగింది. studios constuction కి వేరే loan ఇవ్వడము జరుగుతున్నది.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఈ 50 వేల రూపాయల చొప్పున ఎన్ని industries కి యిచ్చారు? వారి పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ :— ఈ సబ్సిడీ industries కి కాదు. ఇక్కడ produce అయిన films కి ఇవ్వబడుతున్నది మొత్తము నంబరు జ్ఞాపకము లేదు. 15 కంటె ఎక్కువే వుంటుంది. ఇప్పుడు నా దగ్గర లెక్కట్టా లేదు. కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వేయాలి

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఫిలిమ్స్ ఎంకరేజ్ చేసే సందర్భంలో చిల్డ్రన్స్ థియేటర్ ఇక్కడ కట్టి చిల్డ్రన్స్ ఫిలిమ్స్ ప్రొడ్యూస్ చేయటానికి. ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—చిల్డ్రన్స్ ఫిలిమ్స్ ప్రొడ్యూస్ చేయటానికి, ఎంకరేజ్ చేయాలనే ఆలోచన వుంది. వారికి సబ్సిడీ సహాయం చేయా

అనే ఉద్దేశం ఉంది. ఇంతవరకు ప్రొడ్యూస్ చేసే వాటిల్లో ప్రత్యేకంగా చిల్డ్రన్స్‌కు అని ఏమీ లేదు. ఇటీవల "సుడిగుండాలు" అనే పిక్చరు ప్రొడ్యూస్ చేశారు. అది యూత్‌కు అక్కరకువచ్చే ఫిలిమ్ అని ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడింది. ఇక్కడ ఒక థియేటర్ వుంది, పిక్చర్ హౌస్ అని. అది గవర్నమెంటుదే కాని తగాదాలో వుంది. వేరేవారికి లీజుకు ఇస్తే దాని విషయంలో హైకోర్టు నుండి తొందరగా ఆర్డర్స్ ఇష్యూ కాగానే మేము స్వాధీనం చేసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (నరసాపూరు) :—స్టూడియోస్ కట్టటానికి ప్రభుత్వం వారికి ఎంత స్థలం ఫ్రీగా ఇచ్చింది, ఫ్రీగా ఇవ్వకపోతే ఏ విధంగా మార్కెటు వాల్యూ ప్రకారంగా ఇచ్చారు ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—ప్రస్తుతం ఎల్. వి. ప్రసాద్, ఎస్. టి. రామారావు—ఆ రెండు పార్టీలకు 20 ఎకరాల చొప్పున ఎలాట్ చేయడం జరిగింది. మార్కెటు రేటుపైన ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఎలాట్ చేయడం జరిగింది. మార్కెట్ రేట్ ఎంత అనేది ఇన్ఫర్మేషన్ కలెక్టు చేయడం జరుగుతున్నది. బహుశా చాలా తొందరలోనే ఆ రేటు ఫిక్సు చేయడము జరుగుతుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అశ్లీలానికి తావులేకుండా జన బాహుళ్యానికి నీతిని బోధించి, నీతిని వ్యాప్తిపరచే వాటిని ఎక్స్‌పర్ట్స్ తనిఖీ చేసి, వారు సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిన తరువాతనే సబ్సిడి ఇస్తున్నారా లేక ముందుగా వారు అడగగానే ఇస్తున్నారా ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అట్లా లేదు. స్క్రూటినీ జరుగుతుంది. ప్రారంభంలో నామ మాత్రంగా ఫిలిమ్ ప్రొడ్యూస్ చేసి డబ్బు తీసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలిసిన తరువాత రూల్స్‌ను మార్పు చేయడం జరిగింది. కాని ఫిలిమ్స్ విషయంలో స్టాండర్డ్సు మొదలే ఫిక్స్ చేయడం కష్టం. ప్రొడక్షన్ విషయంలో ఇక్కడ ఇండస్ట్రీ డెవలప్ కావాలనే ఉద్దేశం వుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయం పైన సెన్సారుబోర్డు శ్రద్ధ వహించాలి.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—50 వేలు సబ్సిడి ఇవ్వడం అంత ఎట్రాక్టివ్‌గా లేదు కనుక ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ టాక్స్‌లో ఏదైనా పర్సంటేజ్ రిబేటు ఇవ్వటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—లేదండీ. ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ టాక్స్ లోకల్ బోర్డ్సుకు ఇవ్వవలసిన సౌకర్యం. మన దగ్గర వున్న రేటు ఇతర రాష్ట్రాలలోని రేట్‌తో పోల్చి చూస్తే చాల కొద్దిగా వుంది. రీజనబుల్‌గా వుంది. ఇంకా పెంచే అవకాశం వున్నదని కొందరు చెబుతున్నారు కాని ఫిలిమ్ ఇండస్ట్రీని డెవలప్ చేయాలనే దృష్టితో ఇప్పుడు పెంచితే బాగుండదని ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంది.

శ్రీ వి. పాలపెల్లి (చోడవరం) :—ప్రభుత్వం స్వంత బాధ్యత మీద సినిమా తీసే ప్రయత్నం చేస్తున్నదా ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ: —డాక్యుమెంటరీస్ ప్రొడ్యూస్ చేయ కొంటున్నది. It is not for feature films.

LICENCES FOR DYFS AND COLOURS

2552—

* 1704 (T) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the licences to deal with the dyes and colours relating to the textiles were given to the Hyderabad Co-operative Central Weavers Society, Hyderabad and A. P. Weavers Co-operative Society, Vijayewada ;

(b) if so, what was the quantity given to each of them for the years 1965-66 and in 1967-68 upto July ;

(c) what was the demurrage paid by them ;

(d) whether they are selling them to the Co-operative Societies only or to the private dealers ; and

(e) what was the quantities sold to each of the above categories during the above period ?

The Minister for Industries (Sri B. V. Gurumurty) :— (a) The licences under export Incentive Scheme were given only to the Andhra Handloom Weavers Co-operative Society Limited, Vijayawada.

(b) The quantity imported by the Andhra Handloom Weavers Co-operative Society, Vijayawada against licences issued during the years 1965-66 to 1967-68 are given below.

1965 66	Nil.
1966-67	2,69,525 Kilograms.
1967-68	During April 1967

Licences for import of dyes and chemicals to the value of Rs. 25, 06, 781 granted were given to A. P. Small Scale Industries Development Corporation for importing the material and distribution. The stocks are yet to arrive.

(c) No demurrage was paid with reference to the imports indicated in clause (b) above.

(d) They are sold to producers of Bleeding Madras, Weavers Co-operative Societies both primary and Apex, Master Weavers, Associations. No quantity is sold to private dealers.

(e) Statement placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.
VIDE ANSWER TO CLAUSE (E) OF THE L.A Q. No. 1504-T (* 2652)

Category.		Total quantity distributed in Kgs.		
		1965	1966	1967
1.	Producers of Bleeding Madras.	(1-1-1965 to 31-12-65)	(1-1-66 to 31-12-66)	(1-1-67 to 30-6-1967 upto June 1967).
		13,360 1/4	20,645 1/4	20,869
2.	Weavers Co operative Societies below Primary and Apex Societies.	16,965 1/4	21,[illegible]03 1/4	28,[illegible]16
3.	Master Weavers Associations.	11,752 1/4	1,562 3/4	5 564 3/4

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కోపరేటివ్ సొసైటికి ఇచ్చారు. దేనికి ఇవ్వలేదంటున్నారు. మరోసారి రిఫర్ చేయండి.

(శ్రీ) బి. వి. గురుమూర్తి :—ఆంధ్ర ఎపెక్సు సొసైటికి ఇచ్చారు. హైదరాబాద్ కోపరేటివ్ సొసైటికి ఇవ్వలేదు అని చెప్పారు.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మళ్లా ఒకసారి మీ డిపార్టుమెంటును రిఫర్ చేయండి. మా ఇన్ఫర్మేషన్‌కు మీ ఇన్ఫర్మేషన్‌కు తేడా వుంది.

Sri B. V. Gurumurthy :—I will again refer to the Department and find out. The information as it stands is no such licence was given to Hyco.

(శ్రీ) ఎన్. వేమయ్య :—రంగులు, రసాయనాలు తెచ్చుకోటానికి మన కోపరేటివ్ సెంట్రల్ స్టోర్స్‌కు కాకుండా ఇతర వ్యక్తులకు కూడా లైసెన్సులు వున్నాయా ? డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేటప్పుడు కోపరేటివ్ సొసైటీలకు కాకుండా వేరే మాస్టర్ వీవర్స్‌కు, ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ఎందుకు ఇవ్వవలసి వస్తున్నది ?

(శ్రీ) బి. వి. గురుమూర్తి :— ఇది ఎక్స్‌పోర్ట్ ఇన్సెన్టివ్ స్కీము క్రింద తీసుకోబడింది. మొట్టమొదట రెండు సొసైటీలను అడిగితే హైకో వారు మా దగ్గర ఇంత డబ్బులేదు, మేము చేయలేము అని అన్నారు. అందుచేత ఎపెక్స్ సొసైటి విజయవాడకు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఇంకా ఎక్కువ వుంది కనుక రెండు సొసైటీలకే కాకుండా ఎ. పి. స్మాల్ స్కేల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ కూడా పని అప్పగించడం జరిగింది.

(శ్రీ) టి. నాగేశ్వరరావు (మంగళగిరి) :—హ్యాండ్‌లూమ్ ఇండస్ట్రీకి ఇవి చాలా అవసరం. ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ఇంపోర్టు అవుతున్నాయి కనుక మన రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—కోపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇచ్చామన్నారు. అవి సప్లయి చేయడంలో ఎఫిలియేటెడ్ సొసైటీలలో వుండే మెంబర్సకు తప్ప మిగిలిన వారికి ఇవ్వడం లేదని తెలుస్తోంది. సప్లయి చేసే దానికి కూడా ఎక్కువ రేటు తీసుకొంటున్నారన్న విషయం నిజమా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—మూడు కేటగిరీస్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది. లీడింగ్ మద్రాస్. వీవర్స్ కోపరేటివ్ సొసైటీస్ ప్రైమరి, ఎపెక్స్, మాస్టర్ వీవర్స్ ఎసోసియేషన్ యీ మూడు కేటగిరీస్‌కు పంపకం చేశారు.

CONTRACT FOR SLUM CLEARANCE IN HYDERABAD

2653—

* 5839 Q·—Sarvasri Badrivishal Pitti (Maharajgunj) and K. Butchi Rayudu:—Will the hon· Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) Whether any contract has been given to an Institution by name Hindusthan Charity Trust Fund for the clearance of slum areas in Hyderabad under the Central Government scheme ;

(b) If so, the names of the Schemes entrusted together with the terms;

(c) Whether any written agreement was taken ; and

(d) If so, whether a copy of the said agreement will be placed on the Table of the House ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N· Chenchu-Rama Naidu) :—(a) Yes, Sir·

(b) (i) Khairatabad Slum Clearance Project,

(ii) Bagh-e-Amberpet Slum Clearance Project· The conditions for execution of the above projects are placed on the Table of the House·

(c) Yes, Sir·

(d) Copies of the Contract Deeds of the above projects are placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[*Vide Answer to Part (b) of the L. A. Q. No. 5839 (Starred) (*2653)*]

The conditions for execution of the Khairatabad Slum Clearance and Bagh-e-Amberpet Slum clearance Projects of the Municipal Corporation of Hyderbad by the Hindusthan Charity Trust are as follows :—

(1) Khairatabad Slum clearance Project (180 residential units)

The estimated cost of the Khairatabad Slum Clearance Project is Rs. 10.98 lakhs. 25% of the total cost of the project amounting to Rs. 2,74,500/ would be contributed by the Hindusthan Charity

Trust. The project will be executed by the Hindusthan Charity Trust, who will raise bills against the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad as the work progresses to the extent of 75% of the total cost of project in full and final settlement of the bill.

(2) *Bagh-e-Amberpet Slum Clearance project* :—

The estimated cost of the project, envisaging the construction of 28 multi-storeyed blocks of 18 residential units (504 residential units) is Rs. 32,62,800/ As the Municipal Corporation of Hyderabad has already under taken the construction of 36 residential units by 31-1-1967, the remainin 26 blocks of 18 residential units each (468 residential units) has been entrusted to the Hindusthan Charity Trust. The 15% cost of the 468 residential units, amounting to Rs. 4,54,461/ will be contributed by the Hindusthan Charity Trust and these residential units will be constructed by them, subject to the following conditions : -

(1) The Hindusthan Charity Trust shall contribute to the extent of 15% of the cost of 468 residential units and 85% of the billed amount shall be paid by the Municipal Corporation of Hyderabad at the scheduled rates current for the year in which the work is taken up;

(2) Steel and cement shall be supplied by the Municipal Corporation of Hyderabad and whenever steel and cement are supplied by the Hindusthan Charity Trust, the rates would be as included in the Current Schedule of Rates. In case the market price goes up during the course of the year, the excess will be reimbursed to the Trust by the Corporation;

(3) Payment shall be made to the Trust once a fortnight for the work done during the previous fortnight;

(4) The Truck being a contributor to the project sha l not be required to deposit earnest money or any security;

(5) For internal drainage, water supply, electrical fittings and roads, payments shall be made by the Corporation as per the schedule of rates prevailing at the time of execution of the works. The mains for electricity, water supply and drainage will be laid by the departments concerned ;

(6) The Hindusthan Charity Trust will construct the blocks with frame structure, if it is agreeable to do the same without involving any extra cost, when compared to brick masonry work.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(VIDE ANSWERS TO PART (D) OF THE L. A. Q. No. 5830 (STARRED) by Sarvashri BadriVishal Pitti and K. Butchi Rajudu, MLAS).

I, We, The Hindusthan Charity Trust, (son of) hereinafter styled the contractor, in consideration of the sum of Rs. 30,81,400 (Thirty Lakhs Eighty one Thousand & Four Hundred only) to be paid to us by the Committee of Municipal Corporation Hyderabad, hereby agree to perform and carry out the work of Multistoreyed

Buildings under Slum Clearance Scheme, Bagh-e-Amberpet comprehended in the underwritten abstract of quantities and more particularly specified in the detailed schedule here to attached marked A.

Sd/C. E. Sd/Per Pro Hindusthan Charity Trust.

B. L. Bhandar, Contractor.

ABSTRACT

Total No. or Quantity	Particulars
Sd/- C. E. Per Pro Hindusthan Charity Trust. P, L. Bhandari Contractor.	As per the terms and conditions approved by the Standing Committee vide Resolution No. 1183 dt. 4-3-1967 based on the note of the Commissioner and as sanctioned by the Government vide G. O. Ms. No.38/Housing dated 20/3/1967 copies enclosed.

together with any and all such additional work or works, alteration or alterations pertaining thereto as may from time to time be directed by the Executive Engineer in charge of Municipal Corporation of Hyderabad for the time being and subject to all the conditions here in after set forth.

Sd/ Per Pro Hindusthan Charity Trust,

C. E.

Sd/- P. L. Bhandari, Contractor.

2. The said works shall be carried out under the sole control and direction of the Executive Engineer for the time being appointed by the President and Members of Municipal Corporation of Hyderabad, and the whole of the materials used in the said works shall be of the best possible kind and desceiption and the Workmanship shall be executed in the best and most workmen like manner and every thing necessary therefore shall be provided by the contractors, including all labour meterials, scaffoldings, tackle, centing, moudls, tools, implemenrs and all and every thing or things whatso ever necessary for carrying on and completing the said works to the entire satisfaction of the Executive Engineer who may reject any materials or lab, which he, during the progress of the said work may deem unfit and also dismiss any person in the contractor's employ of whom he may disapprove and the contractor shall forth with supply such other meterial, labour and person as shall be approved by the Executive Engineer.

3. Should the contractor neglect or fail to comply with any one of the conditions here in contained, the Executive Engineer may give him notice in writing to comply herewith and should the contractor not with standing the receipt by him or by his agent of such

notice, still delay or refuse to conform there with for a period three days from the receipt by him or his agent of such notice, then the Executive Engineers may report the same to the Secretary, to the Municipal Corporation of Hyderabad, and with the approval of the Working Committee, the Executive Engineer shall be at liberty to provide such mererials and labour, as he may consider necessary and cause the work to be executed, and he may appoint overseers or other persons to supervise the same, and if he considers it necessary he may dismiss the contractor from the said work and cause the same to be completed any manner he may think fit, and the amount of cousts which he may indecide are having been incurred therefor and hereby shall be deducted from the amount of this contract, and any deficieney not so recoverable shall be paid by the contractor and may be recovered from him as an admitted debt.

4. The contractor hereby hold himself liable and responsible for all and any damage caused by any accident or deligence that may ocur during the progress and until completion and delivery of said work including damage of any adjoining lands or building and shall make good the same at his own expense and he shall also provide at his own expense such watchman, fencing and lights as may be required by the Executive Engineer to protect the work from damage during its progress to prevent trespass and to protect the public from damage at foundation pits and other places. the contractor shall be held responsible for any damage done to any person void of the responsibility of the Municipal Corporation of Executive Engineer.

5. The contraetor shall satisfactorily execute and complete the said work in strict accordance with the drawing and specifications here to attached on marked A and B, and in conformity with such other or additional drawings, specifications and instructions as may be from time to time during progress of the said work received from the Executive Engineer and the contractor hereby further agree to maintain the said work in good order for a period of six months after the Executive Engineer shall have certified the same to have been completed to his satisfaction,

5. (a) *Reconstructions*—All morum and metal for reconstructions must be collected before the construction starts, and no spreadings shall be allowed until the whole quantity has been collected. The morum and mental shall be spread on the road according to the estimate and shall be thoroughly watered and rolled after being spread in accordance with the standard specification.

5. (b) *Stacking of Material and its Measurement*—All morum and metal both for petty repairs and construction shall be neatly stacked along with the road side on the oyter edge of the side drains and where this is not feasible with permission of the Executive Engineer on the terms and no meterial shall be measured until it has been so stacked. For distinction the material for petty repairs and reconstruction shall not be stacked on the same side of the road but, on opposite sides. No meterial shall be spread on the road until it has been examined and measured up by the Officer incharge and immediately after it has been measured up it shall be marked with

white wash on otherwise as may be directed by the Executive Engineer, to prevent the possibility of its being measured up again.

Per Pro Hindusthan Charity Trust,

Sd/- Sd/-

C. E. P. L. Bhandari,
Contractor.

5. (c) *Responsibility on the Contractor*—The contractor is to take upon himself the performance of the work, and responsibility of any accident, damage or liability that may occur during the performance of the work, and make good the same at his own expense, The contractor is to maintain the reconstructed portion of the road for a period of three months after the Executive Engineer has certified the same to be completed to his satisfaction.

6. The contractor hereby agrees and binds himself to complete and deliver the work hereby contracted to be done within *Twelve* month from the date of singning this contract, and should he fail to complete the said work within the said period of *Twelve* months then the Executive Engineer shall be at liberty to order the contractor to cease from the said work forth with and to employ any other person or persons to complete the same and any extra expense that may be incurred hereby shall be borne by the contractor.

7. While the work is in progress, measurements will from time to time be made by the Executive Engineer, and advances may be made on the work done, less 10 percentum on the estimated value thereof, but not more frequently than once in each month. The percentage so deducted shall be held in deposit, in addition to the amount of 2 percentum on the full value of the contract, deposited by the contractor at the time of the acceptance on this tender for the work now contracted for. The percentage deducted from such advances shall be refunded to the contractor when the whole work has been completed . depo-

sited at the time of the acceptance of this tender shall be repaid to the contractor within six months after the Executive Engineer has certified as aforesaid provided that the work so completed is then found in good order, but if on the other hand any deterioration shall have accrued it shall be made good by the contractor or at his expense to the satisfaction of the Executive Engineer before the reserved amount in deposit can be-claimed.

8. The contractor hereby binds himself to remove from the said work, before it is made over to the Executive Engineer, all material and rubbish that the Executive Engineer may order to be removed, and also to clean up the ground and all dust that may have accumulated and will drive up each portion of the work in a clean state fit for use.

9. Should any work be required which cannot be brought within any of the items of the schedule, the price of the same shall be fixed and a written order to proceed with the work or the rate fixed shall be given by the Executive Engineer to the contractor

before any such work is commenced, but it shall be directionary with the Executive Engineer to employ any other persons to do such work which shall not be held to violate the contractor.

10. The contractor undertakes not to commence any masonary work in foundations until the excavations shall have been inspected by the Executive Engineer or by some person deputed for this purpose, and whenever any work or meterial is intended to be covered in the earth, the contractor undertakes to give notice, in writing of the same to the Executive Engineer in order that dimensions of the same may be taken, and in default it shall be lawful for the Executive Engineer to have such earth removed at the contractor's expense.

11. Should any disputearise between the Executive Engineer and the contractor respecting the drawings, specification, measurements manner of executing with respect to anything not connected with the work not specially provided for herein or under the specifications, or in respect to the meaning of any clause of this contract or of the termd conditions thereof the same shall be decided by the Working Committee of the Municipal Corporation of Hyderabad and such decision shall be final and binding on all Parties, without reference or appeal to any other person whomsover.

12. The standing Committee in their resolution No. 1133 dt. 4-3-1967 have exempted M/s Hindusthan Charity Trust from depositing earnest money and further security deposit (copy enclosed).

Per Pro Hindusthan Charity Trust
Sd/- P. L. BHANDARI
Contractor.

Form No. 6

12. For the due and proper completion of the work herein contracted for and as security for the fulfilment of each and every of the terms and condition of this contract .... the said ....have immediately before signing of this deposited in the hands of the Commissioner of the Municipal Corporation of Hyderabad the sum of Rs......... ....

Per Pro Hindusthan Charity Trust
Sd/- P. L. Bhandari,
Contractor.

(being 2½ percent on the total amount of the contract) subject to the conditions herein before specified.

Per Pro Hindusthan Charity Trust
Sd/- P. L. Bhandari
Signature of the Contractor.

Dated 2-5-1967

1. Sd/- C. Laxminarayana
Contractor.

2. Sd/- B. Ram Reddy
Contractor.

ACCEPTED

Sd/- .. .. ..
City Engineer
Municipal Corporation of Hyderabad

Dated...... . 19 .

ACCEPTED

Sd/- .. ..
Member, Standing Committee

Sd/- .. ..
Member, Standing Committee

Sd/- .. ..
Deputy Commissioner,
Municipal Corporation of Hyderabad

CONTRACT DEED

We the Hindustan Charity Trust hereinafter styled the contractor, in consideration of the sum of Rs. 10.98 lakhs to be paid to us by the Committee of Municipal Corporation of Hyderabad, hereby agree to perform and carry out the work of Slum Clearance Scheme, MCH project for the construction of 180 residental units at Khairatabad comprehended in the underwritten abstract of quantities and more particularly specified in the detailed schedule hereto attached and marked A

Sd/–
C.E.

Sd/-
C. E.
Per-Pro Hindustan
Charity Trust

Sd/-
Sd/- P. L. Bhandari,
Contractor.

ABSTRACT

Total No. or Quantity		Particulars
Sd/–	1.	According to the rates contained in the estimates submittted by the Corporation and approved by the Chief Engineer (Public Health).
C. E.	2.	25% contribution to be deducted from bills as per G.O. Ms. No 27, Housing dated 1st March 1965.
Sd/– P. L. Bhandari, contractor,	3.	Excess quantity of Steel over and and above those provided in the Schedule to be paid extra.
Per-Pro Hindustani	4.	Items not covered by the schedule to be paid to date.
Charity Trust.	5.	Difference in cost of cement and steel over that provided in the schedule to be paid.

together with any and all such additional work or works, alteration or alterations pertaining thereto as may from time to time be directed by the Executive Engineer in-charge of Municipal Co poration of Hyderabad for the time being and subject to all the conditions hereinafter set forth.

Pre-Pro Hindusan Charity Trust·

Sd/– Sd/- P. L. Bhandari,
C. E. Contractor.

2· The said works shall be carried out under the sole control and direction of the Excutive Engineer for the time being appointed by the President and Members of Municipal Corporation of Hyderabad, and the whole of the materials used in the said works shall be of the best possible kind and description and the workmanship shall be executed in the best and most workman like manner and every thing necessary thererefor shall be provided by the contractor. including all labour materials, scaffolding, tackle, centing, moulds, tools, implements and all and every thing or things whatsoever necessary for carrying on and completing the said works to the entire satisfaction of the Executive Engineer who may reject any materials or labour which he, during the progress of the said work may deem unfit and also dismiss any person in the contractor's employ of whom he may disapprove and the contractor shall forth with supply such other material labour and person as shall be approved by the Executive Engineer.

3. Should the contractor neglect or fail to comply with any of the conditions here in contained, the Executive Engineer, may give him notice in writing to comply herewith and should the contractor not withstanding the receipt by him or by his agent of such notice, still delay or refuse to conform there with for a period of three days from the receipt by him or his agent of such notice, then the Executive Engineers may report the same to the Secretary, to the Municipal Corporation of Hyderabad, and with the approval of the Working Committee, the Executive Engineer shall be at liberty to provide such materials and labour, as he may consider necessary and cause the work to be executed, and he may appoint overseers or other persons to supervise the same, and if he considers it necessary he may dismiss the contractor from the said work and cause the same to be completed in any manner he may think fit; and the amount of costs which he may decide as having been incurred therefor and hereby shall be deducted from the amount of this contract, and any deficiency not so recoverable shall be paid by the contractor and may be recovered from him as an admitted debt.

4. The contractor hereby holds himself liable and responsible for all and any damage caused by any accident or deligence that may occur during the progress and until completion and delivery of said work including damage of any adjoining lands or building and shall make good the same at his own expense and he shall also provide at his own expenses such watchman, fencing and lights as may be required by the Executive Engineer to protect the work from damage during its progress to prevent trespass and to protect the public from damage at foundation pits and other places, the contractor shall be held responsible for any damage done to any person void of the responsibility of the Municipal corporation or Executive Engineer.

5. The contractor shall satisfactorily execute and complete the said work in strict accordance with the drawing and specifications hereto attached as A and B, and in conformity with such other or additional drawings, specifications and instructions as may be from time to time during progress of the said work received from the Executive Engineer and the contractor hereby further agree to maintain the said work in good order for a period of six months after the Executive Enginee shall have certified the same to have been completed to his satisfaction.

5. (*a*) *Reconstructions* : All morum and metal for reconstructions must be collected before the construction starts, and no spreading shall be allowed until the whole quantity has been collected. The morum and metal shall be spread on the road according to the estimate and shall be thoroughly watered and rolled after being spread in accordance with the standard specification.

5. (b) *Stacking of Material and its Measurement* :—All morum and metal both for petty repairs and construction shall be neatly stacked along the roadside on the outer edge of the side drains and where this is not feasible with permission of the Executive Engineer on the terms and no material shall be measured until it has been so stacked. For distinction the material for petty repairs and reconstruction shall not be stacked on the same side of the road but, on opposite sides. No material shall be spread on the road until it has been examined and measured up by the Officer incharge and immediately after it has been measured up it shall be marked with white wash or otherwise as may be directed by the Executive Engineer, to prevent the possibility of its being measured up again.

Sd/- Per Pro Hindustan Charity Trust

C. E. Sd/-

P. L. Bhandari.
Contractor.

5. (c) *Responsibility on the Contractor* :—The contractor is to take upon himself the performance of the work, and responsibility of any accident, damage or liability that may occur during the performance of the work, and make good the same at his own expense. The contractor is to maintain the reconstructed portion of the road for a period of three months after the Executive Engineer has certified the same to be completed to his satisfaction.

6 The contractor hereby agrees and binds himself to complete and deliver the work hereby contracted to be done within Twelve months from the date of signing this contract, and should he fail to complete the said work within the said period of Twelve months then the Executive Engineer shall be at liberty to order the contractor to cease from the said work forthwith and to employ any other person or persons to complete the same and any extra expense that may be incurred hereby shall be borne by the contractor.

7. While the work is in progress, measurements will from time to time be made by the Executive Engineer, and advances may be made on the work done, less 10 percentum on the estimated value thereof, but not more frequently than once in each month. The per-

centage so deducted shall be held in deposit in addition to amount of 2 percentum on the full value of the contract, deposited by the contractor at the time of the acceptance of this tender for the work now contracted for. The percentage deducted from such advances shall be refunded to the contractor when the whole work has been completed to satisfaction, and the amount deposited at the time of the acceptance of this tender shall be repaid to the contractor within six months after the Executive Engineer has certified as aforesaid provided that the work so completed is then found in good order, but if on the other hand any deterioration shall have accured it shall be made good by the contractor or at his expense to the satisfaction of the Executive Engineer before the reserved amount in deposit can be claimed.

8. The contractor hereby binds himself to remove from the site of the work, before it is made over to the Executive Engineer all material and rubbish that the Executive Engineer may order to be removed, and also to clean up the ground and all dust that may have accumulated and will drive up each portion of the work in a clean state fit for use.

9. Should any work be required which cannot be brought with in any of the item of the Schedule, the price of the same shall be fixed and a written order to proceed with the work at the rate fixed shall be given by the executive Engineer to the contractor before any such work is commenced, but it shall be discretionary with the Executive Engineer to eomploy any other person or persons to do such work which shall not be held to violate this contractor.

10. The contractor undertakes not to commence any masonary work in foundations until the excavations shall have been inspected by the Executive Engineer or by some person deputed for this purpose, and whenever any work or material is intended to be covered in the earth, the contractor undertakes to give notice, in writing of the same to the Eceeutive Engineer in order that dimensions of the same may be taken, and indefault it shall be lawful for the Executive Engineer to have such earth removed at the contractor's expense.

11. Should any dispute arise between the Executive Engineer and the contractor respecting the drawings, specifications, measurements manner of executing with respect to anything not connected with the work not specially provided for herein or under the specifications, or in respect to the meaning of any clause of this contract or of the terms and condition thereof the same shall be decided by the Working Committee of t e Municipal Corporation of Hyderabad and such decision shall be final and binding on all Parties, without reference or appeal to any other person whatsoever.

12. The Standing Committee in their resolution No. 57 dated 17-8-1956 have accorded exemption to M/s. Hindustan Charity Trust from depositing the earnest money as they have agreed to contribute 25% of the cost of the project amounting to Rs. 2,74,500/-

Sd/- Per Pro Hindustan Charity Trust

C. E. Sd/-

P. L. Bhandari

Contractor.

Form No. 6

Sd/-
C E.

Per Pro Hindustan Charity Trust
Sd/-
P. L. Bhandari
contractor.
Dt. 28th Oct., 19?6.

12. For the due and proper completion of the work herein contracted for and as security for the fulfilment of each and every of the terms and conditions of this contract........ .... the said have ....immediately before signing this deposited in the hands of the Commissioner of the Municipal Corporation of Hyderabad the sum of Rs.... .. .. being 2½% on the total amount of the contract) subject to the conditions herein before specified

Per Pro Hindustan Charity Trust
Sd/-
P. L. Bhandari
Signature of the Contractor.

1. Sd/-
B. Satyanarayana Reddy
Contractor.

ACCEPTED

2. Sd/-
Balaraj Sagar
contractor

Sd/-
City Engineer
Municipal Corporation of Hyd.

Dt... ....19 .

ACCEPTED

Sd/-
Member
Standing Committee

Sd/-
Member
Standing Committee

Sd/-
Dy. Commissioner
Municipal Corporation of Hyderabad.

(True Copy)
Sd/-

Asst. Engineer
(Slum) M. C. H.

(True Copy)

N. CHENCHURAMA NAIDU
Minister for Municipal Administration.

श्री वदरी विशाल पित्ती :—अध्यक्ष महोदय। यह मामला बहुत पेच का है इस में दो तीन प्रश्न हैं आशा है कि आप उन की इजाजत देंग। एक तो यह कि यह जो हिन्दुस्तान चॅरिटी स्ट है विडला का जो कारोबार है उस में २५ फीसद दान दिया गया है उन को २७ फीसद मिलता है उन को यह स्वीधा क्यों दी गई है।

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఈ ప్రాజెక్టుకు హిందుస్థాన్ ఛారిటి ట్రస్ట్ ఫండ్స్ వారు 75 పర్సెంటు ఇస్తే మిగిలిన 25 పర్సెంటు కూడా వారే షేర్ చేసుకొని మొత్తం ఇవ్వడం జరిగింది. 25 పర్సెంట్ కంటె ఎక్కువ లాభం వున్నదని గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నది వాస్తవం కాదు, రెండవ స్కీములు వచ్చేటప్పటికి 25 పర్సెంట్ షేర్ చేయలేమని, తరువాత స్కీమ్‌కు 15 పర్సెంట్ మాత్రమే షేర్ చేయటానికి, ఇంకా కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టటం జరిగింది. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా ఏమి లాభం లేదు. ఛారిటి ఫండ్ నుండి కొంత

శ్రీ బద్రివిశాల్ పిత్తి :—వేరే మనిషి వస్తే ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—ఇంతవరకు ఎవరూ రాలేదు.

श्री वदरी विशाल पित्ती :—कारपोरेशन की जो ५० हजार से ज्यादा की स्कीम होती है उस के लिय गवर्नमेंट की सैंगशन की अवसरम् उन्नदी।

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—అవసరం లేదు. ఎంత మొత్తం అయినా చేయవచ్చు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, దీనిమీద అరగంట చర్చకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker :—We will see if time permits.

PHYSICAL VERIFICATION OF RAMAGUNDAM STORES

2654—

* 5239 Q. Sri K. Ramanatham : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether physical verification of the stores at Rama Gundam Divisin has been conducted at any time ;

(b) if so wether the report will be placed on the Table of the House ;

(c) if not, when it will be conducted ;

(d) whether it has been brought to the notice of the Government that the shortage in the stores is to the tune of thousands of rupees ;

(e) if so, the action taken against the persons responsible therefor ; and

(f) if not, the reasons therefor ?

Sri V. B. Raju :—

(a) Yes Sir.

(b) The reports are very voluminous. It may not therefore be possible to place them on the Table of the House.

(c) Does not arise in view of 'a' above.

(d) Yes Sir. A shortage of stores of an estimated value of Rs. 42,168.00, have been reported in the Generation Stores and Rs. 26,311.25 and Rs. 88,496.23 in Electrical and Mechanical Stores.

(e) The then officials in charge of the Stores were held responsible for the shortages and their explanations have been obtained and they are under examination by the Electricity Board.

(f) Does not arise in view of 'e' above.

శ్రీ కె. రామనాథం :—అధ్యక్షా, 85 వేల రూపాయలు 26 వేల రూపాయలు. 42 వేల రూపాయలు మొత్తం దాదాపు లక్షా 50 వేల రూపాయల shortage వున్నదని చెప్పుతున్నారు. ఇదంతా ఒకసారే జరిగిందంటారా? మొత్తము మీద మధ్య మధ్యలో అప్పుడప్పుడు verification జరుపుతూ వుంటున్నారాండి లేదాండి? అది చివరకు యిన్ని లక్షల య్యేవరకు మీరు అసలు verification జరపకపోవడానికి కారణం యేమిటో తెలుసుకున్నారాఅని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. వి. రాజు :—అధ్యక్షా, అక్కడ మూడు రకాల స్టోరులున్నాయి. ఒకటి generation store, ఆ generation store లో verification 1963-64 లో అయింది, 1965-66 లో అయింది. 1967-68 లో అయివుంది, రెండవది Civil Stores దానికి 1967-68 వరకు verification అయినది. తరువాత 1967-68 లో కూడా verification అయినది. మూడవది electrical and mechanical stores లో 1957-58 లో దాని verification అయినది. 1963-64 లో verification అయినది. 1966-67, 1967-69 లో verification అయినది. ఇప్పుడు యీ కనుక్కోబడ్డ మొత్తాలు ఏవైతే వున్నాయో అవి generation store లో 1967-68 లో verification లో బైటపడ్డవి 42 వేల 168 రూపాయలు. తరువాత civil stores లో ఏమి బయటపడలేదు. Electrical and Mechanical stores లో 1957-58లో బైటపడ్డది. 61,608 రూపాయలు కాని ఇది less for issues to other stores and departments pending regularisation క్రింద 85 వేల 297 రూపాయలు తీసిపారేస్తే 26311 రూపాయలు అక్కడ తేలింది. తరువాతనేమో యింకొకటి చెప్పినాను. Stock Verification లో 63-64. 66-67 లో అది Electrical and mechanical store విషయంలో 1,21,811 రూపాయలు అయితే less materials issued on temporary notes some hand receipts or something whatever it is, 33 వేల రూపాయల మొదలు పైన credit అయితే 88,496 రూపాయలు యిది ఒక సంవత్సరములో కాదు, series of years లో అయింది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— ఇది ఒక సంవత్సరములో జరిగింది కాదు దాదాపు 4 లేక 5 సంవత్సరాల లోపల యిదంతా జరుగుతున్నదని చెప్పుతున్నారు.

Explanation call for చేస్తారని చెప్పారు. When the explanation was called for and what is the explanation given by the officers? And when it is going to be expedited. Whether it is going to be expedited or not.

Sri V. B. Raju:— Sir, the dates when the explanation was called for are not available; but the explanations were called for and the replies also were secured and the Board is examining all those explanations.

శ్రీ జి. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) : — అధ్యక్షా! నేను రామగుండం సమీపములో వుండి విన్నదేమిటంటే యీ లక్షా రెండు లక్షలే కాకుండా అనేక లక్షల విలువగల ఈ stock దుర్వినియోగం జరుగుతోంది. అయితే మీరు తనిఖీ చేయించమంటున్నారు. అతనికి చేసినటువంటి Officer యెవరండి? పెద్దాఫీసరా? లేక యెవరితో చేయించారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఆ information లేదండి. యే ఆఫీసరు చేసారో లేదండి. వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి : — ఒక లక్ష, రెండు లక్షలే కాదండి. చాలా misappropriaton బైటపడుతోంది. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం గట్టిగా శ్రద్ధ తీసుకొని culprits నందర్నీ immediateగా punish చేయడానికి action తీసుకోకపోతే— this pilfrage is going on since so many years Sir. Government must take immediate action in this and see that it is disposed off.

Sri V· B. Raju ; - Sir, the Government takes a serious note of it and it has impressed upon the Electricity Board and the Electricity Board is at it.

Mr. Speaker: —Now answers to, the other Questions will be laid on the Table of the House except questions 2656,2657 and 2658 only members, who have put the questions will be allowed to put the supplementaries one for each member.

LOSS DUE TO PILFERAGE OF POWER

2656—

* 4388 Q.—Sarvasri T· C. Rajan and Dhanenkula Narasimham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Electricity Board is getting a loss of more than a crore of rupees every year on account of pilferage of power ; and

(b) the steps taken to check the pilferage ?

Sri V. B. Raju :—The answer to the question s placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

(Answer to L.A. Question (Starred) No. 4388 [* 2650]

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) It is difficult to estimate the actual loss of revenue due to pilferage of energy.

(b) The following steps are taken to check the pilferage :

(1) Surprise checks inspections are being conduted by the field Officers to detect the cases of pilferage. In the case of Visakhapatnam and Hyderabad City Circle, special squads headed by an Assistant Engineer are exclusively in charge for detection of pilferage of energy. (2) Supply is promptly disconnected immediately after detection and reconnection is effected only after the payment of atleast 50% of assessed loss to the Board. This acts as a deterrant on the erring parties.

(3) Vigorous drive has been launched to see whether the seals are in tact on the meters and cut-outs.

(4) Special type pilfer proof boxes are being introduced in all the Circles to prevent theft of energy.

(5) The meters that are now being introduced are provided with special devices to prevent reversing of the disc and tapping energy by tampering with the potential links.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :—అధ్యక్షా, ఈ విద్యుత్తు విషయంలో ఎక్కువగా దొంగతనం జరగడానికి కారణం ప్రభుత్వం యొక్క ప్రోత్సాహం కూడా ఉన్నదనేటటువంటి దానివి బహుశః ప్రభుత్వం దానిని విశ్వసిస్తున్నదా లేక యిందులో వున్నటువంటి ఉద్యోగులు కొంతమంది షరీకు అయినందువలన యిలాంటి దోపిడీలు జరుగుతున్నాయని ఏమైనా ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నదా.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—దొంగతనాలకు ప్రభుత్వానికి యేమి సంబంధమండి ? ప్రోద్బలం యేముంటుందడి దొంగతనానికి ? రెండు కారణాలున్నాయి అధ్యక్షా, ఆ విషయాలన్ని తగ్గకపోవడానికి ఒకటి నష్టాలు రావడానికి theft of energy ఒకటినిన్న. ఈ system లోనే losses కొన్ని వస్తాయి. There are leakages in the system itself

శ్రీ టి సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా మనము produce చేస్తుంటే కరెంటులో దాదాపు మూడవవంతు, యీ మాదిరిగా pilferage క్రింద పోతోంది. దేశము మొత్తము మీద మన రాష్ట్రం pilferage క్రింద పోవడంతో 5వ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నదన మాట నిజమేనా ? దీన్ని అరికట్టడానికి యేమైన తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా దీంట్లో అరికట్టడంలో implementation improvement బాగాకనబడుతోంది. That is effected through the revenues ఇప్పుడు the total amount of Revenue on the sale of power and other 66-67 లో 17 కోట్ల, 14 లక్షల రూపాయలు. అది 67-68 లో 25 కోట్లు

ఇప్పటికి 68-69 లో 33 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు అని అంచనా వేయబడింది. ఒక 3 సంవత్సరాల లోపల 17 కోట్లనుంచి బాగా రెవెన్యూ పెరిగింది. అంటే generated power కూడా ఎక్కువైనది. Generated power కూడా ఎక్కువై connectionsకు ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు. The things are getting improved.

LIST OF BACKWARD CLASSES

2657—

* 5795 Q.—Sarvasri B. Niranjana Rao (Malleswaram) and S. Vemayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Commission headed by a former Chief Justice will be constituted to draw up the list of Backward Classes ;

(b) if so, when the commission will start functioning ; and

(c) whether any criteria has been fixed in this connection to draw up the list ?

Sri V. B. Raju : —

1. Yes Sir, A Commission has been appointed on 12-4-'68 with Shri Manohar Pershad, former Chief Justice of the High Court of Andhra Pradesh as Chairman.

2. The Commission has already started functioning.

3. No Sir. The Commission will determine the criteria within the frame work of Articles 15 (4), and 16 (4) of the Constitution.

శ్రీ బి. నరసింగరావు :—అధ్యక్షా ! రాజ్యాంగంలో criteria వారే ఏర్పాటుచేసిన అవసరం దేనికి వచ్చిందండి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రాజ్యాంగంలో criteria లేదండి. రాజ్యాంగంలో వున్నటువంటి Articles ను దృష్టిలో పెట్టుకొనే, criteria ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందండి. ఈ Articles లో యిలా వుందండి, 15 (4) లో Nothing in this Article or in clause (2) of Article 29 shall prevent the State from making any special provision for the advancement of any socially and educationally backward classes of citizens and for the Scheduled castes and Scheduled Tribes." ఈ రకంగానే 16 (4) లో కూడా వున్నది. దానిని ఆధారం చేసుకొని terms of references ఏవైతే వున్నవో అవి commission కు యివ్వబడ్డవి. "To determine the criteria to be adopted in considering whether any section of citizens of India in the State of Andhra Pradesh, other than Scheduled Castes and Scheduled Tribes specified in notification issued by the President of India ; అని, అది దృష్టిలో పెట్టుకొని యిది ఏ criteria, ఏ ఏ classes, ఏమివ్వాలి.? ఎట్లా facilities యివ్వాలి, అని చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ కమిషనకు ఇచ్చినటువంటి terms of references ఏవో చదివి వినిపిస్తారా ? ఈ కమిషన్‌లో వున్నటువంటి members ఎవరు? ఎప్పటిలోపల యిది Government కు report ను అందచేయాలి ?

శ్రీ పి. వి. రాజు :— అధ్యక్షా! ఇచ్చిన notification లో యిది అంతా వున్నది. ఇందులో 9 మంది సభ్యులుగా వున్నారు. శ్రీ మనోహర్ పరిషాద్ Chairman; Sri T. Nageswra Rao, M.L.A, Member; Sri G. B. Appa Rao, M L.A. member; ఇవి అన్ని notification అయినాయి. All these papers are available.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా! ఒక చిన్న మనవి. 35 per cent population backward clauses గా వున్నారు. దీనిమీద discussion కు $\frac{1}{2}$ గంట time ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—That is why I request the hon. Members not to waste time in putting unnecessary supplementaries. This is a very important question. Naturally the number of bacward communities and their prospects are involved and all that.

Sri C. V. K. Rao :—Yes, Sir. That is what I am saying.

Mr. Speaker :—So, I will allow only Members who have not put any supplementaries

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :— అధ్యక్షా! Constitution లోని article 15 (4) చదివారు. అందులో socially and educationally backward ను Criteria గా determine చేయబడివుంది. ఈ Committee వారు ఈ criteria ను determine చేయవలసిన అవసరం లేదు. కాకపోతే ఈ Criteria ను basis గా తీసుకుని you can prepare the list of classes. That is number one. No. 2 ఇప్పుడు Commissioner గారు ఒక questionnaire issue చేశారు. వీళ్ళని class-war statistics ను collect చేయమన్నారు. మనకు, 1966 census ప్రకారం, ఈ caste war statistics ఎవరు తీయలేదు. అందువల్ల non officials గా వున్నవారు, ఈ statistics ఏట్లా provide చేస్తారు? అట్లా provide చేయలేనప్పుడు ఏ basis పైన, గవర్నమెంటువారు, ఈ caste strength ఏ విధంగా తయారు చేయగలుగుతున్నారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది నిజమేనండి. Section 15 (4) లో ఈవిధంగానే వున్నది. వారు అదికూడా చెప్పారు. In accordance with such criteria lists of such backward classes are prepared with their approximate number, distribution, etc.'' దీనికి గవర్నమెంటు machinery యొక్క సహాయంకూడా వున్నది. Staff కూడా యివ్వబడింది. One Secretary, One section Officer ఈరకంగా staff కూడా యివ్వబడింది. గవర్నమెంటు యంత్రాంగం అంతాకూడా సహాయం చేస్తున్నది. They have to investigate conditions of all such socially and educationally backward classes and the difficulties under which they are labouring and make necessary recommendations. For the reservation of seats in educational institution and granting concessions, such as scholorships etc., The percentage or proportion of such reservation, the quantum of such assistance and the period during which such reservation that will be made and to advise the Govern

ment as to the backward classes of citizens which are not adequately represented in services .. .. ఈ విషయాలన్నీ తెలుసుకొని ఒక నెలలో report యివ్వవలసిందని చెప్పారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అడిగారండి. Constitution లో crite specific గా mention చేశారు. దానిని తప్పించి వేరే criteria ఏమన్నా determiune చేయమని Commission కు terms of reference యిచ్చారా ?

శ్రీ వి. బి రాజు :—వేరే Criteria ఏమీ లేదు. We cannot go against the spirit of the Constitution 15 (4) లోను, 16 (4) లోను socially, educationally backward classes ఎవరైతే వున్నారో, వాళ్ళని determining చేయాలి.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి :—అడిగానండి. 'Determining the authority' అంటే, అర్థం ఏమిటి ? వారు చెప్పినట్లు socially and educationally backward అనేది criteria గా తీసుకొని list prepare చేయమంటే అర్థం అవుతుంది.

Sri V. B. Raju :—Let us not, quarrel about the criteria whether that is the criteria or this is the criteria· ఆ Anticle ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇప్పుడు నేను చదివినట్లుగా ఆ classes ఏవి ? ఆ Classes ఎక్కడ వున్నాయి ? వారి number ఎంత ? వాళ్ళయొక్క poverty, backwardness ని assessment చేసి వారికి concessions యివ్వాలి అనేది ఉద్దేశ్యం.

Sri B· Ratnasabhapathi :—That is different, Sir.

శ్రీ వి బి. రాజు :—అది అడిగింది.

Sri B. Ratnasabhapathi :—Socially, educationally అనేది ఒక criteria కాదా ?

శ్రీ వి. బి రాజు :—దానిమీద ఏమి తెలుస్తుంది. It is generally a vague term.

Sri B· Ratnasabhapathi :—No. No.

Sri V. B. Raju :—It is a general term, Sir. How can it come ?

Mr. Speaker :—I am sorry. I cannot allow this kind of discussion. Constitution లో Articles వున్నాయి. I think the terms of reference have been framed in accordance with those articles.

Sri V. B. Raju :—The terms of reference have been framed in accordance with those two articles.

Mr. Speaker :—That mean- the people who are educationally and socially backward........

Sri V. B. Raju :—This Commission will actually determine the social groups which fall into that category·

(Interruption)

Mr. Speaker :—I do not allow any discussion. We will see if half an hour discussion will be possible.

Sri V. B. Raju :—No Sir. My request is that there is a Commission sitting and when it is requested to submit a report within three months, any discussion here mas not to be relevant.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, (Interruption)

Mr. Speaker :—I will ask the hon. Minister to place it on the Table of the House. No more supplementaries.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Article 16 (4) లో ఒక point వున్నది. "Nothing in this article was to prevent a State from making any provision for the reservation of appointment or post in favour of any backward class of citizen in the opinion of a State is not adequately represented in the services under the State." ఇది prove చేయాలి prove చేయకపోతే original గా వున్నటు వంటి article 16 లో కనుక వున్నట్లయితే మేము చేస్తామన్నంత మాత్రాన కాదు. అందువల్ల ఏ clauses ను specify చేస్తారు? ఎందుకు చేస్తారు? వారు ఏవిధంగా backward గా వున్నారు? అనే వివరాలు చెబితేగాని constitution satify కాదు ఒక case లో supreme court reject చేయడం వల్ల ఇది చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker :—Questions and answers are over.

Smt. J. Eswari Bai :—Mr. Speaker, Sir..

Mr. Speaker :—If Members do not cooperate with me, it is impossible for me to cover all the questions. No. special favour for a lady member. Question No. 2658.

RIFT IN I. N. T. U. C.

2658—

*(105 Q.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will the hon. Janasambandha Shramika Manthri be pleased to state :

(a) the reasons for the rift in the State I.N.T.U.C. and which of the two I.N.T.U.Cs. was recognised by the Government of Andhra Pradesh ; and

(b) whether any efforts were made to unite the two warring forces by the Labour Department ?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) "The State I.N T.U.C." is not a registered trade union but is only a branch of the Central I. N. T. U. C., Delhi which is a recognised one. It seems the Government or the Commissioner of Shramika Sakha have not received any communication about any rift in the I.N.T.U.C. Andhra Pradesh branch.

(b) Does not arise.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా! ఇక్కడ సంజీవరెడ్డి గారు, జి. వెంకటస్వామిగారు అనే I.N.T.U.C. leaders యిద్దరువున్నారు. వారిద్దరు కూడా కాంగ్రెసు వారే ఇక్కడ వీరిద్దరు నేను president అంటే నేను

president అని అంటారు. కాని ఆంధ్రప్రదేశ ప్రభుత్వం recognition ఎవరికి యిచ్చింది? జనసంబంధ శాఖ మంత్రిగారు వీరిద్దరిని పిలిచి ఏమైనా సంప్రతింపులు జరిపారా? వీరిద్దరినీ కలిపేందుకు initiative తీసుకున్నారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Recognised union ఒకటే నండి. అది Central I. N. T. U. C. Delhi ఇది branch ఆఫీసు పరస్పర తగాదాలు వుంటే వారు చూచుకుంటారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందులో జోక్యం చేసుకునే అవకాశం లేదండి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Dearness Allowance to Non-Gazetted Officers

2675—A:

* 6532 Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the N. G. Os Association demanded that the entire enhanced Dearness Allowance should be paid in cash, and if so, what was the action taken thereon ; and

(b) whether there has been a demand from the said Association for the revision of basic pay which has been pending for some time and if so, what was the action taken?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes. It has not been possible to pay the entire enhanced Dearness Allowance in cash in view of the present difficult financial position of the State.

(b) Yes. The report of the Pay Commission is being examined by an Officers' Committee. The Government will take a decision after the Officers' Committee submits its proposals on the recommendations of the Pay Commission.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా! ఇది కొన్ని లక్షల మంది N. G. O. లకు సంబంధించినటు వంటిది. వాళ్ల demands వెంటనే అంగీకరించకపోతే వాళ్లంతా సమ్మెచేసే పరిస్థితికూడా వుంది కనుక వాళ్లు కోరిన విధంగా enhance చేసిన డబ్బు పూర్తిగా వాళ్లకు యిచ్చి వేయడం మంచిదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇది చాలా మంచి సూచన కాని ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు లేకపోబట్టే యివ్వలేదు. పరిస్థితులు బాగుపడ్డప్పుడు తప్పకుండా యిచ్చే అవకాశం వుంది. ఆ డబ్బు వారిదే.

Kidnapping of a Girl

S. No. 2675 B :

S. N. Q. No. 6531-X Q.—Sri Ahmed Hussain (Sitarambagh):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether a village Sarpanch of Mirzapur Panchayat, Zaheerabad taluk has kidnapped a thirteen years old Sabeeha, from the house of a leading doctor;

(b) whether the local police have taken any action on the complaint; and

(c) if not, what is the reason?

Sri V. B. Raju :—(a) Dr. M. S. Ansari of Zahirabad has filed a complaint on 23rd June, 1968 at the Zahirabad Police Station, alleging that Sri Veerachetty, Sarpanch has kidnapped his maid servant, Sabeeha, aged twelve years on the night of 16th June 1968.

(b) The police have registered a case in Cr. No. 65/68 under section 363 I. P. C. and are investigating. Efforts are being made to trace the girl.

(c) Does not arise.

శ్రీ అహ్మద్ హుస్సేన్ :— ఇన్ని రోజులు గడచి పోయినా అపరాధం చేసిన వారిని యింత వరకూ పోలీసులు అరెస్టు చేయలేక పోయారు. రెండవది ఆ అమ్మాయినీ అమ్మాయి తండ్రినీ కూడా 6 రోజుల నుంచి పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి వుంచారు. వారి విషయమై మంత్రిగారు ఏమైనా చెప్పగలరా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ information ఏమీ నా దగ్గర లేదండి 17-6-68 వ తేదీన ఆ అమ్మాయి హైదరాబాదు వచ్చిందని చెప్పి రిపోర్టు చేయబడింది. It is also reported by the S. P. of Police, Medak that the girl Sabeeha was seen proceeding by train to Hyderabad on 17-6-1968. Efforts are being made to trace the girl and the case is under investigation. బహుశః ఈ జవాబు కొన్ని రోజుల క్రిందటవచ్చి వుంటుంది. We will certainly find out.

శ్రీ అహ్మద్ హుస్సేన్ :—రెండవది ఆ అమ్మాయిని medical treatment కు పంపించినప్పుడు పోలీసులు మాత్రమే అక్కడ వున్నారు. ఆమె తండ్రిని ఆమె కూడ పంపించటానికి కూడా వాళ్ళు allow చేయలేదు. ప్రభుత్వం వారు దీని విషయమై పూర్తి విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju :—Certainly it will be done Sir

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—ఇది చాలా సీరియస్ విషయంలాగా కనబడుతోంది. అమ్మాయిని తీసుకుపోవడం, మెడికల్ సర్టిఫికేటుకోసంపోయి నప్పుడు వాళ్ళవాళ్ళు ఎవరూ లేకుండా పోలీసులు అక్కడ వుండడం—యివన్నీ చూస్తూ వుంటే కొంత under వ్యవహారం జరిపినట్లు కనబడుతోంది. మన రాష్ట్రంలో పిల్లలను ఎత్తుకు పోవడం మామూలు అయిపోయింది. కేసు పెట్టారు కాని యింత వరకు trace చేసినట్లు కనబడ్డం లేదు. Children protection విషయంలో orders, morals maintain చేస్తారా లేదా ?

Sri V. B. Raju :—Let us not came to the pre-conclusions The hon. Member has put the question and asked me to probe in to the matter. Let us get more information before actually we come to a conclusion.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—కేసు రిజిష్టరు చేశారు. అని చెప్పారు. కాని అరెస్టు చేసినట్లు చెప్పలేదు. ఇంత సీరియస్ వ్యవహారం జరిగినప్పుడు దాని

మీద ఏమీ action తీసుకోకుండా వుండడంవల్ల యిటువంటివి ఎక్కువగా జరగ డానికి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది.

Sri V. B. Raju :--The police have already filed a case.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— కేసు ఫైలు చెయ్యడం కాదు. అరెస్టు చేశారా, లేదా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— నేను యిప్పుడు మనవి చేసినాను. ఈ in formation early గా వచ్చి వుంటుంది. ఇప్పుడు అహ్మద్ హుస్సేన్ గారు చెప్పారు. వారిని పోలీస్ స్టేషనులో వుంచారు. ఎవర్నీ యింతవరకూ అరెస్టు చేయలేదు. Medical Examination జరిగింది అని వారు చెప్పారు. తప్పకుండా గవర్నమెంటు enquiry చేయిస్తుంది.

శ్రీ అహ్మద్ హుస్సేన్ :— సోమవారం నాటికైనా full details తెప్పించవలెనందిగా కోరుతున్నాను. దాని మీద ½ గంట చర్చకు అవకాశం యిప్పించవలసిందిగా కూడా కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju :—I admit that it is a serious matter and the Government will alert the police Administration. That they should take all measwres.

శ్రీ అహ్మద్ హుస్సేన్ :— నా దగ్గర వున్న information ప్రకారం అక్కడ influence use అయినట్టుగా వుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా ! ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. Prime Minister of India ఇందిరా గాంధిగారు lady గా వున్నారు. ఇక్కడ ఆడబిడ్డలపైన యీ అన్యాయాలు, అవమానాలూ జరుగుతున్నాయంటే దీన్ని ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్ గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr Speaker :—The hon. Minister says that necessary action will be taken.

Sri V. B. Raju : -The Government assures that it will not allow any influences to interfere in the administratixe enquiry.

IRRIGATION UNDER NAGARJUNASAGAR DAM

S. No. 2675-C :

S.N.Q.No. 6531-C : Q.—Sri G. Sivaiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state .

(a) how many acres are now brought under irrigation under the Nagarjunasagar Dam and how many acres will be brought under cultivation by the end of July, 1968; and

(b) what is the total amount including the central aid, granted for the Nagarjunasagar Dam for the year 1968-69 and how that money is distributed for the works?

Sri V. B. Raju :—(a) Against an irrigation potential of 6.5 akh acres created, about 5.39 lakh acres were broug't under

irrigation during 1967–68 seasons, besides Second Crop irrigation in Krishna Delta.

It is expected that an extent of about 7.00 lakh acres (Cumulative irrigation potential) will be created by the end of July, 1968.

(b) An amount of Rs. 14 crores has been allotted for Nagarjunasagar Project for the year 1968-69. The entire amount comes from the Centre as loan assistance. Out of this Rs. 5 crores was allotted for the Dam, Rs. 5 crores for the Left Canal and Rs. 4 crores for the Right Canal works.

Wages to Kolagaris

S. No. 2675-D:

S. N. Q. No. 6532-A: Q:—Sarvasri R. Mahananda, G. Latchanna (Somepeta), V. Palavelli and N. Ramulu;—Will hon. the Janasambandha & Shramika Manthri be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Anakapalli Cooperative Marketing Society, Visakapatnam stopped paying of Kolagaris Wages from January, 1968;

(b) if so, how many familes are thrown out of employment;

(c) from how long this Kolagaries wages are in force in the area; why does this society stop up payment; is there any representation from the Marketing Society Kolagaria Union, requesting to settle this; and

(d) if so, the action taken ?.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) Yes Sir.

(b) 35 families are affected.

(c) The system of payment of wages for Kolagaris is in vogue since 1948. On 16-4 1967 an agreement was arrived at between the workers and the Co-cperative Marketing Society, according to which the Society was paying Kolagaram from 1-1-1967. As a result of an audit objection for the year 1966-67, the Marketing Society, in contravention of the said agreement, has offered payment prevalent as per the rates fixed by Market Committee which is lower than the rates agreed upon, and also wanted to deduct the so-called excess payment made. The Workers Union did not agree to it. Representations have been received from the Kolagaris Union requesting for a settlement of this dispute.

(d) The dispute was referred for adjudication to the Labour Court, Guntur in G. O. Ms. No 934 Home, dated 12 6-1968 and the Workers Union was advised to file petition before concerned Magistrate for payment of wages under section 44 of Andhra Pradesh Shops and Establishments Act.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—Labour Court కు dispute transfer చేశాం అన్నారు. కాని అది పరిష్కారం అయ్యేలోపల workers ను అందరినీ చేర్చుకొని పాతరేట్ల ప్రకారం ఇవ్వడానికి ఏర్పాట్లు ఏమైనా జరిగినవా ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—వారి Union President కూడా మూడు నాలుగురోజుల క్రితం ఇక్కడకు వస్తే వారికి మా ఆఫీసర్సుకూడా చెప్పారు. వారు యింతవరకూ application forward చేయుకేదంటే as per law to take action for the payment of wages చేస్తాం అని వారు ఇక్కడ హామీ యిచ్చివెళ్ళారు — Union representatives. Labour Commissioner గారికి నేను advise చేశాను. దానిమీద వారుకూడా cooperate చేస్తాం అని ప్రత్యేకంగా కోరారు cooperative societies wage pay చేయడానికి instructions ఇవ్వాలి అని. Even prevailing market rates without deducting pending the decision అని కోరడం జరిగింది.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—1968 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరిలో Labour Officer conciliation arrange చేశారు. According to that it was agreed in the concilliation meeting, that they have accepted the payment at the revised rates and after the dispute is settled both the Union and the Management have to follow the decision. తరువాత undisputed amount అయినా వెంటనే pay చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Management was not agreeable to pay without deduction,

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—Management ఒప్పుకుందాండి ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—లేదండి. Management కు pay చేయడం యిష్టంలేదండి.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—మరి concilliation ఎట్లా అయింది ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Concilliation fail అయినందువల్లనే మేము Arbitration కు refer చేశాం.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—మొదట ఒప్పుకొని ఇప్పుడు కాదంటే ఎట్లా ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—మొదటకూడా management ఒప్పుకోలేదు.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

SALE OF ELECTRICITY TO OTHER STATES

2655—

*4501 Q —Sarvasri Dhanenkula Narasimham and M.Ch. Nagaiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the quantity of electricity sold to other States by the Electricity Board during 1966-67; and

(b) the names of those States ?

A :—

(a) 10,419 K. W. Hrs.

(b) Mysore State only.

MODERN BAKERY UNIT AT HYDERABAD

2659—

* 6035 Q.—P. O. Satyanarayana Raju: -Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that our Government has requested the Centre to locate a Modern Bakery Unit under public Sector at Hyderabad; and

(b) if so, the stage at which the matter now stands?

A :—

(a) The Modern Bakeries of India Ltd. which is a public uudertaking offered to establish an Automatic Bakery at Hyderabad for producing 35,000 loaves per day, provided the State Government offers a free gift of land with facilities for power and water and also contribute Rs. 1000/- as share capital in the Modern Bakeries of India Ltd. The State Government accepted the offer. A site of 4-1 acres was finally selected in Uppal Block.

(b) The Plans and estimates for the Bakery are being finalised by the Modern Bakery of India Ltd., and construction work is expected to commence shortly.

AID TO NAGARJUNA KHADI INDUSTRIES SOCIETY

2660 -

* 2695 (S) Q.— Sarvasri Y. Venkat Rao and R. Mahananda :- Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) what is the aid given to Nagarjuna Khadi and Village Industries Society, Ramidicharla, Vinukonda taluk, Guntur district by the Government ;

(b) who is the person that received the aid ; and

(c) how is the amount spent; and the progress of the said industry ?

A :—

(a) The Andhra Pradesh Khadi & Village Industries Board granted financial assistance to the tune of Rs. 27380 as loan and grant to the Nagarjuna Khadi & Village Industries Society, Ramidicharla, Vinukonda Tq., Guntur District for the village industries schemes as noted against them :—

Name of the industry	Date of release	Loan Rs.	Grant Rs.	Total Rs.
1. Hand Pounding of paddy industry.	31-5-63	5240	240	5480
2. Non-edible oil soap industry.	31-6-63	9750	5950	15700
3. Village oil industry.	30-5-63	5600	600	6200
Grand total :		20590	6790	273 8

(b) Sri Mortala Subbareddy, president of the society received the financial aid from the Board.

(c) The amounts granted were not utilised by the society for the purposes for which they were sanctioned. The society did not carry out production activities at all·

LAND TAKEN BY SINGARENI COLLIERIES

2661

* 5905 Q·– Sri P. Pitchaiah :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an extent of 100 acres in Garibpet and 320 acres in Ramavaram was obtained by Singareni Collieries in Kothagudem Taluk, Khammam District ;

(b) whether it is also a fact that the Company has kept nearly 400 acres out of this land vacant without utilising it for collieries nor allowing cultivation ; and

(c) what is the use of keeping the said land idle without putting it to use for cultivation or afforestation ?

A :—

(a) An area of 349.5 acres in Garibpet and an area of 476 acres in Ramavaram has been acquired by the Singareni Collieries Co. Limited.

(b) No, Sir,

(c) Does not arise.

COMMITTEES FOR PREPARING HOUSE NOS.

2662—

* 6049 Q.—Sri S. Vemayya.—Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether the Government constituted committees one at the State Level and the other at the District Level to prepare permanent house numbers in the Sate: and

(b) if so, the terms of reference of the committees ?

A—

(a) Yes, Sir·

(b) There are no specific terms of reference to the Committees. These official Committees consisting of executives are intended to assist the State Government and District Collectors for implementing the Permanent House Numbering Scheme in the State.

PUMP STORAGE SCHEME AT NAGARJUNASAGAR

2663—

* 6009 Q.—Sri Badrivishal Pitti:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the stage at which the pump storage scheme at Nagarjuna Sagar which was sent for the approval of Central Governmet and Planning Commission stands at present ; and

(b) whether they have approved the scheme, if not, the reasons therefor ; and the steps contemplated by the Government to expedite this matter ?

A:—

(a) The scheme sent to the Government of India for technical clearance is under- examination of the Central Water and Power Commission, the Planning Commission and also the Ministry of Finance, Government of India.

(b) Not yet Sir, Certain data relating to average reservoir levels, and regulated discharges etc. into the River for 75% dependability for Nagarjunasagar Project (1st Phase) have been furnished to the Central Water and Power Commission as desired by it. The Government of India are being regularly reminded to expedite technical clearance for the scheme.

While reminding the Central Water and Power Commission the Andhra Pradesh State Electricity Board has offered in June 1968 to depute a Senior Engineer to New Delhi, if any further clarifications are required by it in the matter.

TEMPOS

2664—

* 5357 (F) Q.—Sri M. Venkatanarayana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of Tempos in West Godavari District ;

(b) whether licences to all of them have been sanctioned; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) There are 28 tempo three wheelers in West Godavari District.

(b) Out of 28 vehicles. 9 vehicles are having pucca contract carriage permits, one has a temporary permit and two others are plying as motor caps. The remaining 16 are plying on temporary permits on the strength of the Andhra Pradesh High Court stay orders.

(e) Does not arise.

ONE LABOUR UNION FOR EACH INDUSTRY

2665—

* 5598 Q:—Sri P. Sambasivaraju :—Will the hon. Janasambandha Shramika Manthri be pleased to state :

whether there is any proposal wth the Government to bring an enactment to have one Labour Union for one Industry ?

A :—

(a) Yes sir.

ACQUISITION OF LANDS IN JAWAHAR AUTONAGAR

2666—

* 1797 (P) Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it was a fact that all the lands notified in 1966 for the Jawahar Autonagar, Vijayawada were completely acquired; and

(b) if so, at what stage the progress of the project stands ?

A :—

(a) Yes Sir.

The matter is under consideration of the Government.

LAND FOR AUTONAGAR AT VIJAYAWADA

2667—

* 5507 Q.—Sri Y. Venkatarao :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) what is the extent of land acquired from the ryots for the Autonagar at Vijayawada ;

(b) when was it acquired and at what rate compensation was awarded ;

(c) whether the concerned land owners from whom the land was acquired were paid the compensation amount ; and

(d) if not, the reasons for the delay in the payment of the amount ?

A :—

(a) 273.05 acres.

(b) 25-6-1966.

Rate of compensation awarded by Revenue authorities not readily available.

(c) & (d) :—An amount of Rs. 5,73,793-62 was deposited with the Revenue authorities on 23rd March 1967 for payment of compensation of 75 acres. Provision of funds for the remaining area is under consideration of Government in consultation with Finance Department.

INCLUSION OF LAMBADAS IN TRIBALS

2668—

* 5533 Q.— Sarvasri Santhosh Chakravarthy and R. Narasimha Ramaiah :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is a proposal to include Lambadas, Yanadis and Yerukulas of Telangana in Tribals ; and

(b) if so, when ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) It is under consideration of Government of India.

EXTENSION OF ELECTRICITY SUPPLY

2669—

*1480 (V) Q.—Sri N. Ramulu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that extension of supply of electricity Nuvvalarevu Village sanctioned in 1961-62 under Nandigam and other villages schemes in Srikakulam district has not been taken up till now though the village is surveyed in April, 1967 for extension of supply of electricity along with other three villages ; and

(b) if so, the reasons for taking up the three villages (Chinnabadam, Nagarampalli and Vijgrapu Kothuru and not taking up Nuvvalarevu village ?

A :—

(a) Nuvvalarevu village has been included in the current year's programme under rural electrification and the work is expected to be completed before 31-12-1968.

(b) The 3 villages viz., Chinnabadam, Nagarampalli and Vijgrapukothuru are on the same 11 K. V. feeder from Lakshmipuram to Nuvvalarevu. Nuvvalarevu was not taken up for execution along with these three villages as it was at the tail end of the feeder.

HEAVY EARTHMOVING MACHINERY AT NAGARJUNASAGAR PROJECT

2670—

*4179 Q.—Sri R. Mahananda :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether there is any Heavy Earthmoving machinery for Nagarjunasagar Project ;

(b) when it was purchased and its cost ;

(c) whether sufficient staff had been appointed for running the said machinary ;

(d) if so, the reason for assigning the work of earthmoving (earthen Dam) to private contractors inspite of having staff and machinary ; and

(e) the amount paid to the contractors for the said work ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The Heavy Earth moving machinery was purchased during the period from May 1955 to December 1967. The total cost is as follows :—

		Rs.
Nagarjunasagar Dam	..	1,03,55,068-10
N. S. Right Canal	..	1,84,91,156-00
N. S. Left Canal	..	1,55,64,706-61
Total Rs.	..	4,44,10,093-71

(c) Yes.

(d) A statement is placed on the Table of the House.

(e) Rs. 120 lakhs in Nagarjunasagar Dam Unit. This question does not arise in the case of Nagarjunasagar Right and Left Canals.

STATEMENT PLACED ON TABLE OF THE HOUSE

ANSWER TO ITEM (d) OF L. A. Q. NO. 2670 (STARRED) [*4179]

(a) Nagarjunasagar Dam Unit :—

During the early years of the Project, in order to cope with the progress on Nagarjunasagar Dam work in gorge portions, earthen platforms, and coffer dams were constructed on priority and hence machinery intended for Earth Dam had been diverted to the works of platforms, coffer dams and other similar works. Attempts to procure new machinery were also made but the machinery was received late. Later on, machinery such as Dozers, Tractors, Dumpers etc. working on earth Dam had also to be spread to Srisailam and other Projects on priority basis. Consequently, only about 18,000 units of earth work could be done by heavy machinery on Left earth dam to end of June 1964 as against 62,400 units besides 23,000 units on Right earth dam. Subsequently, in view of the fact that borrow area would get submerged, it was considered necessary to convey as much earth as possible from submergible borrow areas in the Reservoir bed by letting out the work of conveyance of soils to contractors after call of tenders. However, the heavy earth moving machinery to the extent available was used on earth dams for compaction of entire earth work.

(b) Nagarjunasagar Right Canal :

The earth moving work in respect of Buggavagu earth Dam in Nagarjunasagar Right Canal Unit was not let out to contractors.

(c) Nagarjunasagar Left Canal :

There are no earth dams in Nagar'unasagar Left Canals.

H. S. D. OIL FOR GENERATING ELECTRICITY

2671—

*3357 Q.—Sri Badrivishal Pitti:-Will hon. theChief Minister be pleased to state :

the reasons why H. S. D. Oil prepared in other States with indigenous ingredients is not being obtaned for electricity generation in the State instead of the present H. S. D. Oil for which excise duty at the rate of Rs. 467 per ton is to be paid because of the foreign (raw-materials) contents of it add is therefore more expensive ?

A :—

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

The same excise duty payable on H. S. D.Oil whose ex-refinery price is the same throughout the country irrespective of the source of the raw material.

CULTIVATION OF FOREST LANDS

2672 –

*1406 Q.—Sri P. Mahendranath :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether it is a fact that Harijans and other landless poor are cultivating forest land bearing S. No. 69 in the Sivar of Khanapur village, Kollapur Taluk, Mahabubnagar District since last forty years ;

(b) whether it is also a fact that the Divisional Forest Officer, Nagarkurnool had recommended to the Government through his office letter No. 3495/H4/63, dated 20-11-65 to allow the occupants to continue their possession over the land in the light of the Government order No. 68, dated 23-10 1949 ;

(c) whether the Government would also be pleased to extend the concession provided through the abvoe referred Government order to the occupants of the forest land after 1949 and prior to 1959; and

(d) if not, the reasons there of ?

A :—

(a) The Harijans and others are cultivating certain areas in S. No. 69 in the Sivar of Khanapur village from a period prior to 1943.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) It is not desirable to extend such concessions to the occupants of forest land as ultimately the State may have to forgo large forest areas. If such concessions are shown it may encourage people to resort to illicit cultivation hoping that it might be got regularise in due course. Such a policy is harmful and cannot be agreed to.

ELECTRICITY TO AGENCY AREAS

2673—

* 2187 Q·—Sri T. Chitti Naidu :—Will hon· The Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether any proposal is under consideration of the Government to supply electricity to Girijan villages of Paderu agency, Visakhapatnam district; and

(b) If so, when ?

A: —

(a) A scheme for extension of supply to Araku, Paderu, Lagisapalli, Kindangi and Kadali villages and for 70 K. V· A. High Tension supply to the D· B. K. Colony at Araku in Paderu taluk in Visakhapatnam district is under consideration of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(b) The question of sanctioning the scheme will be considered by the Board after the H. T. consumer ie., D. B. K. Colony authorities give the required Annual Minimum Guarantee in order to make the scheme remunerative.

ELECTRIFICATION OF VILLAGES IN SINGANAMALA CONSTITUENCY

2674—

* 2227 Q.—Sri K. C. Sri Rangaiah Chetty: Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that only 10 villages out of 102 villages in Singanamala Constituency of Anantapur district have so far been electrified; and

(b) If so, whether the Government will consider to provide electricity to the rest of the villages if the villagers agree to contribute 1/4th of the estimated amount in the shape of loans?

A:—

(a) 31 villages including hamlets out of the total of 108 villages in Singanamala Constituency were electrified.

(b) The Andhra Pradesh State Electricity Board will consider proposals to provide electricity in a phased programme, to the rest of the villages, if the schemes prove to be remunerative and if a sufficient number of villagers offer one fourth of the estimated cost of the scheme, as share capital and are prepared to mortgage their lands to the necessary extent, to raise a loan from the Land Mortgage Bank and advance the amount to the Electricity Board. Under the scheme drawn up by the Electricity Board in this behalf, the Land Mortgage Bank will advance to the ryots, four times the share capital raised by them.

SRAMADAN SCHEME FOR ELECTRICITY

2675—

* 3356 Q.—Sri Badrivishal Pitti; -Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether there is any Sramadan Scheme for supply of Electricity to villages;

(b) If so, the number of villages electrified through that Scheme; and

(c) The amount of expenditure incurred thereon?

A:—

The answer to the question is placed on the Table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(ANSWER TO L. A. Q. (STARRED) No. 3356 (*2675).

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricty Board.

(a) Yes, in September 1967, the Electricity Board decided that schemes for extension of electricity supply to villages included in the annual programme and in which works had already been completed to the extent of 40 percent of the total work, should be taken up only where public contribution in the shape of material and labour to the extent of atleast 17% of the cost of the works was forthcoming. In addition the Board also approved a special scheme for the extension of electricity to 15 villages in the Nandigama area in Krishna district with the aid of shramadan from the beneficiaries.

For 1968-69 the Board has decided that the condition of shramadan will be applicable to all villages programme under rural electrification during the year irrespective of the extent to which the works had been completed.

(b) In 1967-68, out of 231 villages where works had been completed to an extent of 40,60 percent, 118 villages for which shramadan was forthcoming were taken up under the scheme, in addition to 15 villages in the Nandigama area. All the 15 villages of the latter were declared electrified by the end of March 1968. Of the former works, 45 villlages were completed in all respects. In the balance villages, works were in progress.

(c) An amount of Rs. 2.19 lakh was spent on the 118 villages taken up during 1967-68. In addition, a sum of Rs. 7.755 lakhs was also spent on the 15 villages taken up in Nandigama area.

RULING BY THE CHAIR

re: ON THE PRIVILEGE QUESTION RAISED BY SRI SULTAN SALAUDDIN OWASI M.L.A., AGAINST SRI KALYAN RAO, COMMISSIONER OF POLICE HYDERABAD.

Mr. Speaker.—Sri Sultan Salauddin Owasi, Member of the Legislative Assembly, has given notice under Rule 173 of the Assembly Rules seeking to charge Sri Kalyan Rao, Commissioner of Police, Hyderabad, on the ground that one of the grounds of the detention order served on him which reads "on 7-11-1966 speaking at the meeting of all Opposition Parties and TradeUnions held in the Opposition Leaders' Room in the Legislative Assembly Building, he said that in the ensuing session of the Legislature, disturbances should be created and that if necessary the Speaker should be caught hold of and thrown out of the Assembly" refers to a statement alleged to have

been made by him in the party room which according to Mr. Owasi is not true and which in his opinion constitutes breach of privilge. The first point for consideration is whether making a false allegation against a member as having made a statement in the party room amounts to breach of privilege. In my opinion, in the present case since the allegation according to the member is false, the member can proceed against him legally for attributing a false statement to him. I have not been able to come across a single case where a person attributing a false statement to a member of the Legislature, outside the House, has been held liable for breach of privilege nor has any such similar case been cited either by Sri Owasi or any other members who have supported him.

In order to constitute a breach of privilege, a libel upon a member of the Legislature must concern his character or conduct in his capacity as a member and must be based on the matter arising in the actual transaction of the House. The Member cannot claim immunity under Article 194 (2) of the Constitution since anything which is not covered under this provision, is liable to be dealt with by the courts according to law. Moreover a casual conversation between two more members on any subject not concerned with any matter pending in the House is not deemed to be privileged (Vide page 64 of May's Parliamentary Practice). As such there is no breach of privilege in this case. It is, therefore, disallowed.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు ;- ఈ సందర్భంలో, ఆ మెంబరు అక్కడ ఏదో అంటూనే, దాని మీద ఆయనను arrest చేసి detain చేసినటువంటి...............

Mr. Speaker :— I would only appeal to the Members about one thing. If any of them does not agree with my ruling, they may not agree with my views, there is a way of airing their views on a different occasion, and not on the floor of the House by questioning it. I would only request the Members not to question my ruling

Sri C, V. K. Rao :— We do not want to put you to any risky position.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :-- The following Members, viz. Sri Badri Vishal Pitti, Sri B. Ratnasabhapathi, Sri K. Butchi Rayudu, Srimati J. Eswaribai, Sri K. Ramanatham, Sri T. Purushothama Rao, Sri R. Mahananda and Sri Sultan Salauddin Owasi, have given notice of an adjournment motion under Rule 63. It reads as follows :

"పాకిస్తాన్‌కు సోవియట్ యూనియన్ ఆయుధ సహాయం వల్ల భారత దేశ రక్షణకు ఏర్పడిన తీవ్ర ప్రమాద పరిస్థితిని గూర్చి"

Now, not only Mr. Badrivishal Pitti, not only every Member of this House, but every one in this country will share your concern. There is nobody in this House or in this country who does not share your concern. But I am only afraid of one thing with regard to its admissibility. It is purely a central subject. We have no jurisdiction

to discuss that matter. If you can convince me that it is a matter which can be admitted and discussed in this House, I am prepared; but according to Lok Sabha rules, when they have no jurisdiction over a matter which relates to a State subjebct, it should not be admitted in Lok Sabha. Likewise in regard to matters relating to central subjects, we have not been admitting. I have no objection to give an opportunity for one of you to say what you have got to say. If it is a question of admitting it, I am afraid you have to convince me, whether it can be admitted under our rules or under any of the rulings of Lok Sabha or any of the Legislature in this country.

श्री बदरी विशाल पित्ती :–अध्यक्ष महोदय। पहले तो मैं अपने आप को इस के मेरिट पर सीमित करूंगा कि इस को स्वीकार किया जाना चाहिए या नहीं किया जाना चाहिए १९६२ में ४ डिसंबर को एक प्रस्ताव आया था। यह चाईना आग्रशन के बारे में था।

Mr. Speaker :—I am sorry I have not been able to .... speak in Hindi or in any other language whi h you can understand. When China has committed aggression on our country, a resolution was passed in this House, but it was not discussed as an adjournment motion. Similarly, if I remember correct, when Pakistan also committed aggression against this country, a resolution was passed. Moving a resolution is different from admitting a motion under Rule 63. Even the Government shares your concern. It is not as through you are making an allegation against this Government. So, if you can bring it in the form of a resolution, I have absolutely no objection to admit and ask the Government to say what they have got to say.

श्री बदरी विशाल पित्ती :–बहुत धन्यवाद। एक तीरमानम् मेरे पास है उस को भी मैं आपके सामने रख सकता हूं। लेकिन नियम संख्या ६३ जो एडजोर्नमेंट मोशन का है उस में यह लिखा है कि : च

"Subject to the provisions of these rules, a motion for an adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing a difinite matter of ugent public importance may be made with the consent of the Speaker.'

मेरी यह तुच्छ राय है कि.............

Mr. Speaker :— There are a number of conditions to be fulfilled; it must be one of recent occurrence; this is not a thing which has happened in our country; it is a matter between two foreign countries, Soviet Russia and Pakistan; with which nothing has taken place in our country. It must relate to a matter of recent occurrance in our country. Now, it is purely a foreign matter relating to external affairs with which the Central Government is concerned.

श्री बदरी विशाल पित्ती :–लेकिन उस के साथ साथ यहां २० जून १९६७ को हमारे एवास के श्री विजय और श्री रघूनाथ के संबन्ध में भी एक तीरमानम् आया था। उस पर एक माननीय सदस्य ने एक व्यवस्था प्रश्न पाइंट आफ आरडर उठाया था उस वक्त आप ने कहा था : च

Mr. Speaker :—Now, the question is, it must be a matter of urgent public importance affecting the interests of the general public.

It may be a State or the entire nation as a whole. It is not laid down that such motions must be moved only by the Government.

यह जो एडजोर्नमेंट मोशन मैं ने दिया है आप को नियमों के अनुसार यह अधिकार है कि कि आप नियम संख्या ९५ के तहत इस की इजाजत दें। यह तीरमानम् भी मेरे पास है। यह बहुत ही महत्वपूर्ण विषय है इस पर सारा देश आंदोलित है।

Mr. Speaker : — May I suggest one thing. I would request the Leader of the House and Leaders of Opposition Parties as well as yourself to decide as to how this should be discussed. There are absolutely no two opinions on this. I do not differ from you so far as the importance of the matter is concerned. I have absolutely no two opinions about this, not only between yourself and any member of this House but between any two persons in this country.

Sri C. V. K. Rao : — You have rightly said it, Sir.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— नियम संख्या ९५ के तहत मैं इस का नोटिस देता हूं।

Mr. Speaker : — That would be a proper thing.

Sri V. B. Raju : — It is very correct. The tradition or previous practice behind adjournment motions was that there shall be a failure on the part of the Government. As you said Sir, very correctly, let the Leaders of Opposition Parties and the Leader of the House decide in what form it should come. We have got the precedents during the times of Chinese and Pakistani agreession, and we have given expression through a resolution in a positive way. The sugestion of the hon. Speaker could be taken up and the Leader of the House is arriving today.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—९५ के तहत जब हम इस को मंजूर कर रहे हैं तो इस एडजोर्नमेंट मोशन पर चर्चा की आवश्यकता नहीं है।

Mr. Speaker : — We shall consider the tradition.

श्री बदरीविशाल पित्ती : ठीक है, मैं तीरमानम पेश करूंगा।

(శ్రీ) ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—తోగడ resolution రూపములో ఇచ్చినామండి.

(శ్రీ) సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—తమరు సెలవిచ్చినట్లు ఇలాంటి సంఘటనలు జరిగినప్పుడు మనము చాలా బాధ్యతగా వ్యవహరించవలసి యున్నది. కాబట్టి adjournment రూపములో కాకుండా, అది తీర్మానం స్వరూపములో అవకాశము అడుగుతున్నప్పుడు. తమరుకూడా ప్రతిపక్షము ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఇది ఏ పద్ధతిలో చర్చించాలని నిర్ణయానికి వస్తే బాగానే ఉంటుంది. అదిగనుక ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ అభిప్రాయం గురించి మీకేమీ భేదాభిప్రాయాలు లేవు అనుకొంటాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ఇది దేశరక్షణకు సంబంధించినది కాబట్టి, ఎవరికి భేదాభిప్రాయము ఉండనవసరము లేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ విషయంలో ఎవరికి భేదాభిప్రాయాలు లేవని నేను మొదటనే చెప్పానుకదా!

Mr. Speaker :—I will be disallowing it under Rule 63. About the other thing, we shall see.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ వార్తరాగానే ప్రతివారికి దిగ్భ్రమి కలిగించింది అనడంలో అనుమానం లేదు. ముఖ్య మంత్రిగారు వ్రాయడం, అక్కడనుంచి ప్రధాన మంత్రిగారు మీకూ మాకూ యిదివరకు ఉన్నవాటిలో భేదాభిప్రాయం లేదు. అదే అమలుపరచాలని చెప్పడం, కాని డిటైల్సులో—

Mr. Speaker :—Please do not go into the merits of the case.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అవన్నీ ఆలోచించాలి.

Mr. Speaker :—I said, I share your concern and anxiety Beyond that, I never said anything. వారు ఏ ఉద్దేశంతో చేశారో చర్చించడం బాగుండలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—చీఫ్ మినిస్టరుగారు వస్తే వివరాలు తెలియడానికి వీలుండవచ్చును.

ANNOUNCEMENT

re : LEADER OF THE COMMUNIST PARTY OF INDIA (MARXISTS) LEGISLATURE PARTY:

Mr. Speaker :—I have received a letter from Sri R. Satyanarayanaraju, Chief Whip of the Party.

"Sir, Sri B. Narasimha Reddy, Deputy Leader of our party till now, will be acting as Leader of the Party".

Thanking you,

Yours' sincerely,
Sd/- Satyanarayana Raju

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి (మునుగోడు) :— Call attention motion విషయంలో ఒక నోటీసు యిచ్చాము. It relates to Sri Sambamurthi's activities in the Commercial Tax Department. ఇది ముఖ్యమైన విషయం. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను harass చేస్తూ ప్రతి రోజూ వారి activities వల్ల దాదాపు 7 గురు వ్యక్తులు చనిపోవడం సంఘటన జరిగింది. కొంతమంది గజిటెడ్ ఆఫీసర్సు దానిలో 15 సం॥ ల నుంచి ఉద్యోగం చేస్తూ పర్మనెంటు కాని activities చేస్తున్నారు. దీనికి one hour di cussion జరగాలి. ఈ విషయంలో తప్పక ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—He belongs to the ruling party. Let him take the permission of his party before he raises it.

Sri C. V. K. Rao :—Can the Chair direct a Member to take permission of the party chief when he comes before the House ?

Mr. Speaker :—When Members begin to get up and begin putting in all kinds of queries without following any rule, I can ask him to sit down. If Members can do anything against the rules, only the Speaker cannot use his discretion. It is a wonderful proposition.

Sri V. B. Raju :—The hon. Member should have taken care before mentioning this, because the officer cannot defend himself. I do not know what exactly it is, and it is too unkind of him to actually mention the name.

(At this stage, many Members were seen standing.)

Mr. Speaker :—I am not prepared to answer all the queries. If every Member gets up and asks 'what has become of the notice under Rule 74 or 180', I do not know what orders I have passed. In this case, I am so sorry for want of time I have disallowed a number of call attention notices. Whatever call attention matters have been admitted, they will be called on the 15th and 16th ; they will be exhausted ; I have been telling the Members that for want of time I will not be able to consider any call attention matter.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తమరు ఒకరోజు set apart చేస్తే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—I have no power to allot one day ; it is only the Business Advisory Committee that can do it.

Sri C. V. K. Rao :—You can advise the Business Advisory Committee.

Mr. Speaker :—You can also advise the Business Advisory Committee.

శ్రీ పి. గోవర్ధన్ రెడ్డి :—చాలమంది ఆఫీసర్సు harass అవుతున్నారు.

Mr. Speaker :—I do not know what I have done with your call attention notice. Please go and find out from the office what has been done.

Sri P. Govardhana Reddy :—It has been disallowed.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—రెవిన్యూ అఫిషియల్స్ గురించిన Adjournment Notice యిచ్చాను.

Mr. Speaker :—If I remember correct, it has been admitted under Rule 74. I told you that it would not be admitted under Rule 63. I have admitted it under Rule 74.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల) :—అధ్యక్షా, రాత్రి ఒక టెలిగ్రాం యిచ్చాను. టీచర్సును 2500 మందిని రిట్రెంచ్ చేశారు. ఆ సందర్భంలో పిల్లలు సీట్సులేక, పల్లెటూళ్లలో పాఠశాలలు లేక బాధపడుతున్నారు. ఆ సందర్భంలో కలెక్టరు ఆఫీసు ముందు 2 వేల మంది ధరణ చేశారు. ఇది అర్జెంటు టెలిగ్రాం ద్వారా పంపాను.

Mr. Speaker :—Sarvasri T. Nagi Reddy, Mohammed Rajab Ali and R. Satyanarayana Raju have given notice of an adjournment motion. It reads like this:

" The armed goondas belonging to Congress have resorted to arids on a large scale on some villages in Khammam district in general and Khammam taluk in particular and are indulging in arson and looting of properties of the people. On the midnight of the 2nd of this month, seventy armed goondas of Congress have raided Vallegudem village, set fire to three houses, intruded into the houses and looted properties, as a result of which the entire area is fear-stricken."

I have admitted it under Rule 74 (Call Attention notice) and it is posted to 16-7-1968.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—నెలరోజులయినది పాఠశాలలు బంద్ చేసి, స్కూల్సు లేక పిల్లలు బాధపడుతున్నారు.

Mr. Speaker :—I have already said that I am not going to consider any adjournment motion. I have told every member and that I would not consider adjournment motions at all. Only one adjournment motion I have admitted with regard to the location of the Fifth Steel Factory at Visakhapatnam. I do not know what I have done with your notice. Please go and find out from the office as to what has been done. I do not have such memory; I did not think that you are going to test my memory.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—Half an hour discussion యిప్పించాలి. వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతంలో స్కూల్సును close చేశారు. 2 వేల మంది టీచర్సును రిట్రెంచ్ చేశారు విద్యార్థులు బాధపడుతున్నారు.

Mr. Speaker :—I do not remember what I have done with your notice. Please go and find out.

(శ్రీ) సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—జనరల్‌గా consider చేయము అని చెప్పారుగాని జంగారెడ్డిగారు చెప్పే విషయాలు—చాల urgent matter. తెలంగాణాలో ఉపాధ్యాయులు రిట్రెంచ్ చేయబడ్డారంటున్నారు.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—Half hour discussion యివ్వండి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో మాకు assurance యిచ్చినారు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న teachers ను retrench చేయము అని చెప్పారు. 10% cut లో 3500 మంది teachers ను retrench చేయడంవల్ల కలెక్టరు ఆఫీసు ముందు ధార్నా చేస్తున్నారు. అదే కాకుండా విద్యార్థులుకూడ చాల బాధపడుతున్నారు. Schools అన్నీ close అయిపోయినాయి.

Mr. Speaker :—I will consider about your request.

(శ్రీ) సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— తమరు adjournment motions general గానే consider చేయము అని చెప్పారు. అంతేగాని అత్యావసరమైన పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు అదేమి ఉండదు. జంగారెడ్డిగారు చెప్పిన విషయంలో ఉపాధ్యాయులు retrench చేయబడ్డారు.

Mr. Speaker :—After all there are a number of important matters. Only you want the Government to take action, on the matter raised by Sri Janga Reddi. That is a matter which can be brought to

the notice of the Government and you can ask for immediate action. That I do not deny. What I am saying is, I do not know what I have done, I have disallowed it as an adjournment motion and allowed it under Rule 74.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—నిన్న ప్రొద్దస్తమానం ఉపాధ్యాయులు సెక్రటేరియట్ ముందు ధర్నా చేశారు. ఈ రోజు కాకపోయినా దానిని ప్రత్యేకమైన విషయంగా గమనించి సోమవారంనాడు (interruption) తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు చెప్పినట్లు నేను చేయడం మొదలుపెడితే దీనికి అంతేమి ఉండదు. అసలు సభా కార్యక్రమం జరగదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—దీనినిగురించి concerned Minister కు యిచ్చాము. మీకు తెలియకపోయినా వారికైనా తెలిసి ఉండాలిగదా. సెక్రటరీగారికి యిచ్చాము. మేము యిక్కడ చెప్పుకొనే అవకాశం లేనప్పుడు మేము ఏమి చేశామో తెలియదు అనేటట్లయితే చెప్పుకొనేది ఎక్కడ. మంత్రిగారికి యిచ్చాము. సెక్రటరీగారికి యిచ్చాము. కనీసం వారైనా లేచి ఈ విషయం చెప్పకపోతే ఎట్లా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను యిక్కడ అష్టావధానము శతావధానము చేయడం లేదు. మీరు అడిగినటువంటివన్నీ సమాధానం చెప్పడానికి, 100, 150 యిచ్చి నాది ఏమైంది, నాది ఏమైంది అంటే యిక్కడ నేను శతావధానం చేయడంలేదు. Not only for me, it is impossible for any presiding officer to remember the call-attention motions, questions, etc. If you come to me, you can find out the result. You kindly sit down.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మున్గురికి యిచ్చాము. మంత్రిగారైన లేచి నాకు వచ్చినదని జవాబు యిస్తారా ? లేదా ? Rule ప్రకారం యిచ్చాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు పంపించిన నోటీసు విషయం ఏమైందని విచారించి మీకు దానిని గురించి చెప్తాను That is enough. Kindly sit down.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: URGENT NEED TO WIDEN THE CHADARGHAT BRIDGE IN HYDERABAD.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణ (సికింద్రాబాద్) :—అధ్యక్షా, హైదరాబాద్‌లో మూసినది మీద ఉన్న చాదర్‌ఘాట్ బ్రిడ్జి widening చాల అవసరమని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడంకోసం ఈ notice యిచ్చాను. చాదర్‌ఘాట్ bridge పైన city లో చాల traffic, bottleneck ఏర్పడినది. అది National highway పైన ఉన్నది. Bombay to Madras road మీద ఈ bridge ఉన్నది.

Connecting road మీద ఉన్నది. నాగార్జునసాగర్ వెళ్ళడానికి యిదే bridge పై నుంచి దారి. ముఖ్యమైన రహదారులు, National Highways ఉన్నటువంటి bridge ఒక్కొక్కసారి peak hours లో 5, 10, 15 నిముషాలవరకు bridge cross చేయడానికి వీలులేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. దానికి చాల డబ్బు అవసరం ఉంటుంది Municipal Corporation వారు ఈ పని తీసుకొని చేయలేదు. ప్రభుత్వమే తగుశ్రద్ధ వహించి ఆ bridge ని widen చేయడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Communications (Sri J. V. Narsing Rao):—Sir, On 29-7-1967 I had discussions with the Special Secretary, Public Works Department, Secretary, Health, Housing and Municipal Administration, Chief Engineer (Roads and Blds.), Commissioner, Municipal Corporation, etc., on the question of the agency for maintenance of the four bridges across river Musi which includes Chaderghat bridge also, and it was finally agreed, among other things, that for the time being two bridges viz. Nayapool and Chaderghat bridges should be taken over immediately by the Roads and Buildings Department and that the question of taking over the remaining two bridges, viz., Puranapul and Muslimjung bridges should be considered later. Accordingly, in G. O. Ms. No. 1805, P. W. dated 2-5-1967, the Chief Engineer (Roads and Buildings) was directed to take over the Nayapul and Chaderghat bridges for future maintenance and repairs, etc. As the public demand is for widening the Chaderghat bridge on the analogy of Nayapul, the Chief Engineer was asked to prepare an estimate for improvements to Chaderghat bridge. It was also suggested that the Hyderabad Municipal Corporation should also share the cost of the widening of the bridge. The Chief Engineer (Roads and Buildings) accordingly submitted an estimate for Rs. 30 lakhs for the construction of a new bridge across Musi river. The Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad was addressed to indicate the provision of funds towards the improvements of the Chaderghat bridge in view of the fact that there is no possibility of taking up the above work for execution from the P. W. D. Budget. In reply the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad reported that the corporation with its slender resources was not even able to maintain the four bridges over the Musi. As it was not possible to provide funds for the construction of Chaderghat bridge either from the Plan or Non-Plan or from the Urban Development Funds or from the resources of the Municipal Corporation, the Chief Engineer was directed in the first instance to take over the bridge immediately for maintenance purpose and to do the necessary repairs after recovering an amount of Rs. 11,000 due from the Municipal Corporation so as to make the bridge serve for some time till the financial position of the State improves. It was also pointed out to the Chief Engineer that the construction of a second bridge parallel to the Chaderghat bridge is a necessity and that the Chief Engineer should complete expeditiously the investigation of the bridge which is said to be in progress, and to send the detailed estimate together with the programme of execution and phasing of expenditure on the construction of bridge near Chaderghat.

It was estimated that a separate bridge would cost Rs. 30 lakhs. Subsequently, the Chief Engineer, Roads and Buildings, has been asked to examine both the alternatives widening the present bridge and also providing a parallel bridge for light traffic and after examination, the Chief Engineer has recently reported that the parallel bridge will cost Rs. 12 lakhs and widening of the bridge will cost Rs. 6 lakhs. The proposals are under examination.

re: RETRENCHMENT OF N. M. RS. AT SRISAILAM PROJECT.

శ్రీ సి. ప్రభాకర చౌదరి (రాజమండ్రి):—అధ్యక్షా, శ్రీశైలం project లో పనిచేస్తూఉండే సుమారు రెండువేల మంది N. M. R. workers ను retrench చేశారు. ఇందులో కొంతమంది యితర ప్రాంతాల నుంచి తీసుకువచ్చిన వారున్నారు. Non-season లో ఉన్నప్పటికీ, యిదికొద్ది కాలంపాటే వుంటుంది. మరల season లో వీళ్ళందరు కావాలి. ఈకొద్దిరోజుల కోసం వారుగు ప్రాంతాలకు వెళ్ళి తిరిగిరావడంకష్టం. ఈ విషయం చీఫ్ ఇంజినీరుగారికి, చీఫ్ మినిస్టర్ గారికి చెపితే retrench చేయనక్కర లేకుండామరల work ప్రారంభించడానికి కావలసిన preparatary work చేయిస్తాము అని promise చేశారు కాని retrenchment జరిగింది. దీనివల్ల Project work speed కొంత కుంటుపడుతుంది. వీళ్ళందరు చాల suffer అవుతారు. అందుచేత ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యతీసుకొని వారందరిని పనిలో పెట్టుకొని speed గా work జరగడానికి కావలసిన preperatory work వారిచేత చేయించవలసిందని కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju:—On behalf of the Chief Minister, I make the following statement. అధ్యక్షా, వర్షాకాలంలో నదిలో వరదలు రావడం వల్ల నదిలో పనులు జరగవు. ఈ Nominal Muster Role Labour నంతా casual labour మోస్తరుగానే పని ఉన్నప్పుడు తీసుకుంటారు. పనిలేనప్పుడు తీసివేస్తూఉంటారు. The very category itself is of that nature. 989 మందిని జూన్ నెలలో నదిలో వరదలు రావడంవల్ల తీసివేశారు పనులు ఆపడం వల్ల వారిని తీసివేయడం జరిగింది ఇంకా 74 మందిని తీసివేసేది ఉన్నదని తెలియపరుస్తున్నారు. వర్షాకాలంలో ముఖ్యంగా జూలై నుంచి అక్టోబరు వరకు నదిలో పనిచేయడానికి వీలులేని కాలంలో widening of roads, quarying of rubble and metal, collection of construction materials, excavation of spill-way channel at higher elevations, etc. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ తీసుకుంటున్నారు. ఈ పనులు కంట్రాక్టర్ కి యివ్వబడ్డాయి. ఈ కంట్రాక్టర్ దగ్గర, యీ పనుల్లో ఎంప్లాయ్ మెంటు దొరుకుతుందని ఆశించబడుతున్నది. The retrenched personnel who are mostly unskilled labour can find employment on these works till the next working season commences ఈ కార్యక్రమం ద్వారా వారికి పని దొరుకుతుందని ఆశించబడుతున్నది.

re : STATIONING OF ARMED POLICE ON THE TANK BUND OF DHARMA SAGAR TANK IN WARANGAL TALUK TO PREVENT THE RYOTS FROM DRAWING WATER FROM THE TANK FOR CULTIVATION.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ (మహబూబాబాద్):—అధ్యక్షా, దాదాపు యిది పది గ్రామాలకు సంబంధించిన విషయం. దాదాపు 500 మంది రైతులు దీనివల్ల దెబ్బతింటున్నారు. 60 ఏళ్ల నుండి దాదాపు 500 ఎకరాలకు నీళ్లు యిస్తూ తర్వాత అంతా వరంగల్లు జనానికి తీసుకుపోతున్నారు. దాదాపు 2,500 మంది ఆయకట్టుదార్లు, రైతులు యిప్పుడు దెబ్బతింటున్నారు. దాదాపు 4, 5 సంవత్సరాల నుండి డ్రాట్ కండిషన్సు వలన రైతులు చాలా అవస్థపడుతున్నారు. ఈ సమయంలో అక్కడ police camp ఏర్పాటుచేసి పరిపాలన చేస్తున్నారు. రైతులు ప్రతిఘటిస్తే ఫైరింగ్ జరిపిన పరిస్థితులున్నాయి. డ్రాట్ కండిషన్స్ దృష్ట్యా ఆ రైతులకు యథాప్రకారం నీళ్లు తీసుకునే అవకాశం యివ్వాలి. లేకపోతే అక్కడ శాంతిభద్రతలకు ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. ఇంకొక విషయం. 2,500 ఎకరాల భూమి ఖుష్కీ భూమి అయితే దానిని తరిగా తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దానికి కాంపెన్సేషన్ మాత్రం యివ్వడం లేదు. సర్వేలో అవకతవకలు జరుగుతున్నవి ఇవన్నీ సరిచేయాలని, అక్కడ నుండి police camp ఎత్తివేయించాలని, పోలీసు దౌర్జన్యాలు అరికట్టాలని, డ్రాట్ కండిషన్స్‌కు గురిఅవుతున్న ఆ రైతాంగానికి న్యాయం కలగజెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఈ ధర్మసాగరం గ్రామం ఆరు మైళ్ల దూరములో ఉన్నది వరంగల్లు పట్టణం నంచి. ఇక్కడ వున్న పెద్ద చెరువుక్రింద వ్యవసాయం అవుతున్నమాట నిజం. తరి వ్యవసాయం. కానీ, యీ చెరువు నుంచి మంచి నీళ్ళు—మంచి నీటి సప్లయ్ కొరకు వరంగల్లుకు తీసుకుపోబడుతున్నది. దీని వలన వ్యవసాయానికి నీరు తగ్గడం అనేది సహజమైన విషయం. 1963 వ సంవత్సరం వరకూ యీ మంచి నీటి సప్లయ్ కొరకు కావలసిన నీరు పోగా మిగతా నీటిలో 4'0 ఎకరాల వరకూ వ్యవసాయంకొరకు యిస్తూ వుండేవారు. అయితే 63 దగ్గర నుండీ వరంగల్లు పట్టణ జనాభా పెరగడం వల్ల మునిసిపాలిటీ వారు యీ చెరువు నుండి నీరు వ్యవసాయానికి యివ్వవద్దని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దానిపై హైకోర్టు వరకూ రైతులు వెళ్లారు. కోర్టులో—యిప్పుడు తరి భూములు చేసుకుంటున్న రైతులకు నీటి సప్లయ్ లేకపోవడంవల్ల, నష్ట పరిహారం యివ్వడం జరిగింది కాబట్టి రైతులకు హక్కు లేదని పరిష్కారం అయిపోయింది. This matter went up to the High Court of Andhra Pradesh where it was finally decided that the ryots have no right to use water of this tank since they were already com ensated Between drinking water and irrigation, I think drinking water has a priority.

శ్రీ బి. అబ్రహాం (చేరియల్):—కోర్టులో ఉన్నది. కాంపెన్సేషన్ యివ్వలేదు. 500 ఎకరాలకు నీరు యివ్వలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—1962-65 నుండి అక్కడ శాంతి భద్రతలకు భంగం కలగకుండా ఉండడం కొరకు police-guard పెడుతూ వచ్చారు. ఇది మంచి

నీటి సప్లయ్ సోర్సు కాబట్టి దీనిని జాగ్రత్తగా కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై ఉంది. అయితే వరదలు వచ్చినప్పుడు, సర్ ప్లస్ వాటర్ పొంగి పొర్లుతున్నప్పుడు ఆ నీటి నుంచి వ్యవసాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారు. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు పడక పోవడం వల్ల నాయుడుపేట [illegible] వల్ల డ్రాట్ కండిషన్సు ఏర్పడడం వల్ల [illegible] నిజమే. ఆ నీటిని గనుక వారికి [illegible] ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. అందువలన [illegible].

శ్రీ బి. అగ్రహారం :—పోలీసును ఇక్కడ [illegible] పెట్టారు ?

Sri V. B. Raju :— The Police guard which was posted on 6–2–1965 on the tank band of Dharmasagar still continues and remains there. ఇవాళ పెట్టిందేమీ కాదు. 6–8–67 నుంచి పోలీసు గార్డు అక్కడ వేస్తున్నది. Only in rainy season when water overflows the tank the surplus water is used to be utilised by the ryots.

శ్రీ బి. అగ్రహారం :— వారిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి [illegible] కోవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతున్నదే. ఎందువల్ల యీ మధ్య యీ విధంగా అడ్డం పెడుతున్నారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఆ చెరువు నుండి నీరు పొంగి [illegible] వ్యవసాయం చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ శాంతి భద్రతల భంగము లేదు. ప్రశాంతంగా ఉంది. దీనిని విషమ పరిస్థితి లోకి వచ్చేటట్లు చేయవద్దు. మంచి నీటి tank కాబట్టి జాగ్రత్తగా చూడవలసి ఉంటుంది.

re : DISMISSAL OF EMPLOYEES WORKING IN M. G. BROTHERS, KURNOOL.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మోటార్ [illegible] చాలా ఉన్నవి. 200 మంది వర్కర్సుకు [illegible] బోనస్ యివ్వవలసి ఉన్నది. దాదాపు లక్షా 50 వేల రూపాయిలు యివ్వవలసి [illegible]. దానిని వారు అడిగారు. ఇవ్వకుండా ఎగగొట్టడం కోసం—వారు [illegible] అడిగారు ; కాబట్టి దుకాణం మూసేస్తున్నామని లాకౌట్ చేశారు. లేబర్ ఆఫీసర్ వచ్చారు. వారు ఒప్పుకోలేదు తెరవడానికి. అందువల్ల ప్రభుత్వం [illegible] పంపించి లాకౌట్ తీసివేయించడానికి పూనుకోవాలి. [illegible] దొరక్క ఒక ప్రక్క బాధపడుతున్న ఈ సమయంలో 200 మందికి పని లేకుండా చేయడం చాలా అన్యాయం. ప్రభుత్వం వెంటనే [illegible] కలుగ చేసుకొని లాకౌట్ తీసివేయించి వారికి ఆ బోనస్ మొత్తాన్ని యిప్పించే ప్రయత్నం చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఈశ్వర రెడ్డి (పత్తికొండ) :—అధ్యక్షా, కర్నూలు ఎమ్. జి. ఆటోమొబైల్ వర్కుషాపు ఇల్లిగల్ గా 13 వ తేదీ నుండి మూసివేశారు. 17 వ తేదీన నూరు మందిని డిస్మిస్ చేశాం పొమ్మన్నారు.

ఆ వర్కు షాపులో పని చేసేది 160 మంది వర్కర్సు. అందులో పది మందిని డిస్మిస్ చేయడం జరిగింది. లాకవుట్ చేసి ఎమ్మిగనూరు ప్రాంతాల నుంచి తమ గుండాలను పిలిపించుకొని పనికి పోయే కార్మికులను పనికి రాకుండా వెనక్కు దొబ్బడం. పోలీసులను కూడా వినియోగించుకొని కాఫీ హోటలులోనో, షోడా షాపులలోనో — తమ తమ పనులలో వుండే కార్మికులను అందరినీ కూడ మేనేజిమెంటు వెంట నుండి పోలీసులకు చూపి నిర్దోషులైన కార్మికులను అరెస్టు చేయడం, పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి బాదటం. కేసులు పెట్టడం ఒకటి రెండు రోజులు లాకప్‌లో పెట్టి వదలడం జరిగింది. ఒక నెల రోజుల నుంచి కార్మికుల సంఘ శక్తిని — యూనియనును విచ్ఛిన్నం చేయాలని, వారి పోరాటాన్ని నాశనం చేయాలని, పోలీసులను వినియోగించుకొని దమన కాండ అమలు చేస్తున్నారు. దీనికి పూర్వ చరిత్ర కూడా ఉంది. 24-11-67 వ తేదీన ట్రేడు యూనియను స్థాపించుకొని వారిహక్కులకోసం ఆవర్కర్సు పోరాడారు. ఆనాడు రీజినల్ అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరు మధ్యగా ఉండి ఒక అగ్రిమెంటు చేయించారు. అంతకు ముందు ఓవర్ టైము వర్కు — 10, 11, 12 గంటలు పని చేయించారు ఆదివారాలు సెలవు యిచ్చేవారు కాదు. మూడు సంవత్సరాల నుంచి లెక్క కట్టి ఏరియర్సు యివ్వాలని, బోనసు యివ్వాలని, — సంఘం స్థాపించుకొని హక్కుల కోసం పోరాడి, సౌకర్యాలు సాధించుకున్నందుకు విక్టిమైజేషను కూడదని ప్రధానంగా ఈ మూడింటిమీద అగ్రిమెంటుకుదిరింది. అగ్రిమెంటుకు మేనేజిమెంటు అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరు సమక్షంలో ఒప్పుకొంది కాని. తరువాత ఆ అగ్రిమెంటును ఇంప్లిమెంటు చేయకుండా. తిరస్కరిస్తోంది. అగ్రిమెంటు యినప్పటి నుంచి యీ లేబరు యూనియను తగాదా పడుతోంది ఇంప్లిమెంటు చేయమని. డిసెంబరు 1 వ తేదీన నూటికి 4 రు. లు మాత్రమే బోనసు యిస్తామని, యివ్వడం జరిగింది. కాని వర్కర్సు మాకు మాక్జిమం — ప్రోఫిట్‌లో — నూటికి 20 రు లు అయినా యివ్వండి. లేకపోతే బాలెన్సు షీటయినా చూపండి అని అడిగారు. చట్ట రీత్యా 20 పర్సెంటయినా యివ్వాలి. బాలెన్సు షీట్ అయినా చూపాలి. ఏ చట్టప్రకారం అధికారం ఉంది అంటారు. కాని, చట్టరీత్యా, 24-11-67 వ తీసుకున్న అగ్రిమెంటు రీత్యా 20 పర్సెంట్ బోనసు యివ్వాలి కాబట్టి ఆ అగ్రిమెంటు మేరకు శాంతి యుతంగా అడుగుతున్నారు. మేనేజిమెంటు దానిని ఇంప్లిమెంటు చేయలేదు. హక్కుల కోసం అడుగుతున్న ఆఫీసు బేరర్సును, ముందు వుండి అరియర్సు అడుగుతున్న వారిని సస్పెండు చేయడం, తరువాత వెంటనే డిస్మిస్ చేయడం జరిగింది. ఇది వంద మంది కుటుంబాలకు సంబంధించిన విషయం. వారు సత్యాగ్రహ శిబిరాలు వేసుకొని, అనేక మందిచే రిప్రజెంటేషన్స్ పంపుతున్నారు. లేబరు కమిషనరును, ముఖ్యమంత్రి గారినీ, శ్రామిక శాఖా మంత్రి గారినీ, అడుగుతున్నారు. ఇంతవరకు దీనిని పరిష్కరించ లేదు. వంద కుటుంబాల వారు తిండి లేక మాడుతున్నారు. కన్సిలియేషనుకు వేస్తామని లేబరు కమిషనరు వచ్చి చెప్పారు. నోటీసు అంటించారు. గత నెల 11వ తేదీన కర్నూలులో వుండే లేబరు కమీషనరు గారు కన్సిలియేషన్‌లో ఉండగా

ఏ వర్కరును కూడ సస్పెండు చేయకూడదు. డిస్మిస్ చేయకూడదు స్టేటస్కో-మెయిన్టెయిన్ చేయాలి చట్టరీత్యా అని చెప్పారు. కాని లేబరు ఆఫీసరు సమక్షంలోనే వంద మందిని డిస్మిస్ చేస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. వారు అన్ని విధాల చట్టానికి వ్యతిరేకంగానే చేస్తున్నారు. లేబరు ఆఫీసరు నెల క్రిందటనే కన్సిలియేషనుకు వస్తున్నామని — హైదరాబాదు నుంచి అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరు వారు నోటీసు పంపిస్తే కూడ — కన్సిలియేషనుకు నోటీసు వచ్చిన తరువాత అయినా ఎవరినీ ఏమీ చేయకూడదు. కాని మేనేజిమెంటు అందుకు విరుద్ధంగా చేసింది. వారు లేబరు యాక్టు లెక్క పెట్టలేదు. ప్రభుత్వాన్ని లెక్క పెట్టలేదు. ఇచ్చిన అగ్రిమెంటును తుక్కు కాగితముగా చూచారు. కన్సిలియేషనుకు పిలిస్తే రాలేదు. వరుసగా 6 సమావేశాలు — హైదరాబాదులో జరుగు కాలేదు. లేబరు ప్రతినిధులు వచ్చారు, మేనేజిమెంటునుంచి రావడంలేదు ఒకసారి హైదరాబాదు నుంచి ఈయనే కర్నూలు వెడితే కూడ వారు రావడానికి తిరస్కరించారు. పెద్ద భూస్వాములు కూలీలను ఇష్టం వచ్చినట్లు ఉపయోగించుకున్నట్లు ఆ మేనేజిమెంటు వారు చేస్తున్నారు కాబట్టి దయతో ప్రభుత్వం దీనిని పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, ఎం. జి. బ్రదర్స్ కంపెనీలో పని చేసే కార్మికుల అగచాట్లు చూచినప్పుడు మన రాష్ట్రంలోని కార్మికులు కష్టాలకు గురయి పోతున్నారు. చట్టరీత్యా యూనియను పెట్టుకుంటే నేరం. అక్కడ యూనియను పెట్టుకున్నందుకు ఆ ఆఫీసు బేరర్సు అందరిపైన కక్ష వేశారు తరువాత, కోర్కెలు కోరిన యూనియను ఆఫీసు బేరర్సు పైన చర్య తీసుకున్నప్పటికీ కూడ యూనియను నాశనం కాలేదు. కానిపక్షంలో వంద మందిని డిస్మిస్ చేశారు. లేబరు డిపార్టుమెంటు పరిష్కారానికి పూనుకొని ఒక అగ్రిమెంటు చేసినప్పుడు ఆ అగ్రిమెంటును కాలదన్నారు. ఇది అట్లా ఉండి, ఇది సరిపోదన్నట్లు, లాకవుట్ చేశారు, ఇది సరిపోదన్నట్లు పోలీసు బలగం ఉపయోగించుకొని అరెస్టులు చేశారు; ఇదే మోడస్ ఆపరాండ—రాష్ట్రంలో వున్న కార్మికుల పైన సాగుతోంది. అయితే, లేబర్ డిపార్టుమెంటు, ఈ మంత్రి గారు ఏమి చేస్తున్నారు? ఇందులో మనుషులు లేకపోలేదు, చాల పెద్ద వాళ్లు లేబరు సమస్యలు పరిష్కారం కావడానికి గట్టిగా పూనుకునే వారు ఎవరో ఒక పోర్టుఫోలియో తీసుకుంటే బాగుంటుంది. వీరికి జనసంఘంతో చాల బాగుంటుంది. ఇదొక్కటే కాదు, రాష్ట్రం మొత్తం మీద కార్మికులకు సంబంధించిన చట్టాలు అమలు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం కూడ నిస్సహాయతతో ఉన్నది. ధనవంతులదే, పరిశ్రమలు నడిపే వారిదే పై చేయిగా ఉన్నది. సంఘం పెట్టుకుంటే నేరం, కోర్కెలు కోరితే నేరం, అగ్రిమెంటు చేసుకుంటే నేరం. లాకవుట్స్, డిస్మిసల్స్, అరెస్టులు జరిగేపరిస్థితులు వుంటేటట్లయితే ఎట్లా సహించి ఊరుకోవడమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత ఇది నిత్యం ఒక సమస్య అయిపోయింది. ఇది ఒక చోట కాదు. ఈ మంత్రి గారికి అఖరు పర్యాయం చెప్తున్నాను. తక్షణమే ఈ సమస్య పరిష్కరించడానికి, వంద మందిని పనిలోకి పంపడానికి, వారి

చేత అగ్రిమెంటు అమలులో పెట్టించడానికి, అరెస్టు అయిన వారిని విడుదల చేయించడానికి—ఇవన్నీ ఎంత త్వరితంగా పరిష్కరిస్తారో దానిపైన ఈ మంత్రి గారి పలుకుబడి ఆధారపడి వుంటుందని మంత్రిగారికి హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణరాజు :—అధ్యక్షా, కర్నూలులో ఎమ్. జి. బ్రదర్స్‌కు సంబంధించిన వర్క్ షాపు సుమారు నెల రోజుల నుంచి లాకవుట్‌లో ఉంది. ఇదేమీ చిన్న విషయం కాదు చాల తీవ్రమైన విషయంగా భావించ వలసి ఉంటుంది. అందులో పని చేస్తున్నది దాదాపు 160—300 మంది. కార్మి కుల కోరికలు ఎంత సవ్యంగా ఉన్నప్పటికీ మేనేజిమెంటు వారు వారి అక్రమ ప్రవర్తన వల్ల చాల తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఇప్పటికి దాదాపు వందమందిని సస్పెన్షన్‌లో పెట్టారు. డిస్మిసల్సు కూడ చేస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. పోలీసులను ఉపయోగించి దౌర్జన్యం చేస్తున్నట్లు కూడ వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇది చిన్న విషయం గాకుండా, ప్రభుత్వం తీవ్రంగా చూడవలసి ఉంటుందని వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను ఈ సందర్భంలోనే నాలుగు రోజుల క్రితం మేము. ఎమ్. జి. వర్కర్సు ప్రతినిధులు, ఈశ్వర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చి ఒక పిటిషన్‌ను ఇవ్వడం జరిగింది. కార్మిక మంత్రి గారితో మాట్లాడాము. మానేజిమెంటు, వర్కర్సు వచ్చి ఉంటారు ఈవేళనో రేపో సంప్రదింపులు చేస్తు న్నారు, వెంటనే మంత్రిగారు దానిని serious గా తీసుకొని వంద మందిని పని లోనికి తీసుకునేట్లు lock-out ను break చేసేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మాట్లాడిన సభ్యులు details చెప్పారు. నేను details లోనికి పోను, ఇన్‌ఫర్మేషన్ మినిస్టర్ గారు ప్రజలతో సంబంధంవున్న వారు కాబట్టి ఒక నెల రోజులు నుంచి ఎమ్. జి. బ్రదర్స్ కంపెనీ lock-out లో వుండడం, వందమందికి ఒకటిన్నర లక్షల రూపా యలు బోనస్ ఇవ్వకుండా వర్కర్సుపై అన్యాయాలు చేసి అరెస్టులు చేయించడం జరుగుతోంది. Unemployment పెరిగిపోతోంది, ఒక నెలగా డబ్బు లేకపోతే పేద వారు ఎట్లా బ్రతుకుతారు ? మంత్రిగారు వెంటనే జోక్యం కలిగించుకుని వారంద రిని పనిలోనికి తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ : నేను స్టేటుమెంటు తయారు చేసిన సందర్భంలో ఉన్న భోగట్టాకంటె కొన్ని విషయాలు ఎక్కువగా తెలిశాయి. నిన్న మానేజిమెంటు వారితో మాట్లాడాము. లేబర్ యూనియన్ నాయకులతో మాట్లాడాము. ఈవేళ వుదయం మాట్లాడేందుకు రావాలని చెప్పాను, కాని తీరిక లేనందున 11, 12 గంటలకు ఇక్కడకు రావాలనిచెప్పాను మిత్రులు చెప్పిన విషయాలు one sided గా వున్నాయని గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తం files records చూశాను, 1967 నవంబర్‌లో కార్మికులకు మానేజి మెంటుకు ఒడంబడిక నా డిపార్టుమెంటు సహాయంతో కుదర్చడం జరిగింది.

Implementation విషయంలో డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసర్ రిపోర్టు ఇస్తూ యీ సంవత్సరం early days లో implementation జరిగిందని రెండు issues విషయంలో మాత్రం implementation start అయినదని వ్రాశారు. దానిని ఆధారంగా చేసుకుని కమిషనర్ పక్షంనుంచి వర్కర్స్ యూనియన్ కు లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది. ఎగ్రిమెంటు ఇంప్లిమెంటేషన్ చేసినట్లు రిపోర్టు వచ్చినది. వీళ్లనా items of agreement implement కాకపోతే ఆ విషయాలు రిప్రజెంట్ చేస్తే take up చేస్తామని కమిషనర్ వర్కర్స్ యూనియన్ కు వ్రాశారు. వర్కర్సు పక్షం నుంచి immediate గా ఇంప్లిమెంటేషన్ కాలేదని complaints అందినట్లు మావద్ద రికార్డులలో లేదు. ఆ ఎగ్రిమెంటులోనే ఒక సూత్రం ఉంది. 11 మంది కార్యకర్తలపై వ్యక్తిగతంగా Disciplinary action పెండింగ్‌లో వున్నాయి. ఎగ్రిమెంటు సమయంలోనే ఒప్పుకున్నారు. Disciplinary action విషయంలో చర్య తీసుకోడానికి enquiry చేయడానికి మానేజిమెంటుకు స్వేచ్ఛ వున్నదని ఒక క్లాజులో వుంది. ఆఖరు క్లాజులో victimization చేయరాదు అని కూడా వున్నది. Facts ఆధారంగా enquiry జరిగిన తరువాత మేము action తీసుకుంటే హక్కు వున్నదని మానేజిమెంటు వారు 11 మందిపై enquiry continue చేశారు. అప్పటి allegations కాక తరువాత allegations కూడా వుండవచ్చును. మొత్తానికి నలుగురిని వారు డిస్మిస్ చేశారు. దానికి వ్యతిరేకంగా యూనియన్ పక్షం నుంచి movement లేవతీసారు, ఎగ్రిమెంటులో చెంటన కొన్ని అంశాలు ఇంప్లిమెంట్ కాలేదని డిమాండ్ ఇచ్చారు. బోనస్ అనేది one sided claim conciliation లో తేలలేదు. ఎగ్రిమెంటు impliment అయినదని ఆఫీసరు intimate చేసిన తరువాత అది కరెక్టు అనుకోవలసి వుంటుంది unless it is too late, ఇవన్నీ నలుగురిని డిస్మిస్ చేయడం వల్ల వచ్చిన సమస్యలు. అసిస్టెంటు కమిషనరును హైదరాబాదు నుంచి పంపాము. లోకల్ ఆఫీసరుపై కార్మికులకు విశ్వాసం ఉండదని అసిస్టెంటు కమిషనరు వెళ్ళి వారితో మాట్లాడారు. ఆ నలుగురిని తీసుకోవాలని hunger strike చేసే వారి advice పై విరమించుకున్నారు. తరువాత strike notice కూడా విరమించుకున్నారు. Conciliation start చేయాలని instructions ఇవ్వడంజరిగింది. స్థానిక ఆఫీసరు తక్షణమే conciliation start చేయాలని records ఆధారంగా నాకు impression కలిగింది. I will get the explanation from the Officer why he did not start conciliation immediately. నెల, నెలా పదిహేను రోజులు ఆలస్యమైనట్లు రికార్డును బట్టి తెలుస్తోంది. ఈ విధంగా స్థానికంగా అఫీసరే కాకుండా రీజినియల్ అసిస్టెంటు కమిషనరు, హైదరాబాదు కూడా ఈవిషయంలో శ్రద్ధ వహిస్తుండగా employees కొంత agitational methods adopt చేశారు. 7-50 కి బెల్లు ఇచ్చేసరికి employees అందరూ రావాలని procedure By 8 O'clock by wearing the dress they should be ready to join duty. మొదటి నుంచి procedure అది, కొందరు పోవాలనుకున్నా నిర్బంధించి ఇబ్బంది పెట్టారనే allegations management పక్షం నుంచి వ్రాతపూర్వకంగా తెలిపారు. లోపలికి వెళ్ళిన తరువాత forcible గా ఇబ్బంది పెట్టారని వారిని suspend చేస్తాం

అన్నారని యూనియన్ వారు అన్నారు. సస్పెండ్ చేసే అధికారం వారికి లేదు; outside the factory ఏమి జరిగినా the management is not concerned with that అని యూనియన్ తరఫున stand తీసుకున్నారు. You have no right to question the matter అని నలుగురికి సస్పెన్షన్ ఆర్డర్లు ఇచ్చి తీసుకోక పోతే నోటీసు బోర్డులో పెట్టారు. దాని ఫలితంగా reaction కలిగి ఉద్యోగులు 80 to 100 మంది 11 వ తేదీన sitting strike చేసి వెళ్లలేదని employer's పక్షం నుంచి చెబుతున్నారు, అట్లా కాదు; తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాము అని employees అంటారు. రెండవదినం వెళ్ళినారు; లోపలకు రానీయలేదు; employers టికెట్లు ఇవ్వలేదు అని employees అంటారు. ఒకడు అన్నీ collect చేసుకుని డబ్బాలో వేసారని స్వేచ్ఛగా పని లేకుండా ఉన్నారని మానేజిమెంటు అంటారు, work చేయనందున sitting strike చేసినందున 18 గురికి సస్పెన్షన్ నోటీసు ఇచ్చారు. Work చేయనపుడు నోటీసు తీసుకోలేదని అంటారు. దానిపై నోటీసు బోర్డులో పెట్టమని మానేజిమెంటు అంటారు. ఈ లోగా వారు lock out చేశారని వారంటారు. Lock out కాదు; out of 200 employees 60 to 63 are under suspension మానేజిమెంటు అంటారు. మా భోగట్టా ప్రకారం 83 మంది వరకు employees ను సస్పెండ్ చేశారని తెలుస్తోంది. కొందరిని వారు తీసుకున్నారు అంటున్నారు. ఈ విషయంలో కొంత violence employees పక్షాన జరిగిందని మానేజిమెంటు నుంచి రిపోర్టులు ఉన్నందున పోలీసువారు చర్య తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఎక్కడైనా violence ఉంటే employees విషయంలో ఎంత sympathy ఉన్నా, violence ఉన్నప్పుడు whether it is from management or employees' state Government will not show any sympathy as far as their acts of violence are concerned అక్కడ genuine demands విషయంలో శ్రద్ధ వహించే సమస్య వస్తుంది. Bonus issue and 4 employees dismissed అన్నవాటిపై మానేజిమెంటు conciliation కు రాలేదు, అందుకు adjudication కు refer చేయాలనే ప్రపోజల్ వచ్చింది. ఈలోగా మిగిలిన వారిని dismiss చేసిన సమస్య ఉన్నందున final decision తీసుకోలేదు. శాసన సభ్యులు, యూనియన్ ప్రతినిధులు కొందరు వచ్చి adjudication అయితే ఇబ్బందిగా ఉంటుంది; compromise చేస్తే బాగుంటుంది అన్నారు. దానిపై కమీషనర్ స్వయంగా పిలిపించి మాట్లాడారు. ఉద్యోగులను తీసుకోడానికి dispute decide అయిన తరువాత అక్రమ చర్యలకు పూనుకోకుండా ఉండిన వారందరిని తీసుకుంటే good gesture గా ఉంటుందేమో try చేయాలని వ్రాశాను. నిన్న మాట్లాడారు. Violent activity తో involve అయిన వారిని కాకుండా మిగతావారిని తీసుకోడానికి వీలుగా కమీషనర్ గారు నోటి మాటగా చెప్పారు. Employers లేకుండా కొన్ని facts చెప్పి ఉన్నందున వారిని trunk phone లో పిలిపించాము. సాధ్యమైనంతవరకు పరిష్కారం చేస్తున్నారు. ఫాక్టరీ complete గా lock out అయినదన్నమాట నిజం కాదు.

200 employees లో 1/3 కే ఈ సమస్య ఉన్నట్లున్నది, సుమారుగా చెబుతున్నాను. Employees కు ఏమైనా డిమాండ్లు ఉంటే sympathy ఉంటుంది కాని violent attitude సహించరాదని మరల నేను, ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టం చేశాము. వయొలెంటు యాక్టివిటీసు లేకుండా మేనేజిమెంటు యూనియనులకు సామరస్యము కుదిరించడానికి తోడ్పడాలని లేబరు లీడరును గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులను కోరుతున్నా.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇదివరకు రెగ్యులరుగా వర్కు చేస్తున్న వారిని విడచి క్రొత్త వారిని యెందుకు తీసుకువస్తున్నారు ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—మొదటి నుంచి 200 మంది ఎంప్లాయిస్ ఉన్నారు. స్పెసిఫిక్కు సెడన్సులో సస్పెండు లేక డిస్మిసు అయిన ఎంప్లాయీస్ లేకపోతే వారి సిబ్బంది చాలా ఉంది, వేరే స్థలం నుండి రప్పించుకున్నారు గాని ఫ్రెష్ రిక్రూట్మెంటు లేదని నా యిన్ఫర్మేషను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—స్టార్టింగులోనే వన్ సైడెడ్ అని నెపం మా మీద పెడుతున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—If you want to say anything. . .

Sri C. V. K. Rao :—I want the matter to be settled. I want to remove the prejudice that exists in the mind of the Minister.

Mr. Deputy Speaker :—This is not a debate to remove prejudices.

Sri C. V. K. Rao ;—He says there is a right, What is it ? ..

Mr. Deputy Speaker :—You are a liberal and he also knows it.

Sri C. V. K. Rao :—Let there be a constructive attitude....

Mr. Deputy Speaker :—Please adopt a constructive attitude by sitting down.

శ్రీ సి. ప్రభాకరచౌదరి :—అధ్యక్షా. వయొలెన్సు విషయం తప్పితే పాజిటివుగా తీసుకుంటామని చెప్పారు. వయొలెన్సు ఉందో లేదో పోలీసువారు అవతల డిసైడు చేస్తారు. గేటుకి అవతల జరిగిన వయొలెన్సుకు మేనేజిమెంటుకు యేమి సంబంధం ? దానిగురించి యాక్షను తీసుకొని సస్పెండుచేశారు, డిస్మిసు చేశారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. బయట వయొలెన్సు జరిగితే లా అండ్ ఆర్డరు మెయింటెయిను చేయవలసిన పోలీసువారున్నారు. వారు చర్య తీసుకుంటారు గాని మేనేజిమెంటుకు యేమిటి సంబంధం ?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మంత్రిగారు సీరియసుగా యీ విషయాన్ని ఆలోచిస్తున్నారనే ఖంప్రెషను కలుగలేదు, ప్యాంఫ్లెడు పీపులును రిక్రూటించి

చేశారు. ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు కొన్ని వున్నాయి. వందమందిని బయటికి పంపించి 200 మందిని తీసుకువస్తున్నారు అని స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. కాంప్రొమైసు అనే పదం ఉపయోగించారు. లేబరు క్యాపిటలు రిలేషన్సులో లా లో కాంప్రొమైజులేదు కన్సీలియేషనుఉంది. అది యెంతవరకు ప్రొగ్రెసు అయినది. యేదో రకంగా పరిష్కారంచేసి వందమందికి ఉద్యోగాలు యిప్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా ? అందులో ఒకటి చెప్పారు. స్పెషలైజ్డు టెక్నికలు అని యేదో చెప్పారు. అది యేమిటో. వందమంది ఎంతో కాలం నుంచి పని చేస్తున్న వారికి బయటికి త్రోసివేశారు. ఒక మాసంనుంచి ఉద్యోగంలేదు. పై నుంచి తీసుకురావడం నీతికి నిజాయతికి విరుద్ధమని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతూ బోనసు సమస్య ఉంది. వారు వయెలెన్సు ఉపయోగించారన్నారు. కార్మికులు మేనేజిమెంటు పైన దాడిచేస్తే ఎంతమందికి దెబ్బలు తగిలాయి ? మిల్లుచెడగొట్టారా, అట్లాంటివి ఏమీ చెప్పకుండా ఊరికే బ్లేం చేయడం మేనేజిమెంటును సమర్థించే వైఖరి తీసుకున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. శలవులు లేకుండా పని చేయించిన దానికి పరిహారం యివ్వలేదు. ఓవరు టైము పని చేయించినదానికి పరిహారం యివ్వలేదు. ఇవన్నీకూడా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ దృష్టిలో తీసుకుని కమిషనరు రమ్మంటే రాలేదు. కమిషనరు చేసిన ఒప్పందాన్ని పాటించలేదు. కార్మికులను సస్పెండు చేశారు. కొంతమంది గూండాలను తీసుకువచ్చి కార్మికులను కొట్టించారు. కార్మికులపైన బ్లేము పెట్టి మేనేజిమెంటును సమర్థించే వైఖరి మంత్రిగారిలో కనిపిస్తున్నది. చాలా యిన్‌ఫ్లుయెన్సు ఉన్నట్లుగా వినికిడిగా ఉన్నది. దయచేసి శ్రద్ధతీసుకుని సరియైన పరిష్కారం చేయకపోతే స్వయముగా మనమే యింకా గందరగోళమును సృష్టించిన వారము అవుతాము.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :— నా అంతవరకు సందేహం యేమి వద్దారో అంతవరకు క్లారిఫికేషను చేయదలచుకున్నాను. మళ్లాచెబుతున్నాను. కన్సీలియేషను గాని ఉభయులకు సామరస్యము కుదిరించాలని గాని ఒక పక్షాన్ని తిడితే సామరస్యము కుదురదు. అది కూడా జ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలి. నేను రెండు పక్షాలు యేమి వాదిస్తున్నవీ చెప్పాను. గాని నా ఒపినియను చెప్పలేదు. వచ్చిన భోగట్టా ప్రకారం రెండు పక్షాలు యేమి క్లెయిము చేస్తున్నారో ఒకరిపైన ఒకరు యేమి అంటున్నారో చెప్పాను. పోలీసు చర్య విషయంలో యెప్పటికి ఒక అలవాటు అయినది. పోలీసు యే చర్య తీసుకొన్నా అదంతా పక్షపాతమని అబద్ధమని మాట్లాడడము సరియైన పద్ధతికాదు. ఫ్యాక్టరీ బయట జరిగిన వాటికి మేనేజిమెంటుకు సంబంధం యేమిటన్నారు. మేనేజిమెంటుకు చెందిన కార్యకలాపాలను గురించి ఉద్యోగుల పనుల గురించి బయటజరిగినా తప్పక మేనేజిమెంటు లక్ష్యం యివ్వవలసి ఉంటుంది. కాంపౌండు బయట జరిగితే లక్ష్యము యివ్వకూడదనేది సరియైన వైఖరి కాదు. కార్మికులను మిస్‌లీడు చేసినవారము అవుతాము. వారికంటె.

యెక్కువ సిన్సియరుగా సామరస్యము కుదిరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కన్సిలియేషను అంటే యిక్కాళ కన్సిలియేషను ఫెయిల్యూరు అయినది అడ్జుడికేషనుకు పంపవచ్చునని రిపోర్టు పంపవచ్చు. దానివల్ల లేబరుకు లాభము లేదు. రత్నసభాపతిగారు కన్సిలియేషను చేయాలన్నారు; i. e. extra efforts to bring about compromise అని వారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

re : REFUSAL TO RECRUIT PERSONS FROM ANDHRA PRADESH BY THE MANAGEMENT OF CEMENT FACTORY PALAKURTHI, PEDDAPALLI, TALUK,

శ్రీ జె. నుల్లారెడ్డి :— అధ్యక్షా. తమద్వారా నేను శ్రామిక మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని తేదలచుకున్నాను. బిర్లాగారు కేశవరం సిమెంటు యిండస్ట్రీసును కరీంనగరం జిల్లా పెద్దపల్లి తాలూకా, పాలకుర్తి దగ్గర ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరిని నెలకొల్పినారు. మేనేజిమెంటు మన ఆంధ్రులకు technical గాని, non-technical గాని ఎవ్వరికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వడము లేదు. మన దగ్గర చాలమంది B. E. pass అయినవారు electrical, mechanical civil గాని వున్నారు. మంత్రిగారు ఏదైన భోగట్టా తెప్పిస్తే తెప్పించవచ్చు. అది private management కాబట్టి సరియైన అంకెలు అందచేశారు అనే నమ్మకము నాకు కల్గడము లేదు. ఈ ఫ్యాక్టరీ వారు నిబంధనలను అనుసరించేటట్లు చూడాలి. బిర్లాకు సంబంధించిన బంధువులను personnel గా పెట్టుకొన్నారు. వారు ఏమి చేస్తున్నారంటే వారి దగ్గర బంధువులను తెచ్చుకొని వారికి ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నారు. నామమాత్రముగా 3. 4 మందికి చౌకిదార్ల ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. ఒకరిద్దరు మెకానికల్ ఇంజనీర్లను జూనియర్ ఇంజనీర్లగా పెట్టి వారికి స్వల్పవేతనము ఇస్తున్నారు. దిక్కులేని పక్షములో ఈ వేతనము ఒప్పుకొని పనిచేయాలికాని ఏ మాత్రము గౌరవము వున్న ఇంజనీరు అయినా అట్లా పనిచేయడానికి సిద్ధ పడరు. 97 శాతము వరకు రాజస్థాన్, కేరళ, బెంగాలు, నుంచి వచ్చి చేరిన ఉద్యోగులున్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీలో అనేక భాగాలున్నవి. డిపార్టుమెంటు వారీగా ఉద్యోగుల లిస్టు తెప్పిస్తే మన ఆంధ్రులు ఎంత మంది వున్నారనేది తెలుస్తుంది. ప్రాంతీయదృష్టితో మాట్లాడము లేదు. ఎవరైనా ఎక్కడైనా నౌకరి చేసే అవకాశము వున్నది. ఆంధ్రులు చదువుకొన్న వారు వున్నా qualifications లేకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చి ఉద్యోగాలు చేస్తూవుంటే బాధాకరముగా వుంటుంది. మన ప్రభుత్వములో వున్న ఆఫీసర్లకు అండగా చేరి వారి పనులు వెళ్ళదీసుకోడానికి వారి బంధువులను మన దగ్గర చేర్చి లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. అందువల్ల ఒక నిబంధనావళిని తయారుచేసి వారు ఏ ఉద్యోగులను నియమించబోతున్నారో ప్రకటించేటట్లు చేయాలి అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీ :—అధ్యక్షా. లేబర్ ఆఫీసరు కరీంనగర్, వెళ్లి వివరాలు సేకరించి అందించిన రిపోర్టు ఆధారముగా, State కు చెందిన, బయట రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన ఉద్యోగుల సంఖ్య ఈ విధంగా వున్నది. Technical

staff higher cadres లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు చెందిన domiciled 28 outsiders 10; lower caders ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కి చెందిన domiciled 44, బయట నుంచి వచ్చిన వారు ఒక్కరు కూడ లేరు. Non-technical officers, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కి చెందిన domiciled 3, outsides 4 మంది Ministerial section లో A.P. domiciled 22 అయితే, outsiders 3 మంది మాత్రమే వున్నారు. కలాసీలు, watchmen. మజ్దూర్లు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ domiciled 148 వుంటే outsiders 19 మంది వున్నారు. 281 ఉద్యోగులలో 38 మంది బయట నుంచి వచ్చిన వారు వున్నారు. వారు జీతాల విషయములలో, treatment విషయములో మల్లారెడ్డి గారు చెప్పారు. Call attention notice లో ఈ పాయింట్సు తేనందువల్ల ప్రత్యేకముగా information తెప్పించడము జరుగలేదు. ఈ figure note చేసుకొని ఆ ప్రాంతము వారి ప్రాంతమయినందున verifiy చేసుకోవచ్చు. అవసరము వుంటే మా ఆఫీసర్ల సహాయము ఇస్తాను. Incorrect report management ఇస్తే దాని విషయములో తగుశ్రద్ధ వహించగలము చర్య తీసుకొంటాము. Private establishments లో కూడా state people కి preference ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వ జనరల్ పాలసీ. ఈ విధంగా ఇవ్వడము జరుగుతున్నది. అక్కడక్కడ కొంత favourtism జరగడము సహజము Private management అన్నప్పుడు వారికి చెందిన వారిని కొంత మందిని పెట్టుకోవడము సహజము. వారందరిని పెట్టుకొన్నా objection లేదు. కాని inproportionate గా వుండకూడదు అనే అభిప్రాయము మొదటి నుంచి వుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారు వేరే ప్రాంతాలలో ఉద్యోగాలలో వున్నారు. అదే విధంగా వేరే ప్రాంతాల వారు ఇక్కడకు వచ్చినా అభ్యంతరము లేదు. కాని అన్యాయము జరగకూడదనే భావము సభ్యులకు ఏదైతే వున్నదో అది ప్రభుత్వము జాగ్రత్తగా చూస్తుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయముగా ఎప్పటికప్పుడు రిపోర్టులు తెప్పించుకొని ఆఫీసర్సులతో మాట్లాడి instructions యిచ్చి pursue చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రత్యేకమైన case వుంటే ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే శ్రద్ధ వహించడము జరుగుతుంది.

re :–Dismissal of 27 workers by the management of Venkatachalapathi Cotton Mills-Tirupathi.

శ్రీ జి, శివయ్య :—అధ్యక్షా, తిరుపతి సమీపములో శ్రీ వెంకటాచలపతి కాటన్ మిల్సు వున్నవి. ఈ మిల్సులో కార్మిక సంఘాలు సంఘటితమై చాల చక్కగా పనిచేస్తూ వచ్చారు. Production ని పెంచాలని, ఈ మిల్సును ఆదర్శ ప్రాయముగా తీసుకోవాలని ప్రయత్నము చేస్తూ చక్కగా పనిచేస్తూ వచ్చారు. ఈ అదను చూసుకొని మేనేజిమెంటు 660 spindles పనిచేసే కార్మికులను వున్నట్లుండి 880 spindles పనిచేయాలని వత్తిడి చేయడము జరిగింది. Modern machinery ఏమీ లేదు కదా 660 spindles కష్టమవుతోంది. 880 spindles పనిచేయగము కష్టము, ఎవరైన experts ని తీసుకువచ్చి 880 spindles work చేసి చూపిస్తే అలా పనిచేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాము అని కార్మికులు చెప్పడము, దానిమీద వివాదము రావడము,

చివరకు మిల్లువారే మిల్లును lock out చేసి, పని చేస్తే 880 spindles పనిచేయండి లేకపోతే బయటకు వెళ్ళండి అని lock out చేయడము జరిగింది. ఈ సందర్భములో లేబరు యూనియన్ లేబరు డిపార్టుమెంటుకు తెలియపరచినది. Assistant లేబరు కమీషనరు, గుంటూరు, లేబరు ఆఫీసరు నెల్లూరువచ్చి conciliate చేశారు. ఈ సందర్భములో నేను, సోదర సభ్యుడు ఈశ్వరరెడ్డిగారు జోక్యము చేసుకొని దాదాపు 4, 5 రోజులు కూర్చొని ఏదో విధముగా పరిష్కారము చేయాలని పట్టుపట్టి పరిష్కారము చేయించాము. ఈ పరిష్కారములో కార్మికులను retrench చేయకూడదని, 660 spindles యథాప్రకారముగా వుండాలని, victimisation చేయకూడదని వున్నవి. Lock out చేసిన period కి wages ఇవ్వాలని అడిగినపుడు దీనిని లేబరు కమీషనర్ తీర్పుకు వదలి పెట్టారని అనుకోవడము జరిగింది. తరువాత బాగానే సాగుతూవచ్చింది. ఎవరైతే 880 spindles పనిచేయము అని చెప్పారో వారిని victimise చేయాలని, యూనియన్ నిర్మూలము చేయాలని, workers బాగా పనిచేస్తున్నారు. కొంత మందిని తగ్గిస్తే యూనియన్ వుండదు అనే అభిప్రాయముతో 27 మంది కార్మికులను dismiss చేయడము జరిగింది. చాల చక్కగా పనిచేస్తున్నారు. 15 వ తేదీ లోపల వారిని చేర్చుకొనకపోతే సమ్మె ప్రారంభిస్తామని సమ్మె నోటీసును కార్మిక యూనియన్‌వారు యిచ్చారు. ఆ ప్రాంతములో కార్మికులు ఎక్కువగా వున్నారు. బాగా పని చేస్తున్నా కూడ management కి తృప్తి లేక ఎక్కువపని వారి నుంచి extract చేయడానికి అనవసరముగా interfere అయి provoke చేయడము జరిగింది. ఇది continue అయితే ప్రశాంతవాతావరణము దెబ్బతింటుంది. డిపార్టుమెంటువారు జోక్యము చేసుకొని దానిని పరిష్కారము చేయడానికి కృషి చేయాలని కోరుచున్నాను. శివయ్యగారు విపులంగా చెప్పారు. కోన్ వైండింగ్ డిపార్టుమెంటులో 22 మందిని ఎక్కువ ప్రెషర్ ఆఫ్ వర్క్ ఇచ్చి నిలపటం జరిగింది. According to principh of natural justice వారిని enquiry చేయకుండా ఒక్కసారి 22 మందిని తీసివేయటం విచారకరం. యూనియన్ తరఫున వారందరు పనిలోకి రావాలని చెప్పటం జరిగింది. కాని మేనేజిమెంటు వినలేదు. వెంటనే వారు స్ట్రయిక్ నోటీసు ఇవ్వటం జరిగింది. ఇన్ని సక్రమంగా చేసినా కూడా విక్టమైజ్ చేయటం, డిస్మిస్ చేయటంచాలా శోచనీయమైన విషయం. వీరి విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అధ్యక్షా Statement తయారు చేసిన తరువాత మళ్లీ latest report వచ్చింది. దానిని కూడ ఆధారం చేసుకొని చెబుతున్నాను. 27-6-68 నాడు కార్మికుల పక్షం నుండి వారి డిమాండ్లు పరిష్కారం కాకపోతే 15 జూలై స్ట్రయిక్ చేయగలమని ఒక నోటీసు వచ్చింది. అది వచ్చిన తక్షణమే కన్సీలియేషన్ కార్యక్రమానికి కూడా పూనుకోవడం జరిగింది. గుంటూరు రీజినల్ అసిస్టెంటు కమీషనర్ ఈ విషయంలో పూర్తిగా శ్రద్ధ తీసికొన్నారు. 4-7-68 నాడు కొన్ని విషయాలపై ఎగ్రిమెంటుకుదిరింది.

4 డిస్మిస్డ్ వర్కర్స్‌ను తీసికోవటంలో కోన్ వైండింగ్ డిపార్టుమెంటును తిరిగి తెరవటంలో చర్చలుజరిగి—4 డిస్మిస్డ్ పర్సన్స్ విషయంలో ప్రస్తుతం రిఇన్స్టేట్ చేసే విషయంలో కారణం ఏమి చూపారంటే మా డిపార్టుమెంటు పక్షం నుండి ఎవరు మిస్‌బిహేవ్ చేశారని ఆఫీసర్స్ స్వయంగా witness గా వున్నప్పుడు విచారణ చేయకూడదు కనుక డిస్మిసల్ సరైనది కాదు అని చెబుతూ వారు ఒప్పుకొన్నారు. వారది consider చేసి withdraw చేసుకొంటామని indication ఇచ్చారు. యూనియన్ వారు కూడ agree అయ్యారు. కోన్ వైండింగ్ డిపార్టుమెంటు గురించి చర్చించారు. 18 మంది కార్యకర్తలు కోన్ వైండింగ్ డిపార్టుమెంటులో పని చేస్తున్నవారు—ఆ winding ఇలావుంది. చదువుతాను—"As regards the other demands, the management stated that 18 workers in the Cone Winding Department deliberately cut yarn and threw them out along with the waste yarn. This was discovered and the workers accepted their guilt. The workers expressed their regret and the management agreed to employ them" ఈ విధంగా 18 కార్యకర్తలు మిస్‌బిహేవియర్ కాదు. ఎకానమి ఎఫెక్ట్ అవుతుంది, డిస్‌లాయాల్టి కూడా అవుతుంది. కార్మికులు చేసింది తప్పుఅని ఒప్పుకొన్నారు. దానిని మన్నించి మేనేజిమెంటువారు వారిని ఉద్యోగంలోకి తీసికోటానికి ఒప్పుకొన్నారు. Union agreed to withdraw the damands మళ్లీ కన్సిలియేషన్ మీటింగు 10 నాడు fix అయింది. యింకా ఆఖోగట్టా నాకురాలేదు. బహుశః సమాధానంగా పరిష్కారం అవుతాయని ఆశిస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Notifications issued under Section 3 of the Andhra Pradesh District Collectors (Power) Delegation Act, 1961.

Sri V. B. Raju:—I beg to lay on the Table copies of the notifications issued under Section 3 of the Andhra Pradesh District Collectors' (Powers) Delegation Act, 1961, in G.O Ms. No. 77, Revenue dated the 22nd January 1968 and published at pages 223-226 of the Andhra Pradesh Gazette dated the 15th February 1963, as required under section 5 of the said Act.

Amendments to the Andhra Pradesh Industrial Disputes Rules, 1958.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—I beg to lay on the Table a copy of the amendments to Andhra Pradesh Industrial Disputes Rules, 1958, issued in G. O. Ms. No. 849, Home (Labour-I) Department, dated 1-6-68 as required by sub-section (4) of section 38 of the Industrial Disputes Act, 1947.

Housing Programmes for 1968-69, Budget Estimates for 1968-69 and Schedule of staff of the Andhra Pradesh Housing Board

Sri N. Chenchurama Naidu:—I beg to lay on the Table copies of the Housing Programmes for 1968-69, the Budget Estimates for

1968-69 and the Schedule of staff of the Andhra Pradesh Housing Board, as required under section 26 of the Andhra Pradesh Housing Board Act, 1956.

Mr. Deputy Speaker :---Papers are laid on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇది ఫిబ్రవరి 15 న గెజిట్‌లో పబ్లిష్ అయింది. తరువాత బడ్జెటు సమావేశం జరిగింది. తరువాత ఇప్పుడు సమావేశం అయ్యాము. ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు అయింది? ఇక రెండవ విషయం. వారిచ్చిన list చూస్తే ఇప్పుడున్న జిల్లా కలెక్టరు ఏమి చేస్తాడు?— పేరుకే వుంటాడా?—అన్ని Powers D. R. O. కు ఇచ్చారు. మెజిస్ట్రేట్ కలెక్టరు చేశారా లేక యింకేమైనా అధికారాలు వున్నాయా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎందుకు ఆలస్యం అయినదో కనుక్కొంటాను. రెండవది—మొన్న list పెట్టాము కలెక్టరు పవర్స్ ఏమిటి, P. A. పవర్స్ ఏమిటి D. R O. పవర్ ఏమిటి అనేవి. But the overall control is the Collector.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Item No.—47 చూడండి. Directorate Powers కలెక్టరుకు ఇచ్చారున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ :—మీరు ఎమెండ్‌మెంట్స్ ఇస్తే బాగుంటుంది కదా.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—I have given so many amendments. I do not know what happened to their fate and my fate. ఎన్ని వున్నా Business Advisory Committee లో ఒప్పుకోలేదు. కలెక్టరుకు కోపరేటివ్ అధికారం ఇచ్చాను అంటారు. అది ఏమిటో చెప్పండి. Item 47—కోపరేటివ్ యాక్టు క్రింద.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మొత్తం Information ఇచ్చాము. I am not ready to say anything further.

Mr. Deputy Speaker :—He may not off hand give you any clarifications at this stage.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—He is the authority. He is the Revenue Minister.

Sri V. B. Raju :—It is a *viva voce* examination for the Minister in this House.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—కలెక్టరుకు ఏ అధికారాలో రెవెన్యూ ఆఫీసరుకు ఏ అధికారాలు వున్నాయో వారికి తెలిసివుండాలి.

Mr. Deputy Speaker :— But he is not able to refresh his memory now.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—List ప్రకారం చూస్తే వారికి వున్నట్లున్నాయి. P. A. కు కలెక్టరుకు అన్నీ వున్నట్లున్నాయి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ డిస్కషన్‌కు ఏదైనా ఒక పద్ధతి ఏదైనా చెప్పండి I suggest that I will put it on the agenda for the discussion in the Consultative Committee, if necessary.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కలెక్టరుకు ఏ అధికారాలు వున్నాయో చెప్పండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— బల్ల మీద పెట్టే కాగితాలు కాకుండా కొన్ని సందర్భాల్లో రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. ముఖ్యమైనవాటి మీద అభిప్రాయాలు తెల్పటానికి అవకాశం కల్గటంలేదు. ఎమెండ్ మెంట్స్ ఇచ్చినా కూడా రావటం లేదు.

Mr. Deputy Speaker :— Please raise that question in the Business Advisory Committee and get a solution.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—I will raise it. But it all depends upon the Leader of the House and the Speaker.

GOVERNMENT BILLS.

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND AGRICULTURAL LANDS (SECOND AMENDMENT) BILL, 1968

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move.

"That leave be granted to introduce." the Andhra Pradesh (Telengana Area Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 968,"

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వారు ఈ 47 వ Section కు సంబంధించి ఒక amendment తెస్తామన్నారు. కాని దానికి సంబంధించి total గా amendments తెచ్చారు, ఒక సంవత్సరం extension కు కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఈ యింతకుముందు తెస్తామన్న సవరణ ఏమైనది.

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ :—ఇది అప్పుడే చెప్పారు. Cabinet level లో discuss అవుతుందని చెప్పారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, దీనిని Cabinet ఒప్పుకున్నది. So this repugnancy may actually be there in relation to the Ceiling Act. Section 26 of the ceiling Act కు వున్నటువంటి provision లో వున్నటువంటి విషయాలకిన్ని ఈ restrictions కున్నూ, 48, 49 సెక్షనులలో వున్నటువంటి restrictions కున్నూ యివే పరస్పర విరుద్ధంగా వుంటున్నాయి ఏమో అని చెప్పి కొద్దిగా తొందరపడకుండా ఇప్పట్లో అవన్నీ examine చేసి అసలు

అవసరమా అవి, అంతకంటె అసలు 47 సెక్షను తీసివేసి దానికే corresponding గా వీటిని amend చేయమన్నారు. అంటే దాని ప్రభావం పడే విషయా లను amend చేయమన్నారు. అటు మన Regional Committee వారుకూడా చర్చించారు; ఇక్కడ Assembly చర్చలలో కూడా అది వచ్చింది. సరే అట్లాగా అనుకొంటే ఈ చర్చ ఇక్కడకూడా వచ్చింది. ఇక్కడా అక్కడాకూడా సీలింగు యాక్టులోని 26 వ సెక్షను క్రింద వున్నటువంటి prohibition వర్తే వున్నదో అది దీంట్లో ఈ సెక్షనులో వున్నప్పుడు అవి repugnant అవుతాయా? దానికి విరుద్ధంగా వుంటాయా లేదా అనే విషయం. ఇది చాలా చిన్న విషయం. But any how the Cabinet and the Chief Minister had impressed upon the Revenue Department that they should do it expeaditiously and without any delay.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—దానికి ordinance తెస్తారాండి?

శ్రీ పి. వి. రాజు:—లేదు లేదు. అది కొన్ని రోజులనుంచే ఉందనుకోండి. The Department has promised, the Secretary has taken up with the Law Secretary and both are sitting at it and they promised to do it as early as humanly poss ble.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :—అధ్యక్షా! ఒక విషయం ఈ Sec. 50 (B) గురించికూడా తెలంగాణా Regional Committee లో discussion చేయబడ్డది.

శ్రీ టి. లక్ష్మారెడ్డి :—ఈ 50 B సెక్షనుగురించి మంత్రిగారు ప్రవేశ పెడుతున్నటువంటి విధంగా ఈ రూపంలో కాకుండా అసలు 50 B లో కూడా రెండు దశలుగా, అంటే 21-2-1961 కి పూర్వం జరిగిన evaluation ఒక విధంగా, దాని తరువాత నేటివరకు జరిగిన evaluation ఒక విధంగా చూస్తూ అంటే, తరువాత జరిగిన వాటిని సీలింగ్ యాక్టుకు భిన్నంగా, కాకుండా దాని లోనున్నటువంటి విధంగా ఆ సీలింగు యాక్టుకు లోబడి అని Sec. 50 (b) ని సవరించడానికి ప్రతిపాదించాలని Regional Committee unanimous గా పోయిన సమావేశంలో తీర్మానం చేసినది. అయితే ఈ రూపంలో ఎట్లా వస్తున్నది ? . అసలు regional committee తీర్మానం ఏమైనది? అయితే 47 వ సెక్షను గురించి మంత్రిగారు 47 గురించి త్వరలో 50B ని గురించి regional committee తీర్మానం మాత్రం సమగ్రంగా unanimous గా ఈవిధంగా, ఈ రూపంలో వుండని నేను చెప్పాను.

శ్రీ పి. వి. రాజు :—దీనిని చర్చించిన తరువాత మళ్లీ చర్చించడం అనవసరం.

Mr. Deputy Speaker: He has protested that–

శ్రీ పి. వి. రాజు :—శ్రీ లక్ష్మారెడ్డిగారు ఈ Sec. 47 ను తీసేసే రోజు వరకూ కూడా దీనిని extend చేయాలని; It must be without, actually

violating the present ceiling Act. నిజమే. దీనికి ఎందుకు ఆలస్యం చేయాలి ? ఇదంతా దీనితోపాటు అదికూడా examine చేయబడుతున్నది. బహుశః దానికి కూడా అవకాశం వుంటుంది.

Mr. Deputy Speaker :—It is all right.

శ్రీ వి.బి. రాజు :—ఎందుకంటే ఆరకంగా provision ఎట్లా పెట్టాలనేది, ఈ లోపల ఎందుకు ఇబ్బంది కలగాలని మన సభ్యులు కోరడంవల్ల నేను వెంటనే దీనిని తీసుకువచ్చాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telangana area) Tenancy and Agricultural Lands (Second Amendment) Bill, 1968"

The Motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH HOUSING BOARD (AMENDMENT) BILL, 1968.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker :—The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968".

The Motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH EXCISE BILL, 1968.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెడుతూ ప్రస్తుతం తెలంగాణాలో యిది వెంటనే అమలుకు తెస్తామని తరువాత prohibition ను ఎత్తివేసిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అమలుపరుస్తామని అన్నారు. ఈ విధంగా ఈ చట్టంలోని pro.isions లో కూడా వున్నాయి. ముఖ్యంగా ఈ బిల్లులో productions, manufacture తరువాత profession, levy cf duties అనేవి చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు దీనిలో వున్నాయి. అధ్యక్షా దీనిలోని 13 వ section లో "Not-withstanding any thing in sub-section (1) the Government may, by notification, direct that in such area as may be specified therein it shall not be necessary to take out a licence for the manufacture of liquor for BONAFIDE home consumption of the manufacturer అన్నారు. దీంట్లో bonafide home consumer ఎవరు ? Manufacturer కు definition ఏమిటో అందులో స్పష్టంగా ఏమీ లేదు. ముఖ్యంగా గ్రామాలలో నూటికి 95 మంది యిప్పుడు manufacturers గా తయారైనారు. వీళ్లకు లైసెన్సు అవసరం లేదని వాళ్లు ఒప్పుకొన్నప్పట్లో, కనీసం అందరూకూడా ఈ manufacturers క్రింద home consumption కు అవసరమని దానిని తయారుచేసుకొనేదానికి ప్రభుత్వమే యిస్తుందన్నట్లో ఈ

Excise Bill కు యిది ఎట్లా అనువర్తిస్తుందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పైగా యింకా క్లాజు 15 (1) ప్రకారంకూడా ముఖ్యంగా manufacturer అనే దానికి definition ఏమిటి అని కూడా ప్రత్యేకంగా దీనిలో ఏమి లేదు. కాబట్టి ఈ నాటు సారాకాచే వాళ్లందరూకూడా manufacturers క్రిందకు వస్తారు కాబట్టి దీనిలో ఏమాత్రంకూడా excise ప్రభుత్వానికి రాదు. వీరు కూడా దానిక్రింద లైసెన్సుతీసుకోవలసిన అవసరంలేదని నేననుకుంటున్నాను. తరువాత క్లాజు 15(2) లో "Provided that a person having a licence to draw toddy from an excise tree, may sell such toddy to a person licenced to buy toddy under this Act without obtaining a licence for such sale but subject to such restrictions and conditions as the Commissioner may, by general or special order, specify." అని ఉన్నది. దీని ప్రకారంగా గీసే వానికి permit యిచ్చిన తరువాత అమ్మే దానికి అతనికి licence లేకుండానే అమ్మగా యిప్పుడు లైసెన్సు వున్నటువంటి అతనికే వారు అమ్మాలని వుంది. ముఖ్యంగా ఈ కల్లు విషయంలో తాగేటటువంటి వాళ్లు ఎవరూ లేకపోతే కాని గీసేటప్పుడు కాని వానికి పరోక్షంగా అమ్ముకోనే అవసరం అవకాశం లేనపుడు tapper కు licence యిచ్చినప్పుడు యిటువంటి లైసెన్సు లన్నిటిని కూడా Co-operative Society లకు అమ్మేదానికి యివ్వాలని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అధ్యక్షా! యిక molasses వున్నాయి ఇవి చాలామటుకు తక్కువగా వున్నాయని. వాటి production యిదివరకే పడిపోయినదన్ని, ఈ production లేక పోవడానికి కారణాలు, molasses చాలక పోవడాన్ని గురించి మంత్రిగారు అనేక సార్లు సమావేశాలలో చెప్పారు అయితే ఈ molasses ను పరిమితిగా మీరు control చేయబోతున్నారు? వీటిని అనేక విధములైనటువంటి ఫెర్టిలైజర్సు క్రింద వుపయోగించి సరఫరా చేస్తున్నారు. కనీసం యికనైనా ఈ molasses అన్ని factary లకు ఎక్కువగా వచ్చేటట్లు చేసి తప్పని సరిగా డిస్టిలరీస్ ఎక్కువచేస్తే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. Clause 23 లోని sub-clause 'e' లో "in case of the toddy, in the form of a tax on each variety of excise tree from which toddy is drawn having due regard to the period during which such tree is capable of yielding toddy". అని అన్నారు. అంటే దీనిలో రైతు, ఏ owner అయినా కూడా అతనికి యిష్టంవుంటే taluq కు యిస్తానంటాడు, లేకపోతే లేదంటాడు కాని ఒకసారి తన willingness ఇచ్చేస్తే కనీసం దీనిని 17 మాసాలవరకు మళ్లీ revoke చేసేటటువంటి అధికారం లేదని చెప్పడం చాలా పొరపాటు. ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి అతను ఎప్పుడు కోరితే అప్పుడు యిస్తామనుకుంటే అప్పుడు యిచ్చే అధికారం అతనికి వుండాలి. కాని 17 మాసాల వరకు గీసే దానికి తన చెట్లకు యిచ్చేదానికి permission పొందడానికి అర్హత లేదని చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి ఎంత మాత్రం న్యాయమైనది కాదని ముఖ్యంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 26 వ క్లాజు లో "Recovery of duty under Section 24 from person other than the licensee in certain cases". అని అన్నారు.

లైసెన్సు యిస్తారు. కాని అతనికి లైసెన్సు వుందా లేదా అని ఆ చెట్లు కలిగిన వ్యక్తి ఎట్లా తెలుస్తుంది? ఒక్కొక్క సమయంలో కనుక వాడు కట్టక పోతే చెట్లు కలిగిన అతని దగ్గర మేము వసూలు చేస్తామని ఈ చట్టంలో ఆదేశించారు. కాని ప్రభుత్వంలో వున్నటువంటి సిబ్బంది ఏమి చేస్తున్నారు? తయారు చేసే వాళ్ల దగ్గర వసూలు చేయాలి కాని ఎవరో ఒక absentee land lords ఎవరైతే వుంటారో వారి దగ్గర "మీ చెట్లను గీసినారు కాబట్టి నీవు దీనిని కట్టుకోవాలి అని అడగడం, ఏ మాత్రం సబబు కాదు. అటువంటి పర్యవేక్షణ ఈ విషయంలో ఏమైనా వుంటే ఆ actual labour ఎవరో వుంటే నిజంగా ఎవరైనా ఆ చెట్లు గీసుకుంటే వారి దగ్గర వసూలు చేయాలి కాని, absentee land lords వున్నటువంటి గ్రామాలలో వారి దగ్గర వసూలు చేస్తామనడం న్యాయం కాదని ప్రభుత్వ దృష్టికి మరల తీసుకువస్తున్నాను. Rent to which the owner or person in possession of excise trees is entitled" tax క్రింద తీసుకున్న డబ్బు లో 50 per cent ఆ owner కి యిచ్చి 50 per cent తీసుకుంటే రైతు నష్టపడుతాడు. Therefore 75% of the tax should be given to the owner.

అధ్యక్షా! ఇంకో విషయం. ఈ schedule లో arrack యిచ్చారు. ఈ arrack విషయంలో rupees 8 per litre of the strenght of petrol' proof spirit పైన maximum rate of duty అన్నారు. ఒక్క litre (1 1/2 bottle) పైన ఈ proof spirit పైన tax 8 రూపాయలన్నారు. అయితే ఇది మామూలుగా తయారు చేయడానికి ఎన్ని bottles నీళ్ళు పోస్తారు? ఎంత percentage of arrack వుంటుది? దీనికి rate fix చేసారా? లేకపోతే త్రాగడానికి, ఆ రైతుకు supply చేసే rate తక్కువగా వుంటేనే తప్ప, ఇప్పుడు ఈ దొంగతనంగా దాస్తున్న సారాయి తగ్గాలంటే, ప్రభుత్వం యిచ్చే rate అయినా కొంత తగ్గివుండాలి. మంత్రిగారు తెలవిస్తూ distelleries నుంచి కూడా supply of సారాయి దాదాపు 40 paise కంటె ఎక్కువ లేని contract basis మీద యితర firms కు supply చేస్తూన్నామని అన్నారు. అందువల్ల distilleries నుంచి private వారికి యిచ్చేది 40 పైసలు per gallon అయినప్పుడు. ఒక్క litre పైననే 8 రూపాయల tax వేస్తే దీని అమ్మకం rate ఎంత? అది త్రాగే వారికి సక్రమమైన rate కు దొరుకుతుందా? అందుచేత దీనిని ప్రధానంగా మంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా! మా చిత్తూరు జిల్లాలోను, ఆంధ్ర ప్రాంతములోను, యిప్పుడు relax అయినా, prohibition వున్నట్లు ప్రభుత్వం అనుకున్నా, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కూడా కల్లు దుకాణాలు పెట్టారు. వాటిని కూడా auction పెడుతున్నారు. మా చిత్తూరు జిల్లాలో టెంకాయ చెట్లు తప్ప వేరే చెట్లు లేవు వాటికి Rupees 25 Per tree అన్నారు. టెంకాయ చెట్ల నుంచి ఎంత కల్లు వస్తుంది, ఎంత ఉత్పత్తి వస్తుంది అనే దృష్టిలోకి తీసుకోలేదు. తెలంగాణాలో వున్న వారికి టెంకాయ చెట్టు గురించి తెలియదు. టెంకాయ చెట్టు, తాడిచెట్టు ఒకే రకంగా వుంటాయి. కాని తాడి చెట్టుకు ఎంత వస్తుంది? What is the quantity of the toddy that is tapped from a date tree? టెంకాయ చెట్టు నుంచి రోజుకు ఒక బుడ్డి కల్లు కంటె ఎక్కువ రాదు. టెంకాయ చెట్టు, తాడి చెట్టు ఒకే రకంగా కనిపిస్తుందని చెట్టుకు రూ. 25/ లు tax వేస్తే

ఆయొక్క అమ్మకం rate ఎంత వుంటుంది? Consumer కు అందుబాటులో వుంటుందా? ఈ విషయాన్ని గమనించి తప్పని సరిగా ఆ rate ను తగ్గించాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

అతి ముఖ్యమైన విషయం ఇంకోటి వుంది అధ్యక్షా! In the condition prescribed for Permits and Licences provisions should be made for providing accommodation to the Excise Officers by the Licencesee at the licenced premises on the payment of rent or other charges for such accommodation at or near the licenced premises and the payment of the costs, charges and expences.... అన్నారు. ఈ విషయంలో పూర్తిగా contractor పైననే, ఈ సిబ్బందికి కావలసిన సరఫరాలు, సౌకర్యాలకు అయ్యే ఖర్చు అంతా ఈ licence దారే భరించాలంటే. ప్రభుత్వం ఎందుకు యిది పెట్టిందో ఈ contract దారు చేతులో నలిగి పోవాలో అర్థం కావడంలేదు. ప్రభుత్వానికి అయ్యే ఖర్చులు ఆ contract దారే. licence దారే భరించాలంటే, ప్రభుత్వం దానికంటె మోసమైన పని ఇంకేమీ చేయదనుకుంటాను. వీటన్నింటి దృష్ట్యా, ఇన్ని కష్టాలతో కూడిన ఈ బిల్లును, అసలులో పెట్టడం కంటె, ఖచ్చితంగా prohibition scrap చేసి మామూలు పద్ధతిలోనే వుండే పద్ధతిని వుంచడం మంచిదని భావిస్తూ, ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:—అధ్యక్షా! ఈ బిల్లు అర్ధనారీశ్వర బిల్లు సగం prohibition వుంది. సగం excise వుంది. ఇది మగ కాదు, ఆడా కాదు, ఏమిటి అన్నది సభ్యులకే వదిలి వేస్తున్నాను. దానిని గురించి నేను ఏమీ చెప్పదలచుకోలేదు. మొన్న, ఆ మధ్య, Chief Minister గారు మాట్లాడుతూ "Willing to wound but afraid to strike". అని అన్నారు. అట్లా వుంది యిది. Prohibition కావాలని లోపల కోరిక వుంది ఆదబ్బు తీసుకుని ఖర్చు పెట్టాలని లోపల బాగా వున్నది. కాని ఎవరో, ఎక్కడో, ఏమనుకుంటారో అనే భయానికి అక్కడ prohibition అన్నారు. ఆ prohibition ఏమైనా మంచిగా వుందా? దానికి కూడా అక్కడ distilleries పెట్టుకోడానికి permission యిస్తున్నారు. ఎవరైనా individual త్రాగడానికి permission యిస్తున్నారు. కొన్ని agency areas పూర్తిగా దానిని తీసివేశారు. ఇక, అక్కడ నుంచి కల్లు తయారు చేసి, దానిని తెలంగాణాలో అమ్ముకోవచ్చు అని permissionయిచ్చారు. ఎక్కడో నెల్లూరులో తయారు చేసిన కల్లు తెలంగాణాకు రావాలంటె ఎట్లా వస్తుంది అధ్యక్షా! అంటే అర్థం కల్లు తయారుచేసే మీరు వారికి యివ్వండి అని చెప్పినట్లేకదా! ఇంత insincere గా ఈ బిల్లు ఎందుకు పెట్టాలి యిట్లాగా? నుబ్బరంగా, ధైర్యంగా prohibition తీసుకు వస్తే తీసుకురండి మొత్తం State అంతా కూడా లేదంటూరా త్రాగడాన్ని State అంతా కూడా చేయండి. అంతే గాని సగం యిక్కడ, సగం అక్కడ, అందులో sincerityలేకుండా, చిన్న, చిన్న chances యిచ్చి, ఈ prohibition అనే దానిని ఒక మూలనుంచి చంపేస్తూ, ఒక మూల prohibition వున్నదని చెప్పుకునే పరిస్థితులన్నీ తయారు చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ తెలంగాణా excise నుంచి దాదాపు

11, 12 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయము వస్తున్నవి: పోనీ మీ అందరి దగ్గర నుంచి ఈ డబ్బును మేము సంపాదిస్తున్నాం, మీమీద ఖర్చు పెడతాం. అంటే, మా Projects అన్నీ అక్కడే పడి వుంటాయి. డబ్బు మాకు కాగితం మీద అప్పు వ్రాసి యిస్తారు. అక్కడ prohibition ఎందుకు పెట్టాలి, ఇక్కడ మా అందరి నెత్తి కొట్టి డబ్బు ఎందుకు వసూలు చేయాలి? తీసుకున్నవాళ్ళు అక్కడ ఎందుకు ఖర్చు పెట్టాలి? అక్కడా, యిక్కడా కూడా రెండు చోట్ల పెట్టి రెండు చోట్ల కూడా free గా ఖర్చు పెట్టవచ్చు కదా? అవసరమైతే betterment leavy యో, ఇంకోటో, రక రకాల taxes పెంచుతూ, వున్నవారి వద్ద తీసుకోనడానికి భయపడి. లేనివారి నెత్తి కొట్టి డబ్బు సంపాదించి, ఒక భాగంలో ఖర్చు పెడుతూ, ఇటువంటి అసమర్థనీయమైన బిల్లును ఎందుకొరకు ప్రవేశ పెట్టారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత దీనిని ఉపసంహరించుకుని, circulation కు పంపిస్తే మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను. పోనీ వున్నది కూడా అంత మంచిగా వున్నదా అంటే — కొండా వెంకటరంగారెడ్డి గారు మొట్ట మొదట అబ్కారి చట్టాన్ని గురించి చెప్పినప్పుడు "tree for the tapper", అని ఒక principle పెట్టారు. Land for the tiller అన్నట్లుగా ఆ విధంగా వారు ఆ principle ను పెట్టి గీసే వాడికే ఆ చెట్టు మీద సర్వాధికారాలు వుండే పరిస్థితిలో, వారి నుంచి ఎక్కువ డబ్బు పుచ్చుకోకుండే పరిస్థితిని వారు యేర్పాటు చేసారు. రాను రాను ఆ principle పూర్తిగా అధోగతి అయిపోయింది సరిగదా, మిగిలింది ఏమంటే రోజు రోజుకు మనకు డబ్బు అవసరం అయినప్పుడల్లా tree tax పెంచుతూ పోతున్నారు. ఇప్పుడు ఆ tree tax ఎంత వరకు పెరిగిందంటే, మామూలుగా బ్రాండీషాపులోకి వెళ్ళి త్రాగడం చౌకగాని, కల్లు త్రాగడం చాలా ఖరీదైన పరిస్థితిని బీదవానికి తీసుకు వచ్చారు. త్రాగవచ్చు అన్నప్పుడు వారికైనా చౌకగా యిక్కడైనా దొరుకుతుందా అంటే, లేదు అదైనా పెద్ద పెద్ద డబ్బు ఉన్నవారికే concession తప్ప బీదవాడికి లేదు. పోనీ అమ్మే కల్లు అయినా మంచిది అమ్ముతున్నారా అంటే, ఎప్పుడైతే ఈ tree tax అధికంగా పెంచారో వాళ్ళు అసలు tree ని tap చేయడం మానివేశారు చాలామంది. ఏదో 15, 16 చెట్లు అక్కడక్కడ తీసుకుని tap చేస్తారు. ఒక కుండలో పోస్తారు, దానినిండా మూడు బానల నీళ్ళు పోస్తారు, క్లోరల్ హైడ్రోస్ కలుపుతారు, ఇంత sachrine కలుపుతారు, ఒకరోజు వుంచి ఆ తరువాత అమ్ముతారు. అది కల్లు కాదు అసలు. ఒక నిషా పదార్థంగా తయారైంది. దీనిని పట్టుకునేవారు లేరు. అబ్కారీశాఖ ఉద్యోగులు వున్నారంటే, వారిగురించి ఎంత తక్కువగా చెబితే అంత మంచిది. వారు ఎన్ని case లు పట్టుకున్నారు? Prohibition వారు ఎక్కడో రోడ్డుమీద త్రాగిన బీదవాడిని పట్టుకుంటారు, లేదా చిన్న చెట్లక్రింద దుకాణం పెట్టుకున్నవారిని పట్టుకుంటారు. అంతేగాని పెద్ద. పెద్ద contractors ను పట్టుకోలేదు. పట్టుకునే దమ్ములేదు. పట్టుకునే ఉద్దేశంకూడా లేదు. ఈ విధంగా adulterated కల్లు అమ్ముతూ బీదవారికి చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు. చౌకగా అమ్మరు. అమ్మేది చాలా adulterated కల్లు

అమ్ముతూ వారికి పూర్తిగా అన్యాయం చేస్తున్నారు. కీర్తి శేషులు గౌతు వెంకట్రావుగారు toddy Tappers కు Co-operative Societies అనే principle పెట్టి వారున్నంతకాలం నెమ్మది, నెమ్మదిగా దానిని extend చేస్తూ పోయారు. అయితే రాను రాను ఏమైందంటే ఆ principle నుంచి వెనక్కు వెళ్ళినట్లయితే Co-operative Societies కు వ్యతిరేకం కాని అనుకుంటూ లేమో నని మేము చెప్పేటటువంటి welfare state కు వ్యతిరేకమౌంటారేమోననే ఉద్దేశంలో దానిని నాయకత్వం అట్లావుంచి, రోజూ దానిని, ఒకటో, రెండో పెంచే పరిస్థితి తీసుకువచ్చి ఆ principle ను extend చేయడం మానివేశారు. ఇంత వరకు పెద్ద, పెద్ద ఊళ్ళలో Hyderabad, వరంగల్ లాంటి చోట్ల పెద్ద, పెద్ద groups వున్నటువంటి ఊళ్ళలో Co-operative Societies లేవు. పల్లెటూళ్ళలో ఎక్కడో, అక్కడక్కడ పెట్టారు. మా వరంగల్ group వున్నది. దానిని విడగొట్టమని ఎన్నోరోజులనుంచి, represent చేస్తున్నాం. 32 గ్రామాలు, 42 గ్రామాలు వున్నాయి. వాటిని విడగొట్టి ఏ ఊరికి ఆ ఊరికి Co-operative Societies పెట్టండి అని ఎంత మొత్తుకున్నా, ఆ group, group లాగే వుంది. ఆ group, group లా వుండకపోతే excise Officers కు లాభాలు లేవు. పెద్ద group వుంటేనే వారికి పెద్దగా జేబులు నిండుతాయి. అందుచేత ఏదో ఒక కుంటిసాకు చెబుతూ ఆ groups ను విడగొట్టనివ్వరు. విడగొట్ట నివ్వకుండా, ఆ పల్లెటూళ్ళకు ఇవ్వకుండా కాపాడు కుంటూ వుంటారు. ఎంతవరకు అయితే పెద్దపెద్ద గ్రూపులను విడగొట్టి గ్రామగ్రామాలలో కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇవ్వరో అంత వరకు దీన్లో జరిగే అన్యాయాలు జరుగుతూనే వుంటాయి. పోతే ఉద్యోగుల అధికారాలు ఇప్పుడుంన్న శాస్త్రీయ పద్ధతి వున్న అధికారాలు చాలక ఇంకా పొడిగించినట్లున్నారు. మా వూళ్ళో ఒక foreign liquor దుకాణంవుంది. అందులో మీరు గ్రామంలోకి వెళ్ళిన యువకుల complaint ఏమిటంటే ఆ seal తీసి చాటుగా ఉంచటం తిరిగి మళ్ళీ సీలు బిగించేస్తున్నారని 3/4 వంతు illicit liquor అందులో వుంటుంది. ఎక్సైజ్ ఆఫీసర్లు అటువంటి కేసులు పట్టుకోరు. అసలు వాళ్ళకు పట్టుకోవాలని interest లేదు. వాళ్ళు లక్షలు, కోట్లు సంపాదించి పెద్ద పెద్ద బంగళాలు కట్టుకొని కొడుకు లను విదేశాలకు పంపించి పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివించుకుంటున్నప్పుడు హఠాత్తుగా వాళ్ళకున్న source తీసేస్తే పాపం వాళ్ళు ఎట్లా బ్రతకాలి. అందుచేత వాళ్ళు అటువంటి కేసులు పట్టుకోరు పోనీ, ఏదైనా flying squads ను పంపిస్తారా అంటే, అదీ లేదు. flying squad లో కూడా ఎటువంటి వారుంటారో చెప్పలేమనుకోండి! ఏదో కొంతలో కొంత check ఉంటే బాగుండేది కాని foreign liquor shop కు వెళ్ళి వాళ్ళు correct liquor దొరుకుతుంది అన్న వాళ్ళు లేరు. అంతా illicit liquor ఆ illicit liquor కూడా అదే foreign shop లో ఇంటి వెనకాల తయారు చేస్తారు. వేరే ఎక్కడి నుంచో తీసుకరావలసిన అవసరం కూడా లేదు. వాళ్ళే అక్కడ manufacture చేస్తారు; bottles లో పోస్తారు. సీళ్ళు వేస్తారు. అమ్మేస్తారు. ఒక్కొక్క సీసా 7 లేక 8 రూపాయలకు అమ్ముతారు. ఆ వచ్చిన అధికలాభాలు వాళ్లోకొంత వీళ్ళో

కొంత పంచుకుంటున్నారు. ఇది ఎంత తొందరగా prevent చేస్తే అంత health కు మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే congested areas లో దుకాణాలు పెట్టకూడదు అని అబ్కారి Act లో వుంది. అయినప్పటికి ఇప్పుడున్న దుకాణాలన్నీ congested areas లోనే వున్నాయి. అబ్కారి ఆఫీసర్లు మామూళ్ళు తీసుకొని వూరుకుంటారు. ఏ విధమైన action తీసుకోరు. దీనివల్ల ఆ చుట్టు ప్రక్కల ఇండ్లవాళ్ళకు ఇదొక పెద్ద problem అయిపోయింది. నా dispensary ముందే ఒక పెద్ద shop వుంది. సాయంత్రం అయ్యే సరికి అక్కడ పెద్ద గందరగోళం. అది నాకో పెద్ద problem అయిపోయింది. దీని కోసం అక్కడ అల్లర్లు ఎక్కువ జరిగితే 144 వ సెక్షను పెట్టి ఆ దుకాణం ఓనర్ను పూర్తిగా నాశనం చేసి 15 రోజులపాటు దుకాణం తీయవద్దు అన్నారు. Compensation ఇవ్వలేదు. పైగా అతని మీద కేసు పెట్టారు. అసలు మొదటే ఆ దుకాణం అక్కడ పెట్టనివ్వకుండా వూరిచివర పెట్టిస్తే ఈ పంచాయతీలే వుండవు కదా ! ఒక Law pass చేసిన తర్వాత దానిని strict గా అమలు చేస్తే బాగుండేది. ఈ అబ్కారీ మంత్రిగారు వెళ్ళి inspection ఎందుకు చేయరు ? వారు వెళ్ళి చూడకుండా మా ఆఫీసర్లు ఇట్లా వ్రాశారు అంటే నేను చెప్పేదంతా కూడా దండగేనా ? అంచేత ఈ విషయంలో కొంత శ్రద్ధ తీసుకొని వూరిమధ్యలో వున్న దుకాణాలను వూరి చివరిలో పెట్టిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ విధంగా చూసినా ఈ బిల్లులో అనేకమైన లోపాలు వున్నాయి దీన్ని circulation కు పంపించి తిరిగి తీసుకవస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు ఈ చట్టం ఎందుకు తెస్తున్నారో aims and objects లో చెప్పారు. ఇప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికీ మిగిలిన ఆంధ్రరాష్ట్రానికీ రెండు చట్టాలు వున్నాయి. ఈ రెండు చట్టాలను సమన్వయం చేసి ఒక చట్టం తేవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ చట్టాన్ని తీసుకవస్తున్నట్లు వారు చెప్పారు. ఐతే Objects and Reasons లో In other words, it extends to the Telangana Area immediately after it is brought into force, while it extends to the Andhra Area only as and when the Prohibition is lifted in that area, అని చెప్పారు కాబట్టి దీన్నిబట్టి మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేస్తాం అనే అభిప్రాయాన్ని గూడా ఇక్కడ పరోక్షంగా మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఇప్పుడే మూర్తిగారు దీన్ని అర్ధ నారీశ్వరిలావుంది అన్నారు. దీన్ని సరిగా చిత్రించాలంటే ఈమధ్య పానశాఖ నిర్వహిస్తున్నటువంటి ప్రతి మంత్రి కూడా ఒక బృహన్నలపాత్ర ధరిస్తున్నారనీ మనవిచేస్తున్నాను. ఐతే మహాభారతంలో బృహన్నల ఒక సంవత్సరంపాటు ఆ పాత్రను ధరిస్తే ఈశాఖను నిర్వహించే మంత్రులు అయిదేళ్లో, పదేళ్లో నిర్వహిస్తున్నారని నా అభిప్రాయం. అది ఇప్పుడు మన సత్యనారాయణగారు నిర్వహించడమనేది చాలా విచారకరం. గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో ఈశాఖ ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నదో చూస్తే — విజయవాడ నుంచి బందరు పోతూంటే, విజయవాడ నుంచి హైద్రాబాదు వచ్చేటప్పుడు కల్లులారీలు ఏవిధంగా కనిపిస్తాయో ఆవిధంగా అక్కడకూడా కనిపిస్తాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో, రెండు చట్టాలు సమన్వయంచేసి ఒకే చట్టం తీసుకరావాలనుకున్నప్పుడు మద్యపాన నిషేధాన్ని ఇవాళో రేపో రద్దుచేస్తామని వారు చెబుతున్నారు గనుక

కొంతకాలం ఆగి అప్పుడు సమగ్రంగా ఒక చట్టాన్ని తీసుకువస్తే బాగుండేది. అట్లా చేయకుండా తొందరపడి దీన్ని తీసుకరావడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తూ దీన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. పోతే మంత్రిగారు financial memorandum లో ఏమి చెప్పారంటే ఈ సిబ్బందికి ఎంతఖర్చు అవుతోందో వెంటనే చెప్పజాలము అని చెప్పారు. మరి ఈ చట్టాన్ని ఇప్పుడున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో ఒక చట్టంగా చేస్తే ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుందనే విషయం తెలియకుండా చెరువులో గేదెను పెట్టి బేరమాడినట్లుగా ఇప్పుడు మీరు ఈ చట్టాన్ని పాసు చేయండి, ఎంతఖర్చు అవుతుందో తర్వాత చెప్తాము అనే పద్ధతి మంచి పద్ధతి కాదు, ఎంత ఖర్చు అవుతుందో చెప్పే పరిస్థితులలో దీన్ని తీసుకువచ్చినట్లయితే మేము సరైన సూచనలు చేయడానికి వీలవుతుంది. పోతే మూర్తిగారు చెప్పినట్లు అధికారులకు ఎక్కువ అధికారాలు దత్తం చేస్తున్నారు. లైసెన్సు తీసుకున్నవారు ఏకారణాలచేత నైనా shop పెట్టుకోలేకపోతే వారి దగ్గర కూడా excise duty collect చేయాలని నిబంధనలో వుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వం విపరీతమైన hardships కలగజేస్తుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఆదాయం లేకపోగా వ్యాపారస్థులకుకూడా ఎటువంటి ప్రోత్సాహం లేకుండా పోయింది. కాబట్టి ఈ అధికారులకు ఇచ్చిన అధికారాలను సవరణ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి బిల్లును తీసుకు వచ్చేటప్పుడు public opinion కు ఎందుకు పంపించరు? ఒక పర్యాయము Parliament లో అనుకుంటాను ఒక సభ్యుడు చెప్పినారు — ఎవరో poison తీసుకొని చనిపోవాలని ప్రయత్నంచేస్తే ఆ poison కూడా adulterate అయిపోయి అతను చావకుండాపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది అని చెప్పినారు. Foreign liquor లో గానీ, country liqnor లో గానీ adulteration ఎంత ఎక్కువగా జరుగుతున్నదో తెలియనిదికాదు. కనుక adulteration లేకుండా సరైన సరుకు ప్రజలకు supply చేయాలనే ఉద్దేశ్యం మీకువుంటే మద్యపాన నిషేధం వున్నచోట, లేనిచోటకూడా వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని సరైన ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయకుండా ఈ బిల్లును తీసుకవస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా మించిపోయిందిలేదు. కనుక తొందరపడి ఇప్పుడే ఈ బిల్లును pass చేయాలనే మొండి పట్టుదల చూపకుండా దీన్ని public opinion కు పంపించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అటువంటి సద్బుద్ధి మీకు కలుగచేయాలని వెంకటేశ్వరస్వామిని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— వెంకటేశ్వరస్వామిని కాదండి! సత్యనారాయణమూర్తిని కోరండి!

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు అన్నవరం సత్యనారాయణమూర్తిగారే సాక్షాత్తు ఇక్కడ వున్నారు. వారిని ఈ సవరణలు చేస్తూ వేరే బిల్లును తీసుకరావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నారాయణమూర్తి (పెద్దాపురం) :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఆదాయాన్ని పెంచడానికి ఉద్దేశించినట్లుగా చెప్పబడుతోంది.

శిక్షలు, అధికారాలు పెంచడానికికూడా దీనిలో చెప్పబడింది. కాని ఆంధ్ర ప్రాంతంలోను, తెలంగాణా ప్రాంతంలోనూ 2 చట్టాలను ఏకీకరణ చేసేటప్పుడు ఆంధ్రలోవున్న మద్యపాన నిషేధాన్నికూడా తొలగిస్తే బాగుండేది. ఆ విధంగా చేయకుండా రేట్లు పెంచుతున్నారు. కల్లుగీసుకొనే చెట్లమీద లోగడే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రేట్లు పెంచబడినవి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఆ రేట్లు ఎక్కువగా వున్నాయి గనుక తెలంగాణా ప్రాంతంలోగూడా కొత్తగా ఇప్పుడు రేట్లు పెంచుతున్నారు. ఇది ఒక చోట ఏమో రేట్లు పెంచడం, అక్కడ ఎక్కువ ఉన్నదని ఇక్కడ పెంచడం, ఇక్కడ ఎక్కువ ఉన్నదని అక్కడ పెంచడం ఇటువంటి పరిస్థితి వస్తున్నది. మేము ఒక maximum fix చేశాము ఒక limt పెట్టామని అన్నాము కాని అది విధించము అని చెప్పుతున్నారు. కాని వాస్తవంగా maximum విధించబడుతుంది. తరువాత ఈ కల్లు గీసేటటువంటి చెట్ల మీద రేట్లు పెంచడం అంటె చాలా అన్యాయము. ఒక ప్రక్క మీరు మద్యనిషేధం పేదవారి ఉపయోగం కోసం అని చెప్పుతున్నారు. ఇప్పుడు కల్లు అనేటటువంటి దాంట్లో ఆహార విలువ ఉన్నది, పేదవారు వాడేటటువంటిది న్యాయంగా పన్ను లేకుండా ఉచితంగా ఇవ్వవలసినటువంటిది. అలాంటిది ఇప్పుడు పేదవారి మీదనే పన్ను పెంచేటటువంటి పరిస్థితి కాదు. తరువాత ఈ పన్నులు పెంచడంగాని లేకపోతే మరి అధికారాలు పెంచడం గాని శిక్షలు పెంచడం గాని దీనివల్ల అవినీతి, లంచాలు పెరుగుతాయేగాని దీనివల్ల ఏమీ ఉపయోగం లేదనే విషయం మనకు గత అనుభవము తెలియజేస్తున్నది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏమిటంటె, ప్రతి చోట ఆంధ్ర ప్రాంతములో తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారు. నెల వారి, వాళ్ళ contract ప్రకారం కేసులు ఇవ్వాలి. ప్రతి నెలా కూడా సారాయి అమ్ముకొనే చోట కొట్ల దగ్గర మామూళ్ళు వసూలు చేస్తున్నారు. అది మామూలుగా బయట దుకాణం పెట్టుకొని, table మీద గ్లాసులు అవిపెట్టుకొని అమ్ముకొంటె ఒక రేటు, లోపల పెట్టుకొన్నట్లయితే మరొక రేటు ఈ విధంగా వసూలు చేస్తున్నటువంటి విషయం అందరికి తెలిసినటువంటిదే. అంతేకాక, ఈ వేళ ఇంకొక మామూలు ఈ కల్లును కూడా food adultration act క్రింద sample తీసేటటువంటి పరిస్థితి కూడా కల్పించారు. మొన్ననే, యెలమంచిలిలో దొడ్డి రామచంద్రయ్య అనే ఆయన దగ్గర కల్లు sample తీసినారు. అంటె ఇప్పుడు ఇది వరకు ఈ Prohibition Department ఒక దానికే మామూలు చెల్లించుకొనే పరిస్థితి ఉంటె, ఈ వేళ Health Inspectors, Sanitary Inspeetors కు కూడా మామూళ్లు చెల్లించుకొనే పరిస్థితి వచ్చిందన్నమాట. తరువాత ఈ కాపు సారా, దీంట్లో రంగుకలిపి బ్రాందీ క్రింద, విస్కీ క్రింద సీసాల మీద labels తీసి అమ్ముతున్నారు అనేటటువంటి విషయం అందరికి తెలిసినటువంటిదే. తరువాత ఆ తయారు చేసినటువంటిది కూడా అశాస్త్రీయంగా తయారుచేయడంవలన అవి త్రాగేటటువంటి వారు అనారోగ్యానికి గురికావడం కొంత మంది చనిపోవడం జరుగుతున్నది. తరువాత, spirit త్రాగి, ఈ కాపు సారా త్రాగడం వలన అనేక మంది చనిపోయినట్లుగా అనేక చోట్ల వింటున్నాము, ప్రభుత్వానికి వార్తలు

కూడా వస్తున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో, ఈ వేళ అధికారాలు శిక్షలు పెంచడం వలన ఉపయోగం ఏమిటి అని అనుకుంటున్నాను, ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచి అధికారాలు లేక గాని, లేక చాలీ చాలని శిక్షలు లేక గాని ఈ నేరాలు పెరగలేదు. కనుక ఈ వేళ ఈ అధికారాలు, శిక్షలు పెంచినప్పటికీ కూడా ఉపయోగం ఏమీ లేదని అంటున్నాను. ఎందుకంటే 1965 లో మరి తుంపాలా factory నుంచి ఒక rectified spirit lorry గుంటూరులో బయలుదేరి హైదరాబాదుకు వస్తుంటే ఆ lorry ని పట్టుకొన్నారు. పట్టుకొనిన తరువాత, అది ఈ శాసన సభలో కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాబడింది. కాని, ఇప్పుడు పర్యవసానం ఏమిటంటె, ఆ distillery officer మీద, Excise Inspector మీద ఏదో punishment ఇవ్వబోతున్నారట. అసలు వాస్తవం ఏమిటి, అసలు ఆ factory నుంచి బయలుదేరడానికి కారకులు ఎవరు? factory యజమానులా? లేకపోతే ఈ Excise ఉద్యోగులా! కాని, అమ్మినవాళ్ళుగాని, కొన్నవాళ్ళుగాని శిక్షకు గురికాలేదంటే ప్రభుత్వము అధికారాలు ఏ విధంగా వినియోగిస్తుంది అనే విషయం మనకు అర్థం అవుతుంది. మరి factory management ను వదలివేసి, కొన్నటువంటివాళ్లను వదలివేసి కేవలం ఉద్యోగుల మీదనే చర్య తీసుకొంటున్నారంటే, వారి మీదనే శిక్ష విధించడం అంటె ఇది చాలా అక్రమం అయినటువంటిది. దీని వెనుక కూడా మరి ఒక విషయం ఉన్నది, ఒకవేళ ఈ Excise Inspector ను గాని, Distillery Officer ను గాని dismiss చేసినప్పటికీ ఫరవాలేదు. ఎందుకంటె దానివెనుకాల ఉండేటటువంటి వ్యక్తులయొక్క పరిస్థితి ఆలోచించినట్లయితే, వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు పోయినప్పటికీ ఫరవాలేదు అని వాళ్ళయొక్క బలోపేతం మీదనే ఈ వ్యాపారం అంతా సాగుతున్నది. కనుక ప్రభుత్వ అధికారాలు ఈ విధంగా దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి అనేది చూచినప్పుడు, ఈ వేళ అధికారాలు పెంచినంత మాత్రం చేత, శిక్షలు పెంచినంతమాత్రంచేత ఉపయోగం ఏమిటి అనే విషయం కూడా ఆలోచించవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దానివల్ల ఉపయోగం ఏమీ లేదు. రెండవది, ఈ రోజు ప్రభుత్వానికి రావలసినటువంటి ఆదాయం అంతా కూడా private వ్యక్తుల చేతుల్లోకి పోతున్నది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం ఏమో నష్టపడుతున్నది. Private వ్యక్తులేమో లాభము పొందుతున్నారు. మరొక ప్రక్క అవినీతి పెరిగిపోతున్నది, లంచాలు పెరుగుతున్నాయి, ప్రజలఆరోగ్యము చెడిపోతున్నది. మరొక ప్రక్క చట్టధిక్కరణ అనేటటువంటిది పెరిగిపోతుంది. ఇదంతా ప్రభుత్వానికి తెలిసికూడా ఈలాగు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నదంటె దీనికంతకూ కూడా ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ వేళ మన ప్రక్కన ఉన్న మైసూరు రాష్ట్రంలో ఈ వేళ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా ఉన్నటువంటి నిజలింగప్ప ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా మద్యనిషేధాన్ని తొలగించారు. ఆలాగే మరికొన్ని రాష్ట్రాలలోకూడా తొలగిస్తున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఇంకనూ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, తెలంగాణాలో మద్యనిషేధం లేకపోయినప్పటికీ, ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఇంకా కొనసాగిస్తామని అనేటట్లయితే, ఇది అర్థం లేనటువంటివిషయం అనేది ప్రభుత్వము ఆలోచించవలసియున్నదని నేను కోరుతున్నాను. మరొక ప్రక్క ఏమో కొత్త distilleries కడుతూనే ఉన్నారు. కొత్త

distilleries కు permission కూడా ఇవ్వబోతున్నారు. ఉన్నటువంటి distilleries కు deposit శక్తిని పెంచడానికి కూడా permissions ఇస్తున్నారు. ఇదంతా చేసినప్పుడు అర్థం లేనటువంటి ఈ నిషేధాన్ని తొలగించడంకంటె మరొకమార్గం లేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వము ఈ విషయాన్ని పునరాలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా molasses controls ఈ బిల్లులో తీసుకున్నారు. ఈ molasses మీద control అంటె, Sugar Factory లో ఉండేటటువంటి molasses టన్ను ఆరు రూపాయలు చిల్లర అమ్ముతున్నారు ఈవేళ, రు. 6-75 కు అమ్ముతున్నారు. కాని ఈవేళ బయట ఒక పీపా ఖరీదు చూచినట్లయితే ఒక Sugar బస్తాకు సమానంగా ఉన్నది. ఇంకొకప్రక్క ఈవేళ ఆంధ్రదేశంలో చాలా ఖండసారి Sugar factories లో ఉండేటటువంటి molasses మీద ఈరోజు వరకు control లేదు. Control లేనిదానివలన ఒక ఖండసారి factory లో తయారయ్యే టటువంటి ఒక పంచదార బస్తా ఎంతో ఈ వేళ ఒక molasses పీపా కూడా అంతే ఖరీదుకు అమ్మబడుతున్నది.

(శ్రీ) వి. సత్యనారాయణరావు :—ఖండసారిమీద control ఉన్నదండి, లేకపోలేదు.

(శ్రీ) వి. నారాయణమూర్తి :—సరే, అందువల్ల, ఈ పరిస్థితి ఏమి తెలియజేస్తుందంటె, ఈవేళ బయట ఏ ధరకు అమ్ముతున్నదో, private వ్యక్తి లాభము పొందేదానికి కాకుండా ఈ వేళ fon రు. 6-75 లకు మాత్రం ఈ వేళ control విధించి బయట మరి 200, 250 రూపాయలువరకు molasses అమ్ముతూ ఉంటె ప్రభుత్వము దీనిని చూస్తూ ఊరుకోవలసిన పనిలేదు. దీనిమీద పెంచండి. ఆదాయము ఎక్కువ వస్తుంది, దీనిమీద tax ఎక్కువ వేయండి. ఈ molasses అంతా ఎక్కడ పోతుందో ప్రభుత్వానికి తెలుసు. తెలియని విషయం కాదు. కేవలం ఇదంతా సారాకు పోతుందని తెలుసును. అందువల్ల దీనికి demand పెరిగిపోయింది ఈవేళ. అందువల్ల మీరు molasses మీద ఈ tax ను అధికంగా పెంచడం వలన ప్రభుత్వానికి మరింత ఆదాయం రావడానికి అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి ఈ విషయాలన్నింటిని కూడా ప్రభుత్వము ఆలోచన చేసి ఈ బిల్లును సమగ్రమైనటువంటి బిల్లుగా తీసుకువచ్చి, ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి మధ్యనిషేధాన్నికూడా తొలగించవలసిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, డబ్బు అవసరంఉన్నదికాబట్టి తమయిష్టం వచ్చినట్లు బిల్లుతేవడం యీ ప్రభుత్వానికి అలవాటయిపోయింది. ఈమధ్య ఒక G. O. issue చేయడంవల్ల హైకోర్టులో దాదాపు రెండుమూడువందల ముస్తాజర్ల రిట్ పెటీషన్ను పెట్టడంవల్ల stay వచ్చింది. దానిని పురస్కరించుకొని యీబిల్లు తెచ్చారాఅని అనిపిస్తోంది. మధ్యనిషేధం ఆంధ్రప్రాంతంలో కూడ తీసివేయాలని కాంగ్రెసుపక్షంలోని శాసనసభ్యులకుకూడా ప్రతిపాదించినా మొరార్జిగారు చెప్పారని మానుకొన్నారని తెలిసింది. కాని ప్రొహిబిషన్ ఆంధ్రప్రాంతంలోకూడ ఎత్తివేయబోతున్నామని వారిఉపన్యాసంలో వినిపిస్తోంది. ఆప్రకారం 6 మాసాల్లోనో, ఒకసంవత్సరంలోనో బిల్లుతెచ్చేముందు ఈబిల్లు

తెచ్చే అవసరంలేకుండె. ఆంధ్రప్రాంతంలో [illegible] వ్యుడు సమగ్రమైన intigrated bill తెస్తె బాగుండేది. కాని, [illegible] ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యపాననిషేధం తీసేసిన తరువాత [illegible] ఈ [illegible] [illegible] చ్చారు. వారికి డబ్బుఅవసరం ఉందికాబట్టి ఒక [illegible] తేవాలి. [illegible] తేవాలి అనే అభిప్రాయంతో తెస్తున్నారు. [illegible] అసెంబ్లి [illegible] సెషన్‌లోనూ taxation bills యింతకంటె [illegible] పెట్టలేదు—తెలంగాణాప్రాంతంలో మాత్రం కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు [illegible] తాళ్ళపన్ను పెంచేటప్పుడు త్రాగేవాడే పెట్టుకుంటాడు తాళ్ళపన్ను అన్నారు. వారి అడుగుజాడల్లో ఈమంత్రిగారు నడుస్తున్నట్లున్నారు. ఇప్పుడు ఈ tree levy పెంచడం శోచనీయం. రు. 1-50 లు యిస్తున్నారు చెట్టుకు – [illegible] వచ్చే పరిస్థితిలో వారిలో గీత పారిశ్రామికులకు పట్టేదార్లకు పడకపోయిన పరిస్థితిలో మహాఫూజ్ పెట్టి రు. 1-50 లు లెక్కకట్టి అనే పరిస్థితి తెస్తున్నారు. [illegible] తాలూకా రాంపురం గ్రామంలో అక్కడ పెట్టందార్లు [illegible] గీతపారిశ్రామికులకు చెట్లు యివ్వనందుకు అబ్కారీ [illegible] [illegible] మహాఫూజ్ ప్రకటించారు. మహాఫూజ్ పెట్టినప్పుడు [illegible] ఊరిలో ఉన్న రైతులందరికి-మీకువచ్చేది రు. 1-50 లు, [illegible] [illegible] వంద, లాభం పొందుతున్నారు కాబట్టి రైతులందరూ ఒకటికావాలి, మహాఫూజ్ పెట్టాలని అనుకున్నారు. రాంపురం గ్రామంలో గీత పారిశ్రామికులు ఉద్రేకంలోవచ్చి నాలుగయిదు ఎకరాలలో నరికేశారు. గీతపారిశ్రామికుల పట్టేదార్లకు వచ్చినతగాదాలవల్ల యిది జరుగుతోంది. ప్రభుత్వము యిది గ్రహించాలి. తాటిచెట్టుకు రు. 15 లు ఈతచెట్టుకు రు. 10 లు వసూలుచేయ బోతున్నారు. అబ్కారీ లెక్కకు మించి 10 యింతలు పారిశ్రామికులు దొంగతనంగా గీసుకొంటూ మామూళ్లు ద్వారా Excise Office కు డబ్బు ఇచ్చుకొంటున్నారు. క్రిందనుంచి మీదివరకు సక్రటేరియట్ లెవెల్ వరకు వాటాలు ఉంటున్నవి. ఒక్కొక్క గ్రామంలో 400 చెట్లు వీరి లెక్క ప్రకారం ఉంటే యింకొక 400 చెట్లు దొంగతనంగా గీసుకొంటున్నారు. ఈ 400 tree taxation ఎక్కడికి పోతోంది? ఇది అబ్కారీ అధికారుల చేతుల్లోకి పోతోంది. కనుక tree taxation పెంచడం వల్ల ఉపయోగం లేదు. పర్కాల్ తాలూకాలో ఏ ఊరిలో చూసినా 300, 400 కంటె తక్కువలేదు. Complaint చేస్తే information యిస్తారు. తెల్లవారేసరికి నోట్లు క్రింద పడిపోతాయి. అబ్కారీ కరప్షన్ పెరిగిపోయింది. రావలసిన ఆదాయం పూర్తిగా ప్రభుత్వానికి రావడం లేదు. మధ్యన మధ్యన అబ్కారీ సిబ్బంది, పోలీసులు తింటున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో taxation పెంచుతున్నారు. సారా లీటర్ రూ. 8 లు చేస్తున్నారు. దొంగసారా కాపుసారా తయారవుతోంది. కట్టుదిట్టం చేసి అది అమ్మకుండ చేస్తే బాగుండేది. బ్రాంది షాపు విషయంలో జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సులో పెట్టుతున్నారు. ఇంకా కూడ దొంగతనంగా ప్రతి తాలూకాలో అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఎంతో నష్టం కలుగుతోంది. దొంగతనంగా ప్రజలు త్రాగే అలవాటయి.

ప్రభుత్వ ఆదాయం పోగొట్టుకొంటూ, యిప్పుడు యీ విధంగా taxation పెంచినంత మాత్రాన లాభంలేదు. Taxation పెంచితే దానివల్ల కరప్షనే ఎక్కువగుతుంది. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరగదు. దొంగతనంగా గీయటం ఎక్కువై గవర్నమెంటుకు ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. గంజాయి చెట్లు ఉన్నవి. మెరప తోటలు ప్రతి తోటలో గంజాయి మొక్కలు ఉన్నవి—తెలంగాణాలో పట్టుకునే నాథుడు లేడు. గంజాయి మామూలై ప్రతివారు త్రాగే అలవాటు అవుతోంది. గట్టి చర్యలు తీసుకొని సరిగా ప్రొహిబిషన్ అమలు చేస్తే గాని లాభంలేదు. కల్లులో adulteration ఎక్కువై త్రాగేవారికి చాలహానికరంగా ఉన్నది. దీనిలో సింద్రి ఆమ్మోనియా ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనివల్ల lungs చెడిపోయి చాలమందికి T. B. వస్తున్నది. ఒకసారి పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉన్న కల్లును చూసినట్లయితే మనకు స్పష్టంగా కనబడుతుంది. అందులో సగం నీళ్ళే కాకుండా తేయాకు వేయడం, spirit కలపడం నా నా విధాలుగా చేసి పూర్తిగా త్రాగేవాడి అనారోగ్యానికి దారితీస్తున్నది కాబట్టి strict గా వాడి మీద అధికారులను నియమించి ఏ percentage లో ఆల్కహాలు ఉండాలనో దానికన్న ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు అమ్మకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ Act ప్రకారం ఆంధ్రలో గీసిన కల్లు తెలంగాణలో అమ్ముకోవచ్చునని యున్నది. వాడు ఎట్లా తెచ్చుకోవాలి? లొట్టి తీసుకువస్తే నురుగు ఎక్కువై కల్లు లోపలికి పోయే అవకాశం ఉన్నది. ఆంధ్రలో గీసిన కల్లు తెలంగాణాకు ఎట్లా వస్తుంది? విజయవాడలో తాటి చెట్లు ఉన్నాయి. కల్లు గీసుకొని రైలులో తీసుకురావాలి. మనుష్యులు తీసుకు వచ్చినప్పుడు మధ్యలో వాడికి ధూప్ అయితే త్రాగవచ్చు. అక్కడ మద్యనిషేధం. వాడు త్రాగడానికి వీలులేదు. వానికి లైసెన్సు లేదు. కాబట్టి యిది విచారించదగ్గ విషయం. ఎంత తొందరగా వీలు అయితే అంత తొందరగా మద్యనిషేధాన్ని ఎత్తివేయాలి. ఈ taxation ను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. Taxation ను పెంచడం కంటె taxation తగ్గించినట్లయితే ఎక్కువ collections రావడానికి అవకాశం ఉన్నదని, prohibition తొందరగా ఎత్తివేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, Excise గురించి దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు ఒకమాట చెప్పారు. ఇప్పుడు మా జిల్లా మంత్రి గారు వున్నారు గనుక ఆపేరు జ్ఞాపకం వచ్చినది. అమ్మా, మీరు ఎప్పుడైనా పాటలు ఎరుగుదురా అన్నారు. ఎరుగుదుము, పండు పాట ఎరుగుదుము, సీతాఅమ్మ వారి పాట ఎరుగుదుము అన్నారు. మీకు కొత్త పాట నేర్పుతాను. కల్లు పాట నేర్పుతున్నాను. నేర్చుకోమన్నారు. కల్లుపాటలు వద్దులెమ్మన్నారు. అందువల్ల Prohibition తయారు చేశారు. దాని ఫలితం ఏమిటి ? అప్పుడు ఊరు మొత్తానికి ఒకటే దుకాణం వుండేది. ఇప్పుడు ఇంటింటికి ఒక దుకాణం. ఈ Excise Bill ఎట్లాంటిది అంటే—ఆ పాత rules ఏవైతే ఉన్నాయో వాటన్నిటిని కలిపి అచ్చువేయిస్తాము అంటున్నారు. దానిలో పెద్ద వివాదం వున్నది. Prohibition అమలు జరపమని ఒకరు, అమలు జరపనక్కరలేదు, Excise నడపాలని

ఒకరు. ఇప్పుడు రెండు failures. Prohibition ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్నది. ఎవరికి ఎప్పుడు ఏమి కావాలంటే అది వస్తుంది. వీళ్ళకే కాదు. అడుగుడి ఇవ్వబడును అని బైబిల్ లో ఉన్నది. మనవారిని అడిగారు. ఇచ్చేవారు మన గవర్నమెంటు. టి. యస్. రాజుగారు పెద్ద కాంగ్రెసు నాయకుడు విజయడలో. వారికి ఇక్కడ పెద్ద స్థలం యిచ్చారు. ఎందుకు అంటే బ్రాందీ తయారుచేయడానికి. 'రమ్' అదేదో పేర్లు చెప్పారు నాకు తెలియదు ఆ సంగతి. ఇక్కడ unstarred questions లో reply లో వచ్చినది. ఈ బిల్లును గురించిన details చదవలేదు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— రమ్ taste చేసి చూడండి. చాలా బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కాంగ్రెసును వదలిపెట్టాము. పెద్దలంతా తాగడానికి వచ్చారు. దేముడు అనేవాడు ఉంటే—ఆ దేముడినికోరేది—నేనే కాకుండా సామాన్యంగా ప్రపంచంలో నీతిగా బ్రతికేవాడు ఎవడుకూడ తాగకుండా ఉండేందుకు ఆశీర్వదిస్తే సంతోషిస్తాను అని కోరుతాను.

Sri G. Sivaiah :—In many countries, people drink. Is it a sin?

Sri C. V. K. Rao :—Who said it is sin, Sir?

Sri K. Govinda Rao :—It is a sin if one drinks too much.

Mr. Deputy Speaker: Possibly the hon. Member is not serious in his observations.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నైతికమైన భావంతో ఉన్నప్పుడు దానికి అవహేళన ఎంత ఉన్నదో యిప్పుడు అసెంబ్లీలో చూపించడానికి నేను అందరిని allow చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా అడిగేవాళ్ళంతా ఒంటరిగా మిగిలిపోతారు. తక్కినవాళ్ళు వస్తారు. సమాజంలో ఉన్నదిగదా sin గావా అని sin కాని commit చేస్తున్నారు దానిని ఏదైనా ఒక దారిలో పెట్టి యిష్టం లేనివాళ్ళు అయినా దానితో ప్రభావితం కాకుండా చేస్తే నేను సంతోషిస్తాను. రెండు విషయాలు మాత్రం దీనిలో చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ బిల్లు చాల exhanstive bill. అందువలన Select Committee కి పంపిస్తే అక్కడ ఉన్నటువంటివారు legal గా గాని, యితర విషయాలలో ఉన్న అనుభవాలు ఉపయోగపరచుకొని, రెండుబిల్లులు కలుపుతున్నారు కనుక వివరంగా చెపుతారు. దీనిలో regulation కూడ ఉన్నది. కల్లుదుకాణాలు పెట్టేచోట ఎక్కడైతే పిల్లలు చేరుతారో, జనసముదాయం చేరుతుందో అక్కడ మాత్రం పెట్టకూడదని ఉన్నది. తక్కినవే అమలు జరుపలేరు. ప్రభుత్వం అదైనా జరపవలసిందని కోరుతున్నాను. ఇది పెట్టేటట్లయితే rules లో చిక్కులువస్తే పోలీసువాళ్ళు డబ్బు చేస్తున్నారు అన్నారు. Prohibition పెడితే rules లేకుండానే వాళ్ళు డబ్బు కాజేయడానికి వీలు ఉన్నది. అందువలన యిది చాల delicate ఒకరు తేల్చేదికాదు. మన రాజ్యం ఎవరిచేతిలో ఉన్నది అంటే తాగేవారి చేతిలో ఒకరికి ఉంటే అంతకన్న ప్రబలంగా రాజకీయపు హక్కు ఎవరి చేతిలో ఉన్నది

అంటే వ్యాపారం చేసే boot leggers ఉన్నారు. దుకాణాలలో అమ్మేవారు వాళ్ళచేతిలో ఉన్నదని చెబుతున్నాను. అది మంత్రులు స్వంతగా లేకపోయినా వారి influences ను వాళ్ళను కట్టుకోగలిగినటువంటి స్థితిలో వారి ప్రభావం ఉన్నది అది మరచిపోవద్దు. దానినేదైన నిషేధించగలిగినస్థితి ఉన్నది అంటే అది నడపవలసినవారు ఎవరు? మీ department. Excise department గాని, prohibition department గాని. కాని అసలు సమాజం అంతా prohibition department తో అవినీతి నేర్చుకోవలసినంత స్థాయికి వెళ్ళిపోయింది. ఈ Act ను regulate చేసే పద్ధతిలో ఉంచండి. క్రొత్తకుర్రవాళ్ళను నాశనం చేయకుండా ఉండేటటువంటి provisions ఏవైన ఉండేటట్లయితే ఉంచండి. త్రాగుతాము అని వాళ్ళు త్రాగుతూ ఉంటే లంచం యివ్వలేదు అనేపేరుతో కేసులు పెట్టకుండా ఉండేవని చేయండి. దారినపోతూఉంటే త్రాగేవాళ్ళ ప్రమాదం లేకుండా వాళ్ళు యిళ్ళకు వెళ్ళగలిగే స్వేచ్ఛ ఉండేందుకు main roads మీద, జనం క్రిక్కిరిసి ఉండేచోట లేకుండా చేయమని నేనుకోరుతున్నాను. దీనిని select committee కి పంపించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్షా, ప్రొహిబిషన్ మినిష్టరు గారు House లో పెట్టినబిల్లు అతుకుల బొంతగా కనబడుతున్నది. అతుకుల బొంత అంటే తెలంగాణావారికి తెలుసు. ఆంధ్రులకు తెలియదు. ఇక్కడ బొంతకు అన్ని మాసికలువేసి కప్పుకుంటారు. ఆ విధంగా ఎప్పుడో 60 సంవత్సరాలకు ముందు Hyderabad లో చేసిన Act లో నుంచి కొన్ని sections తీసుకొని, మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలలో ఉన్న Act లో నుంచి కొన్ని సెక్షన్లు తీసికొని యిదంతా తయారుచేసి అసలు ఈలాభాలు అంతా గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ కే చేసినట్లు కనబడుతున్నది. ఇప్పటికీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అంటేనే corruption అంటారు. Excise department అంతకన్న corrupted department అనిపేరు ఉన్నది అటువంటప్పుడు ఈ ప్రభుత్వము ఆలోచించకుండా ఈ అవకతవకలు చేయడం బాగా ఉండదేమోననుకుంటాను. ప్రజా రాజ్యం అన్నప్పుడు ప్రజలకు అనుకూలంగా ఉండాలంటే వారి opin;on మనం gain చేయాలి. Public opinion కు పంపించాలి. ఏదో మనం యిక్కడ కూర్చొని pass చేసుకుంటాము. ఆ తరువాత వాళ్ళపైనవచ్చే ఒత్తిడిలు, వచ్చేకష్టనష్టాలు మనకు తెలియవు. ప్రజలయొక్క opinion ముందు తీసుకోవాలి. ఏదైనా pass చేయాలి అంటేముందు, పంచాయితి కమిటీలు, జిల్లాపరిషత్‌లు, ఇంకా ఏవైనా private associations ఉంటే వాళ్ళందరిని పిలచి వాళ్ళందరి ముందుపెట్టి యిది మీకు నచ్చుతుందా లేదా అని ప్రజలకు నచ్చచెప్పాలి. ప్రజల విషయాలు మనం తీసుకువస్తున్నప్పుడు వాళ్ళకు నచ్చచెప్పాలి. నచ్చ చెప్పే బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉన్నదని నేను చెపుతున్నాను. ఆలోచించకుండా యిటువంటివి తీసుకురావడం బాగా ఉండదు. ఈ బిల్లు తెలంగాణాకు మాత్రం అప్లై అవుతున్నది. ఆంధ్రను పూర్తిగా వదలి పెట్టారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అయిన తరువాత ఆంధ్రకు తెలంగాణాకు ఉండాలి. ఇక్కడ తెలంగాణా వాళ్ళు ఏ బాధలైనా పడాలి. లాభాలు వాళ్ళతో పొందాలి.

ఆంధ్రలో మాత్రం ఏ కష్టం లేకుండా ఉన్నది. తెలంగాణాలో 16 కోట్ల రూపాయలు దీనిపై ఆదాయం వస్తున్నది. ఈ 16 కోట్లతో developmental programmes అనేకం మనం చేసుకోనడానికి అవకాశం వున్నది. ఈ బిల్లు తెలంగాణాకు మాత్రమే సంబంధించినది. ఆంధ్రలో పరిస్థితి వేరుగా వున్నది. ఒకే రాష్ట్రం అన్నప్పుడు యీ తేడా ఎందుకు వుండవలసివస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. ఇక్కడ వున్న 288 మంది సభ్యులలో 144 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులు సంతకాలు పెట్టి, ఆంధ్రలో దీనిని రద్దు చేయవలసిందిగా చెప్పారు. మొత్తం అపోజిషన్ సభ్యులు అంతా దీనిని రద్దు చేయమని చెప్పాము. ఇంత మంది సభ్యులు కోరుతున్నా ప్రభుత్వం త్రోసివేస్తున్నదంటే—యిది చాలా అన్యాయంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—ఆ సంతకాలు పెట్టింది మేము; వారు కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— గోవర్ధనరెడ్డి ధైర్యంగా మాట్లాడు తున్నాడు. వారికి ఆ మాత్రం ధైర్యం కూడా లేదు. 'మత్తు పదార్థాలు' అన్నారు. ఆ విషయం కూడా నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఈ కల్లు తయారు చేసేవారు, అమ్మేవారు, కంట్రాక్టర్లు యీ కల్లులో ఎంటిపంటి ఘండాలమైన పదార్థాలు కలుపుతున్నారో చెప్పలేము. త్రాగేవారు ఏ మాత్రం కూడా త్రాగలేకపోతున్నారు. ఎంతోమంది చనిపోతున్నారు కూడా. ఎంతమంది రోగులుగా అయిపోతున్నారో చెప్పలేము. అలాగే ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఇదంతా బీదవారిపైన పడుతున్నది. సత్యనారాయణరావుగారు చాలా మంచివారు. వారు యీ విషయాలను దృష్టిలోకి తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రతిదానికి కేంద్రం వైపు చూడడం మనకు అలవాటు అయిపోయింది, వారే మనకు దిక్కు. అట్లా గాకుండా, శాంతంగా కూర్చుని మన వనరులు. వాటిని ఏ విధంగా సంపాదించు కోవాలి, ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టాలి అనేది ఎందుకు ఆలోచించకూడదు ? మనకు వచ్చే ఆదాయం ఎందుకు పోగొట్టుకోవాలి ? వారి దయాభిక్షంపై మనం ఎంత కాలం ఆధారపడాలి ? మనం సెంటర్‌ను భిక్షమడుగుతూవుంటాము. వారు ఫారిన్ కంట్రీస్‌కు పోయి భిక్షమెత్తుతూ వుంటారు. ఇది పద్ధతి, మన స్టేట్‌ను ఏ విధంగా డెవలప్ చేసుకుందామనే ఆలోచనేలేదు యీ ప్రభుత్వానికి. అందువలన, దీనిని యీ విధంగా తొందరపడి చేసుకోవడంకంటే, పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపించడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను సెలెక్టు కమిటీకి కూడా పంపించాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయాన్ని తప్పకుండా మంత్రిగారు దృష్టిలోకి తీసుకుంటారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యీ బిల్లుయొక్క స్టేట్‌మెంట్ ఆఫ్ అబ్జెక్ట్సులో—మత్తుపదార్థాల ఉత్పత్తి రవాణా సక్రమంగా జరగాలని, దొంగసారా అమ్మకం తగ్గించాలనే ఉద్దేశంతో యీ బిల్లు ప్రతిపాదిస్తున్నామని చెప్పారు, బాగానే వుంది. అంతేగాక తెలంగాణా, ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో యూనిఫార్మిటీ ఉండాలనేదికూడా ఉద్దేశముగా చెప్పారు. అయితే, తక్కిన

విషయాలలో యూనిఫార్మిటీ అక్కరలేదా ? 150 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులు సంతకాలు పెట్టి మెమొరాండం యిచ్చారు. కనీసం సెలెక్టు కమిటీకి పంపించడం, పబ్లిక్ ఒపీనియన్ ఎలిసిట్ చేసుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. అదికూడా జరగలేదు. అంతేగాక, ఎక్సయిజ్ డిపార్టుమెంటు అంటే — దానికి మారుపేరు 'అవినీతి' అని దేశంలోని అందరికి తెలుసు. ఒక్కొక్క ఎబ్ ఇనస్పెక్టరు — పోస్టింగ్స్ ఫలానా చోట కావాలని, ఫలానా ప్రాంతంలో కావాలని పెద్ద రష్. చిన్నచిన్న వారిని పట్టుకుంటారు ; పెద్దవారిని వదిలిపెడుతూ వుంటారు. ఒక పద్యం గుర్తుకు వస్తున్నది. 'రాజు వ్యభిచారి అయిన రసికుడందురు

తాగి తందనాలాడిన భోగియందురు

మాట దప్పిన మంత్రాంగపరుడటందురు'....ఆవిధంగా

వున్నది. చిన్నవారిని పట్టుకుని వున్నవీ లేనివీ కేసులు పెడుతూ వుంటారు. పెద్ద వారితో లాలూచీపడి చూసికూడా ఊరుకుంటారు.

ఈ బిల్లుకు సంబంధించి విషయాలు వివరంగా గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ట్రీ టాక్స్ చాలా ఎక్కువగా పెంచారు. అసలే గీత పారిశ్రామికుల జీవనభృతి చాలా కష్టంగా వున్నది. వారికి తగు ఉపాధి కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వున్నది. అంతేగాక, ఉద్యోగులకు చాలా అధికారాలు యిచ్చారు. ఇదివరకు క్రింది ఉద్యోగులు లంచాలు పుచ్చుకుంటూ, చిన్న మొత్తాలతో పోయేది; ఇప్పుడు పెద్ద ఉద్యోగులకు పెద్ద లంచాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడుతున్నది. అంతేగాక శిక్షలు పెంచుతూ 'ఇంప్రిజెన్‌మెంట్ విత్ ఫైన్' అన్నారు. రెండు సంవత్సరాలు శిక్ష, పెద్ద మొత్తాలు జరిమానా వేస్తే ఆఫీసర్సుకు ఇంకా ఎక్కువగా సంపాదించు కొనడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది. డిఫరెంట్ పనిష్‌మెంట్ పెట్టడం బాగుండ లేదు. సెక్షన్ 20 లో టాపర్స్ చిల్డ్రన్‌ను దీనిలో పెట్టకూడదు అన్నారు. వారికి మొదటినుండీ అదే ఉద్యోగం కావడంవలన, వారు చిన్నప్పటినుండీ అందులో పెరగక తప్పదు. ఇది సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్‌డ్ సెక్టర్. లేకపోతే పెద్దవారైనతరువాత వారు తమ వృత్తిని సక్రమంగా చేసుకొనడానికి వీలు వుండదు. అందువలన, ఇది తొలగించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే క్లోజ్ చేసే పిరియడ్‌కు కౌంటర్‌కు రెమిషన్ యివ్వడం న్యాయం. ఆ ప్రొవిజన్ యిందులో లేదు. దానిని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. శిక్షలు పెంచడం, ట్రీ టాక్సు పెంచడం వుంది. కొన్ని కేసెస్‌లో ప్రతి ఒక్కరు పర్సనల్ కన్‌జంప్షనుకు మాన్యుఫేక్చరు చేసుకుంటే తప్పులేదు అన్నట్లుగా వుంది. పర్సనల్ కన్‌జంప్షను అంటే డివైడింగ్ లైన్ థిన్‌గా వున్నది...

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—తప్పు లేదని కాదు. సొంతంగా తయారు చేసుకునేవారికి పర్మిషను యిస్తే యివ్వవచ్చునని తప్ప....

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఆ డివైడింగు లైను థిన్‌గా వున్నదికాబట్టి ఇది కష్టసాధ్యమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది విపరీతమైన పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది కాబట్టి యీ బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ప్రొహిబిషనుగురించి సమగ్రమైన

యూనిఫారం బిల్లు తెద్దామనుకున్నప్పుడు — ఆంధ్రలో ఎక్సైజ్ మద్యనిషేధము వర్తింపచేయడం తీసేసినతరువాత ట్రీ టాక్సు సంపాదనను ఎస్టాబ్లిష్ చేయడం— అప్పటి ఆర్థిక మాంద్యం తక్కువ వుండవచ్చు, ఎక్కువ వుండవచ్చు— ఆ విషయం ఇప్పుడు బోధపరచడం బాగా లేదని మనవిచేస్తూ, దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (ఆలూరు):— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన మంత్రి గారిని మా ప్రాంతమునకు ఎక్సైజు నేరా మంత్రి అంటారు. అది వారి తప్పు కాదనుకోండి. అసలు ప్రభుత్వ పద్ధతిలోనే యీ విధానం కనబడుతోంది. ఇందాక డాక్టరుగారు చెప్పినట్లు అర్ధనారీశ్వరుడు మంత్రిగారు కాదు కాని అసలు ప్రభుత్వమే ఆ పద్ధతి అవలంబిస్తోందని నా నమ్మకం. ఆ విధానంలో వచ్చే యిబ్బందులు తరవాత చెబుతాను. ఇప్పుడు మన మంత్రిగారు చేయవలసిన పని ఎక్సైజు మంత్రిగా యీ ప్రాంతంలో ఇనకం ఇంప్రూవ్‌మెంటుకు చాల శ్రద్ధ తీసుకోవలసి వుంటుంది. మా ప్రాంతములో ప్రొహిబిషను పేరుతో [illegible]ను ప్రయోగము చేయడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసివస్తోంది. ఇటువంటి విధానాలు మామూలుగా ప్రభుత్వంలో చూస్తూనే వున్నాము. మంచి, చెడు రెండూ కూడ సైమల్టేనియస్‌గా జరుగుతూనే వున్నాయి. చక్కర వ్యవహారంలో కూడ చూడవచ్చు. 60 పర్సంటు వైట్ మార్కెటు, 40 పర్సంటు బ్లాకు మార్కెట్. అదేమాదిరిగా ఎక్సైజు డెవలప్‌మెంటు 40 పర్సంటు ఏరియాలో, ప్రొహిబిషను ప్రమోషను 60 పర్సంటు ఏరియాలో. ఈ పరిస్థితులలో ఏమి చేయాలనేది అర్థం కావడము లేదు. పూర్తిగా యీ ప్రొహిబిషను రద్దు చేస్తే మంచిదని నా వుద్దేశం. ప్రొహిబిషను రద్దు చేయాలనేవారు కూడ— ఈశ్వరీబాయిగారు కూడ చెప్పారు— కాంగ్రెసువారు జాస్తిమంది వున్నారు. నాకు తెలిసినవారు కూడ చాలమంది వున్నారు. వారంతా కూడ— మనస్ఫూర్తిగా విప్పు లేకుండా చెప్పమంటే ప్రొహిబిషను రద్దుచేయడానికే ప్రిఫర్ చేస్తారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— సంఖ్య చెప్పమనండి.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి:— అది కొంచం రహస్యం. పర్సనల్ మేటర్ అది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:— అందులో రావుగారు కూడ వున్నారా అని.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి:— సి. వి. కె. రావుగారు ఇంగ్లండులో వున్నప్పుడు వున్నారు, ఇప్పుడు లేరు. ప్రొహిబిషను ఎట్లా రద్దు చేయాలంటే— యాజ్ అ ఫస్ట్ స్టెప్ యిట్ యీజ్ రిపీల్డ్ ఇన్ ఆంధ్ర ఏరియా అని ఇందులో వున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వానికి దీనిని తీసివేసే ఉద్దేశం కనబడుతోంది.... తొందరగా తీసేయాలని నా కోరిక. ఎక్సయిజు అండ్ ప్రొహిబిషను సైమల్టేనియస్ యింప్లిమెంటేషనులో ఒక ప్రమాదం వుంది ఇక్కడ నుంచి బెజవాడ పోతుంటే పాలేరు దాకా దర్జాగా బ్రహ్మానందస్వాముల మాదిరిగా పోవచ్చు అక్కడ నుంచి ఎవరు పట్టుకుంటారో, ఏమోనని దాచిపెట్టుకొని, త్రాగిపోవలసి వస్తోంది. ఇటువంటివి లేకుండా ప్రొహిబిషను స్క్రాప్ చేస్తే మంచిదని నా వుద్దేశం.

గాంధీ సెంటినరీ అంటున్నాము. గాంధీగారి ఆత్మశాంతికే దీనిని తీసేస్తే మంచిదని చెబుతూ మనకు జనసంబంధ శాఖ వున్నది కాబట్టి దాని తరఫున గ్రామ గ్రామాల బాపూజీ భజన మండలులు ఏర్పాటు చేసి యీ ప్రొహిబిషను కెంపరెన్ను ప్రావగాండ చేయిస్తే మంచిదని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. శివయ్య:— వారు బాపూజీ అన్నారు గాంధిమహాత్ముడా లేక మన మంత్రిగారా?

శ్రీ ఓ. పాపిరెడ్డి:— నేషనల్ బాపూజీ కాదు; మన లోకల్ బాపూజీ.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు:— అధ్యక్షా! ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపించివుంటే బాగుండేదేమో. ఎందువల్లనంటే ఇది చిన్న అమెండుమెంటు బిల్లు మాత్రమే కాదు. చిన్న చిన్న అమెండుమెంటు బిల్లులు చెప్పకుండానే శాసన సభకు తీసుకురావచ్చు. కాని ఒక పాలసీ మీద బిల్లు పెట్టేటప్పుడు ప్రజల యొక్క ఉద్దేశాలు తెలుసుకున్న తరువాత పెట్టడం మంచిదేమో. రాష్ట్రంలో ప్రొహిబిషను పోవాలని కొంతమంది, ప్రొహిబిషను తెలంగాణాకు ఎక్స్‌టెండు కావాలని కొంతమంది – భిన్నాభిప్రాయాలు తెలుపుతున్నారు. అటువంటప్పుడు యీ ఎక్సయిజు బిల్లు మనం ఒక్క తెలంగాణాకే వర్తింపజేస్తామని చెప్పడంలో అర్థం లేదు. ఆంధ్రలో చేసిన బిల్లులన్నీ కూడ తెలంగాణాకు వర్తింపజేయాలని ఒక ప్రక్క చెబుతూ యీ బిల్లు మాత్రం తెలంగాణాకేవుండాలని చెబుతున్నారు. ప్రొహిబిషను డిపార్టుమెంటు విషయం చూస్తే షేక్స్పియర్ చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. ఫ్రెయిలిటీ దై నేమ్ యీజ్ ఉమన్ అని హామ్లెట్‌లో చెప్పారు. ప్రొహిబిషను డిపార్టుమెంటులలో కరప్షను అని చెప్పవలసివుంటుంది. ప్రొహిబిషను కంట్రోలు చేయలేకపోయాము. శాసనాలు చేస్తున్నాము. అమలుపెట్టగలిగితేనే శాసనాలు చేయాలిగాని నంబర్ లెస్‌గా శాసనాలు చేసి ప్రజల ముందు పడేస్తామంటే అర్థం లేదు. ప్రొహిబిషను పెట్టాము. ఎంతవరకు కంట్రోలు చేయగలిగామనేది ఆలోచించుకోవచ్చు. మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు, హైదరాబాదు నుంచి బెజవాడ పోతుంటే దాదాపు 20-30 మైళ్ల వరకు కల్లుదుకాణాల నుంచి వాసన వస్తూనే వుంటుంది. రోడ్డు మీద నడవలేము, కారులు పోలేవు. నిజంగా తాటి కల్లు అంత చెడు వాసన యివ్వదు, అందులో ఏ మందులో కలిపి, పులవబెట్టి, ఒకరోజున తీసిన కల్లును నాలుగు రోజుల వరకు పెట్టి, అందులో నానా ఛండాలం కలిపి యార్రక్ తయారు చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ తయారుచేయడానికి పర్మిట్స్ యిస్తున్నాము అంటున్నారు. మనం ఒక కొత్త క్లాసును తయారుచేస్తున్నాము అని చెప్పాలి. ఈ బిల్లు తెస్తామని అనుకునేటప్పటికి వందల, వేల అర్జీలు వచ్చాయి. మేము సారా తయారు చేస్తాము, మేము యార్రక్ తయారుచేస్తాము బ్రాంది తయారు చేస్తాము అని— మంత్రిగారికీ, ఎక్సయిజు మంత్రిగారికీ వచ్చాయి. అది అందరికీ తెలుసు. క్రొత్తగా ఒక క్లాసు తయారుచేసి, ఒక డిపార్టుమెంటు తయారుచేయడానికే యీ శాసనాలు చేస్తున్నామేమో అర్థం కావడంలేదు. ప్రొడక్షను, సేల్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అన్నారు. ఈ బిల్లులో తయారు చేయడం, దానిని

అమ్మడం — హోటళ్లలో అమ్మకాలను గూడ ఒక క్లాజు వుంది. ఏ హోటళ్లలో అమ్ము గలుగుతున్నారు? ఆంధ్రదేశంలో ఒక ప్రొహిబిషను సబిన్స్పెక్టరు వున్నారంటే వారి యిష్టం వచ్చినచోట యిష్టంవచ్చినన్ని పర్మిట్స్ యిస్తున్నారు. అది మంత్రిగారికి తెలియదా? మంత్రిగారుకూడా నిన్నటివరకు ప్రజలలో తిరిగినవారే కనుక బాగానే తెలిసి ఉండవచ్చును. Production, sale control చేస్తాము అంటున్నారు ఆంధ్రలో ఏమి జరుగుతుందో చూస్తే వుంటిరి. ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఒక్కొక్క ఇంట్లో ఒక brewry ఉన్నది. దానిని కంట్రోలు చేయగలుగుతున్నారా? నా నియోజకవర్గంలో స్నేహితులు ఫలానాచోట రోజుకు ఏడు కుండలు తయారవుతున్నాయి, పట్టుకుంటారా అంటే ప్రొహిబిషన్ ఆఫీసరును అడగండి అని అన్నారు. అంతకంటె చెప్పగలిగిందిలేదు. ప్రొహిబిషన్ ఇన్స్పెక్టర్లు స్వంతంగా లైసెన్సులు ఇచ్చి డబ్బు తీసుకుని పెట్టిస్తున్నారు. దీనిని కంట్రోలు చేయడానికి ఇంకా ఆఫీసర్లను వేస్తామని అంటున్నారు. ఆఫీసర్లకు అయ్యే ఖర్చు ఇంకా తేలలేదు అన్నారు. ఫైనాన్షియల్ విషయంలో అది తెలుపలేదు. ఉద్యోగాలు మాత్రం కలెక్టర్లు, సూపరింటెండెంట్లు, ఇన్స్పెక్టర్లు అంటూ పెంచివేస్తున్నారు. దేశంలో డబ్బు లేదు అంటూ ఉద్యోగాలను తగ్గించివేస్తున్నాము. 10% cut అంటున్నాము. కూడులేని స్కూలు టీచర్లకుగూడా ఉద్యోగం లేకుండా పోతోంది. ఇట్టి స్థితిలో క్రొత్త staff వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానికి ఖర్చు ఎంత అవుతుంది, ఆదాయం ఎంత వస్తుంది చెప్పలేదు. బిల్లులో ఆదాయం ఏమిటి, ఖర్చు ఏమిటి అనేది చూపించాలి. ఈ defect ఉంది బిల్లులో మాత్రమే కాదు. మనవద్దకు వచ్చే అన్ని బిల్లులోను ఫైనాన్షియల్ స్టేటుమెంటు చూపించడంలేదు. కారణం తెలియదు. శాసనసభ సిద్ధాంతం ఏమిటో తెలియదు కాని ఏ బిల్లు అయినా తయారుచేసినపుడు బాగోగులు చెప్పాలి, ఫైనాన్షియల్ aspects చెప్పాలి, లాభనష్టాలు చెప్పాలి. క్రొత్త లైసెన్సులు ఇస్తాము అంటున్నారు, ఎవరికి ఇస్తారో తెలియదు. Favorites ఎవరైనా కొంతమందికి ఇస్తారేమో తెలియదు. లచ్చన్నగారు చెబుతూండేవారు — కల్లు గీసేవారు ఉద్యోగం లేకుండా ఉన్నారు; తాటికల్లు గీసుకోడానికి పర్మిట్లు ఇవ్వండి అని. గీసుకునే కమ్యూనిటీకి ఉద్యోగాలు లేకుండాపోతున్నాయి; middlemen ను తయారు చేస్తున్నాము; క్రొత్త పర్మిట్లు ఇవ్వడం మొదలుపెట్టారు. ప్రొహిబిషన్‌ను ఉంచదలచుకుంటే అన్ని ప్రాంతాలకు extend చేయండి. దానిని కంట్రోలుచేయండి. చేతగాదు అంటారా సర్వోదయసంఘంవారికి అప్పగిస్తే బాగు చేస్తారు. క్లాజు 20 లో చిన్నపిల్లలు కుష్టురోగులు అమ్మకుండా చేస్తాము అన్నారు. ఇందులో women ను కూడా చేర్చాలని నా ఉద్దేశం. కల్లు దుకాణాలలో ఆడవారు అమ్మడం జరుగుతోంది. నేను ప్రత్యక్షంగా చూచిన విషయం చెబుతాను. ఈ మధ్య నేను హైదరాబాదునుంచి కారులో వెళుతూంటే కల్లుదుకాణంలో నుంచి ఆడమనిషి పిలుస్తోంది. ఆడవారిని కల్లుదుకాణాలవద్దకు రానీయకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని అమెండుమెంటుద్వారా పెడితే మంచిదని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఆయుర్వేద మందులని పేరుతో సీసాలలో

సారా పోసి అమ్ముతున్నారు. చాలాచోట్ల జరుగుతోంది. మంత్రిగారికికూడా రిపోర్టులుకూడా వచ్చాయి అనుకుంటాను. ఇటువంటివి కంట్రోలు చేయండి. క్లాజు 39 లో మందులపేరుతో liquors అమ్మకూడదనే అంశం ఉన్నది. ఆయుర్వేద మందుల పేరుతో లైసెన్సులు తీసుకుని చాలా ఆరోగ్యమైన మందు అని చెప్పి అరక్ పోసి అమ్ముతున్నారు. మందుల పేరుతో అరక్ అమ్ముతుండే స్థితికి దిగజారిపోయామన్నమాట. ఇటువంటి మందులను తయారు చేసే కంపెనీలను కంట్రోలు చేయాలి. మొలాసిస్ పర్మిట్లు అందరికి ఇచ్చారు. చిన్న పరిశ్రమలకోసం ఇస్తున్నాము అన్నారు. పశువుల గ్రాసం తయారు చేస్తారు అన్నారు, కనపడిన వారందరికి పర్మిట్లు ఇచ్చారు. ఇదిమనకు చాలా foreign exchange తెచ్చేది. ఇదిఅంతా illicit liquor తయారు చేయడానికి పోతోంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—ఇప్పుడు మొలాసెస్‌కు ఎవరికి పర్మిట్లు ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—ఇప్పుడు ఇవ్వడం లేదేమో. అటువంటి పర్మిట్లు మాత్రం ఇవ్వవద్దు. Genuine గా ఏదైనా cottage industry కి ఇవ్వాలంటే ఇవ్వండి, లేకపోతే foreign exchange తెచ్చుకోడానికైనా పూనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మొలాసిస్ ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. పర్మిట్లు ఇవ్వకపోవడానికి కారణం అది. పవర్ ఆల్కహాల్ ఫాక్టరీకోసం ఇచ్చుకోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :— Land for the tiller అని slogan తెచ్చాము భూములు లేని వారందరికి waste lands ఇవ్వాలని అంటున్నాము. Toddy tappers అందరూ నిరుద్యోగులైపోయారు. అటువంటివారికి లైసెన్సులు ఇచ్చి sweet toddy తయారుచేయడానికి పర్మిట్లు ఇస్తే జీవనభృతి కొంతఅభివృద్ధి చేసినవారము అవుతాము అనుకొంటాను. కల్లువిషయంలో ఈవేళ తీసినది రేపు అమ్మకూడదని అంతఉంటేనేతప్ప ఆరోగ్యం చెడిపోతుంది. మత్తుపదార్థమైతే చాలును; చేసిన పాపాలు మరచిపోడానికో, కష్టాలు మరచిపోడానికో ప్రజలు మత్తులో పడిపోతున్నారు. ఒక రోజున తీసిన దానిని నాలుగు రోజులవరకు మురుగబెట్టి అమ్మించవద్దని చెబుతున్నాను. సరియైన కంట్రోలు ఉంచాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును వీలయితే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతకూ extend చేయాలని కోరుతున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలుచుకొన్నాను. మద్య నిషేధం రద్దుచేయాలని చాలా మంది సోదర సభ్యులు చెప్పారు. చెప్పేవారందరు త్రాగుతున్నారా అని నా ప్రశ్న. లేదు, వీరుమాత్రం త్రాగకూడదు; ఇతరులు మాత్రం త్రాగాలి అన్నమాట.

హిందూమతం కాని మహమ్మదీయమతం కాని, క్రైస్తవ మతం కాని ఏ ఇతర మతాలు మద్యపానం మహాపాపం అని చెబుతున్నాయి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— మీరు త్రాగి యితరులు త్రాగవద్దని చెబుతున్నారు కాబట్టి మేము తప్పకుండా ఇతరులు త్రాగవచ్చును అంటున్నాము.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— ఆత్మస్తుతి పరనింద చేసే అధ్యక్షవంచన తప్ప మరేమికాదు. మీరు త్రాగుతున్నారు. మీ మంత్రులు త్రాగుతున్నారు అంటే మహాపాపం అవుతుంది. మీలోను మాలోను కూడా దుర్మార్గులు, సన్మార్గులు అందరు ఉన్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు మాత్రం త్రాగాలిఅని అంటున్నారా? త్రాగాలనేవారు ఎవరైనా ఉంటే చేతులు ఎత్తండి, త్రాగాలనిఎవరూ చెప్పరు, ఎవరు చెప్పినా ఒకటే. ఇది సరిగా అమలుజరగడంలేదని. దానితో అందరము ఏకీభవిస్తున్నాము. అటువంటప్పుడు serious గా అమలు చేయాలని చెప్పాలి కాని ఎత్తివేయాలని చెప్పడం మహాపాపం అవుతుంది. ఇది మహాత్మా గాంధీకాని కాంగ్రెసుపార్టీ కాని చెప్పింది మాత్రమే అనుకుంటున్నారేమో.. మద్రాసులో డి. ఎమ్. కె. పార్టీవంటివారుకూడా మద్యపాన నిషేధం అమలు చేయాలనే చెబుతున్నారు. ఏకగ్రీవంగా చెప్పేది ఏమిటంటే ఇది సరిగ్గా అమలు జరగడంలేదని; ఇంటింటికి సారాబట్టీలున్నాయని. ఇందులో యదార్థం లేక పోలేదు. అయితే ఏమి చేయాలి. లంచగొండితనం ఎక్కువై పోయిందనిచట్టం ఎత్తివేస్తామా? దొంగతనాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయని పోలీసు డిపార్టుమెంటును ఎత్తివేస్తారా? వ్యభిచారం ఎక్కువ అవుతోందని పర్మిట్లు ఇవ్వాలంటారా? అది కాదు. ఉన్న Acts నే సరిగ్గా చేసుకోవాలి. మీ ఇంటివద్ద ఏదైనా సారా బట్టీ పెడితే ఏమి సహకారం ఇస్తున్నారు? ప్రభుత్వానికి ఇచ్చే అండదండలు ఏమిటి? నాకు ఒక కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది. అసలే కోతి; కల్లు త్రాగింది; దానిపై తేలు కుట్టింది; తరువాత నిప్పు త్రొక్కింది. చాలా ప్రశాంతమైన చిత్తంతో చేయాలికాని కల్లు త్రాగిన కోతిమాదిరి ఆలోచిస్తే భావాలు వక్ర మార్గంలో ఉంటాయి. అందుచేత యీ విధముగా యేదయినా అమెండుమెంట్సు ఉంటే దానికి యేదయినా కావాలంటే చేయండి. ప్రజలకు కావలసిన సహా కారం యివ్వండి. ఫలానాచోట సారాబట్టీ పెట్టారు అని చెప్పిన తరువాత ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోకపోతే అప్పుడు విమర్శించండి.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఆ విధముగా చెబితే చెప్పినవారి యిండ్లు తగలపెడుతున్నారు. రక్షణ యెక్కడ ఉంది?

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— తప్పకుండా ఉంటుంది. వారి ప్రాణా నికి మా ప్రాణం అడ్డం వేస్తాం. భగవంతుడు గనుక ఉంటే అని గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పారు. చాలమందికి యీ నాడు భగవంతుడు జ్ఞాపకం వచ్చాడు యెందుచేతనో?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీ యిండ్లు తగులబడితే వారు యిండ్లు కట్టించి యిస్తారు.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—భగవంతుడు వారికి మంచి ఆలోచనలను సన్మార్గమునుయిచ్చి ఆత్మస్తుతి, పరనిందనుండి వారిని దూరంచేసి సహకరించాలని కోరుతున్నాను. సత్యనారాయణరావుగారి హయాంలో ఆక్టు చాలా బాగా అమలు జరుగుతోంది. వారు యువకులు. గాంధీగారి సిద్ధాంతాలలో విశ్వాసం ఉన్నవారు. ఈశ్వరీబాయిగారు స్త్రీలు కార్మికులు కల్లు త్రాగగా ఆ విధముగా వారి రక్తాన్ని పీల్చి ఆ డబ్బుతో ప్రాజెక్టులు కట్టమంటారు. ఇంతకంటె అన్యాయం యేముంది? స్వతంత్రపార్టీ జన్మదాత శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పారు. గ్రామానికి ఒకరిద్దరు ప్రొహిబిషనువల్ల బాగుపడినా చాలు అని ఆయన సుభాషితం చెప్పారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుంటే కనీసం గ్రామానికి పదిమంది అయినా బాగుపడతారు. కావాలంటే సర్వే చేయించండి. ఎంతమంది బాగుపడ్డారో యెంతమంది ఆస్తిపరులయ్యారో సర్వేచేయించి తెలుసుకోండి. అంతేకాని హాస్యాస్పదంగా తీసుకోకండి. ప్రభుత్వానికికూడా ఒక హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ చట్టాన్ని రిగరసుగా అమలు జరపండి, కఠినంగా చేయండి. రెండువేల రూపాయలు జరిమానా పెట్టారు. దానిని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. దీనిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అమలు జరపడంతప్ప, లేకపోతే యెత్తి వేయడం మంచిది. దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా అమలుజరపగలిగితే అమలు జరపండి లేకపోతే యెత్తివేయండి. వేరేరకమయిన అభిప్రాయం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటేశం (ధర్మవరం) :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యము మత్తుపానీయముల తయారీ కొనుగోలు అమ్మకము సుంకములు మొదలయినవి సమీకరించి ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతములకు ఒకటే చట్టమును తీసుకు రావాలని ఉద్దేశ్యము. అయితే యిప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఆబ్కారీ ఆక్టు అమలులో ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో ప్రొహిబిషను ఆక్టు అమలులో ఉంది. అయితే రెండు ప్రాంతములలో యీ పానీయము ఉంటనే ఉంది. ప్రొహిబిషను ఆక్టు యిటీవలనే అమెండు చేశాము. చేసిన సందర్భంలో మంత్రి వర్యులు చెప్పారు ప్రొహిబిషను పటిష్టముగా చేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. శిక్ష యెక్కువగా విధించుటకు కూడా యీ ప్రొహిబిషను ఆక్టులో చూస్తున్నాము. జరిమానాలు కూడా యెక్కువగా విధించుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము కనుక ప్రొహిబిషను పటిష్టంగా చేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని యిదే శాసనసభలో మంత్రివర్యులు చెప్పారు. అయితే యీ బిల్లు ఉద్దేశ్యములో యీ ప్రొహిబిషను తీసిన తరువాత ఆ ప్రాంతములో వర్తించుటకు గాను యీ శాసనము పెట్టబడుతున్నది అని మంత్రివర్యులు ఉద్దేశ్యములో తెలియపరిచారు. అయితే యిది సభ్యులను మభ్యపెట్టుటకా, ప్రజలను మభ్యపెట్టుటకా ఒక్కొక్క బిల్లును ఒక్కొక్క తరహాగా తేవడము అనేది అడుగుచున్నాను. ప్రభుత్వమునకు ఒక నిర్ణీతమయిన దృక్పథము లేకుండా ఉన్నది. ప్రొహిబిషను ఉంచి దానిని పటిష్టము చేయుటా లేక ప్రొహిబిషను తీసివేసి యీ యెక్సయిజు ఆబ్కారీ బిల్లును తీసుకువచ్చుటా ఆంధ్ర

ప్రాంతములో ఆనేది ఒక నిర్దేశ్యమయిన సమయం లేనట్లు యీ బిల్లు నుంచి చూపించబడుచున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో యిదివరకు యీ ప్రొహిబిషను చట్టం అమలులోకి వచ్చేటప్పుడు సెక్షను 2 మొదలు రిపీలు చేయబడిన అబ్కారీ ఆక్టు 1886 లో "Any Abkari Officer or any person who without reasonable suspicion enters or searches or causes to be searched, any closed place ;

or vexatiously and unnecessarily seizes property of any person on the pretence of seizing or searching or anything liable to confiscation under this Act ;

or vexatiously and unnecessarily detains, searches or arrests any person ;

or in any other way vexatiously exceeds his lawful powers ;

shall, on conviction, before a Magistrate, be punished for each such offence with fi e which may extend to five hundred rupees or with imprisonment for a term which may extend to six months or with both." అని ఉన్నది. ఇప్పుడు ఆ అబ్కారీ ఆక్టు, తెలంగాణా ఆక్టు యీ రెండూ సమీకరించి బిల్లు తీసుకొని రాబడినది. అయితే యీ శాసనం యెప్పుడు అమలులోకి వస్తుందంటే ప్రొహిబిషను ఆక్టు ఆంధ్రలో తీసివేసిన తరువాత అమలులోకి వస్తుందని చెప్పబడుచున్నది. అప్పుడు యీ సెక్షను అన్వయించదు. ఆఫీసర్లపైన శిక్ష విధించుటకు తగిన సెక్షను యీ శాసనంలో లేదు. బ్రిటిషు పరిపాలనలోనే యీ సెక్షను అవసరమని నిర్ణయం చేసినప్పుడు యీ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో అటువంటి నియమం యెందుకు గాను చేయకూడదు అని మంత్రివర్యులను అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు ఆ సెక్షను కూడా యీ శాసనంలో పొందుపరచవలసి ఉంటుందని మంత్రివర్యుల దృష్టికి తీసుకు వచ్చుచున్నాను. తరువాత యీ బిల్లు యిప్పుడు తీసుకు వచ్చే ఉద్దేశ్యము యేమిటో కనిపించుట లేదు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ప్రొహిబిషను రద్దుయ్యే వరకు యిది కోల్డు స్టోరేజిలో పెట్టబడునని అర్థమిచ్చుచున్నది. తెలంగాణాలో తోడనే అమలులోకి వచ్చునని చెప్పబడినది. తెలంగాణాలో తక్షణమే తీసుకు వచ్చుటకు కారణం యేమిటి? అబ్కారీ ఆక్టు ఉంది కదా. అది వెట్టు యేరియా కదా? తెలంగాణా అబ్కారీ ఆక్టు ఉంది కదా, యీ శాసనం యెందుకో అర్థం కాకుండా ఉంది. ఇది ముఖ్యమైన బిల్లు కాబట్టి సమీకరణ చేయడానికి యీ శాసనం తెచ్చినప్పుడు యెందుకు సెలెక్టు కమిటీకి పంపకూడదు, ప్రజాభిప్రాయం యెందుకు తీసుకోకూడదని అడుగుచున్నాను. ఈ బిల్లు లోపభూయిష్టముగా ఉంది అన్న విషయం మంత్రిగారు గమనించి తొందరగా శాసనం చేయవలసిన ప్రమేయం లేదు కాబట్టి సెలెక్టు కమిటీకి పంపవలసినదని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—అధ్యక్షా, Excise Bill గురించి చెప్పడము అంటే ప్రతి సమావేశములోను ప్రతి సభ్యునికి, ప్రతి డిమాండులోను చెప్పడము అలవాటు అయిపోయినది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో Prohibition ని తీసివేయండి అని చెప్పడము ప్రతి సభ్యునికి ఒక విధమైన ఆచారముగా మారినది. ఇంతకంటె

ఏ రామనామం జపించుకొంటే పుణ్యము వస్తుందని భావిస్తున్నాను. Prohibition ని సక్రమముగా అమలు చేయలేనప్పుడు ప్రజలను అనవసరముగా బాధపెట్టడము, ప్రభుత్వానికి నష్టము రావడము జరుగుతున్నది. ప్రతి వారు చెబుతున్నా Prohibition ని గట్టిగా అమలు చేస్తాము అని చెప్పడము జరుగుతున్నది. ఇంతకుముందు వున్న శాసనాలు ఎందుకు పని చేయలేకపోయినవి. ఇంతకుముందు వున్న చట్టాలు అవినీతిని ఎక్కువ చేశాయా, కొత్త చట్టమువల్ల అభివృద్ధి కలుగుతుందా అనేది అడుగుతున్నాను. చట్టాలు చేసినంత మాత్రాన రాష్ట్రాన్ని మనము పరిపాలించలేము. బాధ్యతగల మనము శాసనాలు pass చేసినప్పుడు వాటిని సక్రమముగా అమలు చేసినపుడే ఆ చట్టాలకు విలువ వుంటుంది కాని చట్టాలు pass చేశాము. పని మాది అన్న పరిస్థితి రాష్ట్రములో వున్నట్లయితే చట్టాలకు, ప్రజాస్వామ్యానికి యేమీ విలువ వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. చట్టము దారి చట్టానిది, ప్రజల దారి ప్రజలదే అయితే ప్రయోజనము వుండదు. చట్టాలను మన లాభానికి పెడుతున్నట్లు, ప్రజలకోసము కాదు అన్న భావన కలిగితే శాసనసభకు విలువవుండదు. ఈ బిల్లు తెలంగాణావరకు వర్తిస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో prohibition ని scrap చేసినపుడు వర్తిస్తుందనే భావన కలుగచేశారు. అలు లేదు చూలు లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం అన్నట్లుగా ఆంధ్రప్రాంతములో prohibition ని scrap చేసినపుడు వర్తిస్తుందనే భావన మన శాసనసభ హుందాతనాన్ని తక్కువ చేసినట్లు అవుతుందని భావిస్తున్నాను. మనము ఒకపని చేసినపుడు constructive గా అమలుకు విలువగావుండేటట్లుగా, ప్రజలకు నీతిని బోధించే విధంగా వుండాలి. ముందు, ముందు ఇలా జరుగుతుందనే భావముతో చట్టాలు చేసినట్లయితే చట్టాలకు విలువవుండదని మనవిచేస్తున్నాను. Prohibition కి సంబంధించి మన పరిస్థితి ప్రతివారికి తెలుసు కాబట్టి చెప్పిన విషయాలను చెప్పడమువల్ల ఉపయోగములేదు. అమెరికాలో అందకత్తె అయిన సినీతార వుండేది. ఆమె తన అందచందాలతో అందరిని ఆకర్షించే శక్తి కలిగివుండేదట. అక్కడున్న బిషప్ ఈమె తెలివితేటలు పాడైపోతున్నవి అలాకాకుండా మానవజాతి పురోభివృద్ధికి ఉపయోగించేలా చేద్దాము అనే ఉద్దేశ్యముతో ఆమెదగ్గరకు వెళ్ళి సంవత్సరానికొలది preach చేశాడట. మంచిదారిలోకి తీసుకొనిరావడానికి ప్రయత్నము చేశారట. చివరకు ఆయన ఆమెను సక్రమమార్గములోకి తీసుకొని రావడములో సఫలీకృతుడైనాడు. కాని ఈయన ఆమె ప్రేమలో పడిపోయాడుట. ఆ విధంగా మేముకూడ చెప్పి, చెప్పి ప్రభుత్వవలలో పడతామేమో అనే భయము వేస్తున్నది. ఆంధ్రప్రాంతములోకూడ prohibition ని తీసివేసి ప్రజలను మంచిమార్గాన పెడితే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. వెంగయ్య:—అధ్యక్షా, ప్రతి గ్రామములోను ప్రజలు బాగుపడ్డారని గౌరవసభ్యులు మాలె వెంకటనారాయణగారు చెప్పారు Prohibition ని introduce చేసిన తరువాత ఏ కుటుంబముకూడ బాగుపడలేదని నేను అనుకొంటున్నాను. వారి నియోజకవర్గములో ఏమైన గ్రామాలు చూడాలని వుంది. ఏ యే గ్రామాలు, ఏ యే కుటుంబాలు బాగుపడ్డాయి అనేది.

ఈనాడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు పరిపాలిస్తున్నవా లేక సారాయిలు పరిపాలిస్తున్నవా అనేది వుంది. త్రాగనివారికి, త్రాగించనివారికి సంఘములో స్థానములేదు. స్వానుభవముపైన చెప్పిన విషయాలు. ఎంతో బాధ కలుగుతున్నది. ఏ ఆఫీసుకు వెళ్ళినప్పటికీ, కొన్ని కొన్ని విషయాలు వింటూవుంటేను ఈ పరిస్థితులలో ఎందుకు శాసనసభ్యులము అయినామా అనే బాధ కలుగుతున్నది. Genuine causes పైన ఏ ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్ళి represent చేయాలన్నా పట్టించుకొనేవారు లేరు. అంతా సారాయి సీసాలపైన పని చేస్తున్నది. తెలంగాణాలో హైదరాబాదుతప్ప ఇంకే ప్రాంతము చూడలేదు. హైదరాబాదును, జిల్లాలను ఏమీ తేడాలేదని అనుకొంటున్నాను. అది prohibited area అయినప్పటికి కొంచెమయినా చెప్పుకోడానికి గౌరవము లేకుండా పోయినది. ఏ పల్లెలలో చూసినా, ఏ travellers bungalow లో చూసినా సారాయి సీసాలు దొర్లుతున్నవి. ఇప్పుడు తప్పుచేస్తే పది రూపాయలు fine వేస్తున్నారు. ఆఫీసరుగాని, శాసనసభ్యుడుగాని సమితి ప్రెసిడెంటుగాని ఎవరైన violate చేస్తే deterrent punishment ఇవ్వడానికి అవకాశము వున్నదా? త్రాగినప్పుడు డాక్టరువద్దకు వెడితే మెడికల్ సర్టిఫికెట్ ఇస్తున్నారు. కాని ఇతరులకు ఇవ్వడములేదు. హైదరాబాదు నగరములో 11 అంగళ్ళు వున్నవి. పోలీసుస్టేషనుకు దగ్గరగా వున్నవి. గవర్నమెంటు అనుమతి ముందు వున్నవి. ఇవన్నీ చూసి సహించండి అని మంత్రి [illegible]గారు అంటున్నారు. సహించేస్తే ఎవ్వరూ పట్టించుకొనేవారు లేరు. మేము పిచ్చివారమయిపోతున్నాము. Prohibition ని రద్దుచేయాలని అందరికీ వున్నది. ఎటూ రద్దుచేయరు. మునిసిపాలిటీలో పిచ్చి పిచ్చి అంగళ్ళు వున్నవి అని పేపర్లలో వచ్చినది. తెలంగాణా ఆఫీసర్లను prohibited areas కి వేయవద్దు. ఇక్కడ త్రాగుడుకు బాగా అలవాటుపడినవారు అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత అలవాటు మానుకోలేరు. ఆ అలవాటు ప్రకారం ప్రవర్తించాలంటే వారికి వీలుకాదు. చేతకానివారు ఆ ప్రాంతములో [illegible] ఇరుకునపడి పోతున్నారు. అందువల్ల తెలంగాణా ఆఫీసర్లను ఇబ్బందిలేకుండా ఈ ప్రాంతములోనే వుంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో నాకు అనుభవమువున్నది. అక్కడ prohibition act ఎలా అమలుజరుగుతున్నదనేది. దారినపోయే వారిని పట్టుకొనివచ్చి దొంగ పేరు వ్రాసి fine వేయడము అలవాటు అయిపోయినది. శిక్ష పెట్టడమువల్ల ఎంతోమంది అమాయకులను ఉసికొల్పి ఆ శిక్షకుకూడ లొంగిపోయే పరిస్థితి వస్తుందేమో! అని అభిప్రాయపడుతున్నాను. కట్టుదిట్టము చేస్తామని చెబుతున్నారు. మాకు ఏమాత్రము అటువంటి ఆశ లేదు. పోయినప్పటికి పోయిన సంవత్సరానికి, ఈ సంవత్సరానికి ఏదైన కొంత మార్పు వున్నట్లయితే వచ్చే సంవత్సరానికి ఇంకా మార్పు వస్తుందనే ఆశ వుండేదికాని ఏమాత్రము మార్పు కన్పించడములేదు. సక్రమముగా అమలుజరగాలనే ఆదుర్దా మాకు వున్నది. ఈ అలవాటును తప్పించాలని అనుకొనేవారి అభిప్రాయాలకు విలువ ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తిచేస్తూ శెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ బిల్లు కాంప్రెహెన్సివ్‌గా అంటే ఆంధ్రలో 1939 యాక్టు, తెలంగాణాలో 19'6 ఫసలి అబ్కారి యాక్టును వీటిని కన్సాలిడేట్ చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లు తీసుకు వచ్చారు. సారాయి విషయం మాట్లాడుకొనే ముందు సారాయి త్రాగడము మంచిదా, త్రాగకపోతే మంచిదా అనే విషయం ఆలోచించక ముందు Without going into the merits of the case, I would say that in the whole world to-day, three-fourths of the population are habituated to drink. But I feel and I submit that it is not a sin to drink. I don't agree if people say that those who drink are sinners and that they cannot go to 'Swargam'. Another point is—it is also a medicated product. In all the medicines—and tonics—what you call B-Complex, B-12 and all these things some percentage–2% or 5% they are mixing and I consider it to be a medicated product. It is only when we take alcohol to the extent of 60% or 70% that it becomes an intoxicating drink and it will endanger the life of the individual. There are people in the world who are smoking. There are a number of them. Do you mean to say they are all sinners. Like that, I cannot consider people who are taking drinks as sinners. There is some necessity for them which must be taken into consideration. I am not going into merits so for as that issue is considered. ఈ యాక్టు తీసుకువచ్చిన తరువాత నేను మనవి చేయదలచుకొన్నది నేనుకూడా ఒక అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. దీనికి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ఎప్లయి చేయాలని, పోలీసు ఆఫీసర్లకు, ఎక్సైజ్ ఆఫీసర్లకు మెజిస్ట్రీయల్ పవర్స్ ఇస్తూ కొన్ని క్లాజెస్ వరకు సి. ఆ. సి. ఎప్లయి చేశారు. నేను యాక్టు చదివాను. Some sections may be ultravires-Ultra vires కాకపోయినా — they may be struck down in the High Court and they may be taken to the High Court. What I feel is that atleast the Government ought to have sent it to the Select Committee. I am supporting this move to send this to Select Committee. So far a Police officers who are having powers under sections 35, 36, 3 , 38 are concerned, it seems they are exempted from taking cognizance of it. The police officers and all these people have got powers and they can go to search wherever there is intoxication and all those things. But there is discrimination in law. You have restricted on one point the excise officers on another point you have restricted the police officers, but there are no comprehensive powers either to the police officers or the excise officers. What you call mixing powers they are given. So whether we can with stand or not I am doubtful, it is my personal opinion you may consult the legal department you might have consulted it and probably drafted this. I am pointing out the defects which I came across while going through Section 5.

Another point which I want to point out is this. It is clearly stated in what you call the integrated Bill, this comprehensive bill that it would apply to Andhra only when we lift the prohibition. I can presume that there is every possibility in future in the next 3, 4 or 5 years can I conclude that the prohibition will also be lifted in Andhra? Probably that might the reason which they have entered in

the objects and Reasons of this Act. Whatever it may be, so far as the trees are concerned, the toddy is there in the Andhra area ఈ toddy పేరుతో ఈనాడు జరుగుతున్నదేమంటే as so many members pointed out arrack liquor is being sold. That is a dangerous point. Another point is that in the name of Ayurvedic dispensaries' this illicit liquor is being sold. I also know something about it and so many people complained. Why these people are going to Ayurvedic dispensaries we can find out· They say that we get very good drink and that it is more or less a medicated drug. I see a number of people in groups of 3 and 4 going to the medical shops I know a medical shop in Guntur I don't want to name it and people are going and taking that. We have to take that into consideration అటువంటి ద్రాక్ష పానీయం సారాయి 20 పర్సెంటు, 30 పర్సెంటు ఆల్కహాల్ పెట్టి గ్రేప్సుతో బాగా తయారుచేసిన, 10 పర్సెంటు తేడాతో కొంతవరకు సప్లయి చేస్తే మంచిదేమో అనుకుంటున్నాను. People may not go to arrack, but I feel at least when the government are going to lift this prohibition when they are relaxing certain kinds they have already relaxed to some extent let them permit manufacture of liquor with less percentage of alcohol and more of grape juices I request the Government to take initiative in this matter and give licences for people to manufacture that type of liquor.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు: — అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మత్తు పానీయములు, మందుల ఉత్పత్తి, తయారీ, స్వాధీనము, రవాణా, కొనుగోలు, మానవ ఉపయోగార్థమైన మిశ్రమములు, నల్లమందు, గంజాయి ఇతర మత్తు పదార్థములు, ఆబ్కారీ సుంకాలు విధించుటకు సంబంధించిన శాసనాన్ని క్రోడీకరించి సవరించుటకు. వీటికి సంబంధించిన విషయాలను నిబంధించటానికి బిల్లు. హైదరాబాదులో ఆబ్కారీయాక్టు వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రొహిబిషన్ చట్టం వుంది. ఇక్కడ సారా త్రాగవచ్చు. అక్కడ అది నిషేధించబడింది. దానిమీద శాసనసభలో ఒక ఎమెండ్‌మెంట్ మంత్రివర్గం తెచ్చింది. దానిప్రకారం శిక్ష ఎక్కువ చేయటానికి, త్రాగినా తయారుచేసినా ఎక్కువ శిక్ష విధించటానికి నిర్ణయించబడింది. ఇవన్నీ చూస్తుంటే మన ప్రభుత్వం షేక్స్‌పియర్ కాలంలోకి వెళ్ళిందనిపిస్తోంది. To be or not to be అన్న స్థితికి వచ్చిందనిపిస్తోంది. ఈ బిల్లు చదివితే అర్థమవుతుంది. ఈ గవర్నమెంటు త్వరలో దివాలా తీయబోతున్నది. దివాలానుండి కాపాడుకోటానికి ఏవిధంగా ఎక్కువ పన్నులు వేయటం, సుంకముల విధింపు సమీకరణ, ఆబ్కారీ పద్ధతి అంతా వుంది. గవర్నమెంటు దివాలా తీయకుండా కాపాడుకోటానికి కొన్ని శాసనాలు రావచ్చు కాని అది పాలసీకి సంబంధించినది. నేను గవర్నమెంటును అడిగేది ప్రొహిబిషన్ వుండకూడదంటారా, ఆ పద్ధతుల్లో బిల్లు తీసుకురండి. ఆబ్కారీ యాక్టు వర్తింపచేయండి. ఏవైనా ప్రతిబంధకాలు వుంటే సవరించవచ్చు ఏమైనా యీ గందరగోళము పరిస్థితిలో దానిని పెట్టటంకంటే మేము కోరేది సెలక్టు కమిటీకి కాని లేదా పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు గాని పంపాలని కోరుతున్నాను. దీనిని బట్టి ఏయే రకాల సారాయిలున్నాయో తెలుస్తోంది. అరక్ వుంది. foreign లిక్కర్ ఒకటి, ఇండియన్ లిక్కర్

ఒకటి ఉన్నాయి. దీనిలో జిన్, బ్రాండీ, విస్కీ, రమ్ యివన్నీకూడా తాగడానికి ready గా వున్నాయి ; " మేము తాగడానికి లైసెన్సు ఇస్తాము అమ్మడానికి లైసెన్సు ఇస్తాము, తరువాత export చేసేటటువంటివాళ్ళకు లైసెన్సు ఇస్తాము" అనే ఈ పద్ధతిలో యిది వచ్చింది. ఉద్దేశాలు ఏమైతేనేం ఇప్పుడు ప్రభుత్వం దీనిని సడలిస్తుందన్నమాట. అయితే ఈ లైసెన్సులు యిచ్చేటప్పుడు, కొన్ని పద్ధతులను అవలంబించదలచుకొన్నారన్నమాట. ఈ లైసెన్సులను ఇవ్వడానికి ఇది చేయడానికి అవలంబించబోయే పద్ధతి ఇప్పుడున్నటువంటి అవినీతిని పెంచడానికి, ఈ శాఖలో ఉన్న ఉద్యోగ బృందంద్వారా ఈనాడున్నటువంటి ఒకవిధమైనటువంటి బురాక్రసీని develop చేయడానికి తోడ్పడేదిగా ఉండేటట్లు కనపడుతూ వున్నది. ఇప్పుడు దీనిలో ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయంకూడా సరిగా రాకుండా ఉండేటటువంటి లోపాలుకూడా చాలా వున్నాయి. Licence యివ్వడం manufacture కి, possession కి sale కి, purchase కి వీటన్నిటికీమాత్రం వుంది. వీటన్నిటికీ కూడా ఉండడంవల్ల తాగడానికి అని licence ఏమీ లేదు. Purchase చేస్తే అది licence అన్నమాట. అయితే ఈ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం తన policy ని ఒక నిర్దిష్టమైన మార్గంలోకి రాకపోవడం విచారకరం అధ్యక్షా. ఇవన్నీ యిలా వుండగా clause 22 cut "levy of excise duty or contravailing duty on excisable articles" అని అన్నారు అంటే ఏవిధమైనటువంటి duty అది ? అంటే దీనినిబట్టి వారు తమయొక్క ఆయుధాలకు పదును పెట్టుకుంటున్నారన్నమాట. ఎక్కువ పన్నును విధించడానికి పూనుకుంటున్నారు. 29 వ క్లాజు చాలా వింతైనటువంటి క్లాజ్ అంటే — ఎక్కడైతే licence లు యిస్తారో, ఎక్కడైతే permit లు యిస్తారో అక్కడ ఆఫీసు ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :— అధ్యక్షా, Duty city లో వుందండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇందులో amount fix చేయలేదండి. You are going to fix it up later on. కనుక clause 29 లో ఆలైను క్రింద ఆవిధంగా వున్నది. మొత్తం మీద ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యం నిజంగా prohibition ను సడలించాలనే అయినప్పటికీ కూడా ఆ prohibition వల్ల వచ్చినటువంటి అనర్థాలు....

Mr. Speaker :—I do not know whether he has given amendments to clauses. Please go through those clauses. When the clauses are taken up, if there are any amendments or suggestions, he can speak at the time of clause-war discussion.

Sri C. V. K. Rao :—I am taking the Bill as a whole Sir . .

Mr. Speaker :—But he is speaking on the clauses.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— కనుక ప్రతి చోటా అమ్మేచోటా, export చేసే చోటా, ఈ డిపార్టుమెంటు వారు ఒకరకమైనటువంటి ఆఫీసు పెట్టుకోదలచుకున్నారన్నమాట. కనుక ఈ బిల్లు నిజంగా లంచగొండితనాన్ని ఎక్కువ చేస్తుందా ? ప్రభుత్వ ఆదాయం కూడా దీనివల్ల సరిగా వచ్చేటట్లుగా వుండదు. వీటన్నిటివల్ల ఇది చాలా లోపభూయిష్టంగా వుంది. Public opinion కు కూడా పంపించడం కూడా మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (ఒంగోలు) :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశాలలో ఈ మాటలు వాడబడి వున్నవి. ఇది అమలులోనికి వచ్చిన వెంటనే తెలంగాణా ప్రాంతానికి వర్తించును, ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యనిషేధాన్ని తొలగించినప్పుడు మాత్రమే ఆ ప్రాంతానికి వర్తించును. ఈ రెండవ భాగం బహుశః ప్రతిపక్షాలకు అనుకూలంగా వుండవచ్చునని భావిస్తున్నాను. మాకు మాత్రం ఈ భావం అంతమవ్యంగా వున్నట్లు కన్పించడం లేదు. అయితే ప్రస్తుత స్థితిలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో మద్యనిషేధం అమలులో లేకపోవటం, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మద్యనిషేధం అమలులో వుండటంవల్ల ఈ పరస్పర విరుద్ధమైనటువంటి clarification యివ్వవలసి వచ్చిందేమోనని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. అంతేకాక విశేషమేమంటే ఈ రమ్యమైన వగైరా రుచి చూడమని వాదించిన గోపాలకృష్ణయ్యగారికి కాంగ్రెసు సభ్యుల సలహా యివ్వడం మద్యనిషేధాన్ని అసలు జరపాలనే కాంగ్రెస్ సభ్యులుండగా మద్యనిషేధం ఎత్తివేయాలని చెప్పి ప్రతిపక్ష సభ్యులను రమ్యమైన వగైరా రుచి చూడమని సలహా యివ్వడం మరి రుచి తెలియని సభ్యులేమో prohibition ను ఎత్తి వేయాలని చెప్పడం, రెండూ కూడా పరస్పర విరుద్ధంగానే వున్నట్లు కన్పిస్తున్నాయి. కాబట్టి ఈ సభలో మద్యనిషేధం కట్టుదిట్టంగా అమలు జరపాలనే సెక్షను ఒకటున్నీ—పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా—మద్యనిషేధం ఎత్తి వేయాలనే సెక్షన్ ఒకటి, రెండూ open చేస్తే ఏమైనా ఈ subject కు సంబంధించినా న్యాయం, తేలుతుందనే అభిప్రాయం కల్గుతున్నది. ఏమైనా ప్రభుత్వం పైపు నుంచి కొన్ని విదేశ సారాయిలను మన దేశానికి దిగుమతి చేసుకోడం, వాటికి పర్మిట్లు యివ్వడం, లైసెన్సులు యివ్వడం, అమ్మడానికి ఏర్పాట్లు చేయడం, ఈ పద్ధతి చూసినట్లయితే మద్యనిషేధం పూర్తిగా అమలు జరపడమే కాక ప్రస్తుత విధానం ద్వారా మనం ధనం సంపాదించడానికి ఏర్పాటు చేసిన పరిస్థితి కన్పిస్తున్నది. అదొకటే కాకుండా యింకొకటి 18 వ clause లో ఈ ఆబ్కారీ చెట్లు అనే నిర్వచనం క్రింద ఖర్జూరం, ఈత బగానీ, సాగో, సేంధి కట్టు చెట్టు ఈ వగైరా చెట్ల నుండి వచ్చినటువంటి మధుర రసాన్ని పులియబెట్టినందువల్ల సారాయవుతుంది కదా, ఈ మధుర రసాన్నే మనం బెల్లంగానో చక్కెరగానో మార్చి ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఏ ఆదాయం కావాలని మద్యపాన నిషేధాన్ని ఎత్తి వేయాలంటున్నారు ఆ ఆదాయాన్ని, ఈ మధుర రసం ద్వారా తయారయ్యే మంచి వస్తువుల ద్వారా సంపాదించడానికి ప్రయత్నించినట్లయితే యింకా ఎక్కువ ఆదాయాన్ని రాబట్టడానికి మాత్రమే కాకుండా సమాజానికి ఏదోషమైతే కల్గుతుందో ఆమదాన్ని తొలగించినందువల్ల, ఆదోషనివారణ కూడా కల్గుతుంది. అందువల్ల ఈ చట్టాన్ని వీలయినంత వరకు మార్చి ఈ మధుర రసాన్ని సరైనటువంటి ఆహారపదార్థాలుగా తయారు చేయడానికి వీలుగా ఉండేటట్లు చేయాలి. మంచి రకమైన ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తి ఆపేదానికి మాత్రమే దీనిని వర్తింపచేసి విదేశీ సారాయిని దిగుమతి చేసుకోడాన్ని నిషేధించి, లైసెన్సులు, పర్మిట్లు వగైరా యివ్వడాన్ని నిషేధించినట్లయితే ఈ చట్టానికి సరైన న్యాయం కల్గుతుందని మీకు మనవి

చేస్తున్నాను. ఏమైనా ప్రస్తుత పరిస్థితిలో ప్రతి పక్షాలు కోరినటువంటి ఆదాయం చేకూరడానికి కనీసం తెలంగాణాలోనైనా వర్తింప చేయడానికి ఈ బిల్లు అనుమతిస్తూ వుంది. కనుక దీనిని, ఈ దోషం ఆంధ్రప్రాంతానికే మాత్రం వర్తించకుండా చేయాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటాను. "జైహింద్"

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు) :—అధ్యక్షా ! ఈరోజు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈబిల్లు నిజంగా ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించినట్లయితే చాలా బాగుంటుందని చెప్పి నేననుకుంటున్నాను. ఒక్కప్రక్కన ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యనిషేధాన్ని అమలు జరుపుతూ, మళ్లీ యిప్పుడు తీసుకు వచ్చినటువంటి ఈ చట్టాన్ని ఆంధ్రప్రాంతానికి కూడా వర్తించేటట్లు చేయడం అంటె అక్కడ వున్నటువంటి మద్యనిషేధాన్ని అమలు జరుపుతారా అది సరిగా అమలు జరగదా అనే అనుమానం కలుగుతుంది. ముఖ్యంగా చూచినట్లయితే ఆంధ్రప్రాంతంలో ఈమద్య నిషేధం అమలు కాకపోవడానికి కారణమేమైనా వుందా అని ఆలోచించి నపుడు కొంతమంది తాగే వారు; కొంతమంది బ్రాండి వగైరా పై తరగతుల వారి జనాభా. తాగే జనాభా ఎక్కువ వుండడం వల్ల సారాయి కాచే వాళ్లకు రికమెండు చేయడం. పట్టుకున్నా కేసులను వాళ్లు సక్రమంగా అమలు జరుపక పోవడం కూడా జరుగుతున్నది. ఒక ప్రక్క చూసినట్లయితే సారా బట్టీలుపెట్టి కాచేటటువంటి 10 మందికి కలిపి నలుగుర్నో, ముగ్గుర్నో కలిపి ఏజంట్లుగా పెట్టుకుంటూ, వాళ్ళమీద కేసేదైనా నమోదు చేసేటట్లయితే, అక్కడ వుండే టటువంటి సబ్-ఇన్‌స్పెక్టరు కానివ్వండి, లేకపోతే డిస్ట్రిక్ట్ ప్రొహిబిషన్ ఆఫీసరు కానివ్వండి. వాళ్ళందరూ కలిసి ఆ 4 రు, ముగ్గుర్లో, ఒక్కతని పేరుతో నమోదు చేసి, మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో పడేసి అవే లెక్కల కోసం పంపిస్తూ వుంటారు గవర్నమెంటుకు ఈ రకమైనటువంటి అన్యాయాలు మాత్రం పూర్తిగా జరుగు తున్నాయి అధ్యక్షా. ఆంధ్రప్రాంతంలో వున్నటువంటి తాటిచెట్లను గీసే వాళ్లందరూ complete గా పులి కల్లునే తప్ప తీపి కల్లును ఎప్పుడూ అమ్మరు. గీసినటువంటి కల్లును కూడా లేబరు కాలనీలు వున్నచోటు లేకపోతే యింకా ఏదైనా మధ్య తరగతి ప్రజలున్నచోటు చిన్న చిన్న పాకలు వేసి అమ్మడం కూడా జరుగుతోంది. ఈ రోజున ఆ కల్లు సారాలను సక్రమంగా, పూర్తిగా నిషేధించేటట్లు అమలు జరపాలంటే ప్రభుత్వం వున్నటువంటి చోటనే ఇంకొక పద్ధతిలో కూడా ఎక్కువ కట్టు దిట్టం చేసి అసలు డబ్బుగా జరిమానా వేయడం కంటే తాగిన వారి దగ్గర నుంచి కాచే వారి వరకు కూడా తప్పకుండా జైలు శిక్షను విధించే పద్ధతి ఏదైనా పెడితే తప్పకుండా బాగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదో కొంత డబ్బు జరిమానా అనేసరికి మరి ఆ జరిమానా పడి నపుడు వెనుక వుండే ఒక పెద్దాయన 5 వేలు కానివ్వండి,4 వేలు కానివ్వండి ఆ డబ్బు యిచ్చి కేసులలో ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. అసలు నేరంచేసే వారొకరు, కేసు పెట్టేది యింకొకరిపైన. చాలా బీద వాళ్లు యిటువంటి దానికి కూడా డబ్బుకు లోబడిపోయి ఆరకమైనటువంటి కేసులకు అంగీకరిస్తున్నారు. ఇక prohibition శాఖలోని ఉద్యోగులున్నారు ; అక్కడ కానిస్టేబులు దగ్గర్నుంచి District Officer వరకు కూడా వాళ్ళకు మామూళ్లు ఒక్కొక్క area కి

యిన్ని వేల రూపాయలని యివ్వవలసి వుంటుంది. ఆ ప్రకారంగా ఒక నెల అంత మామూలు కాకపోయి నట్లయితే వెంటనే ఆ area లో raid చేయడం రెయిడ్ చేసిన తరువాత కేసులు బనాయించడం, ఆ కేసులలో కూడా అసలు కాచే వాడిని, తాగే వాడిని పెట్టక పోవడం, వేరే ఎవళ్లనో మద్య వాళ్లను పెట్టడం కూడా జరుగుతుంది. అందువల్ల ఈ చట్టాన్ని పూర్తిగా అమలు జరిపి ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు ఈ బిల్లును వర్తింప చేయడం అంత సమంజసంగా ఉండదని ముఖ్యంగా మనవి చేస్తూ ఈ కల్లు సారాకు సంబంధించిన చట్టంలో వున్నటువంటి లోపాలను సరిదిద్ది ప్రభుత్వం వారు కట్టుదిట్టాలు చేయవలసిందని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :—The House is adjourned to 8-30 A. M. day after-tomorrow.

The House then adjourned till Half-Past Eight of the clock on Monday, the 15th July, 1968.